

18353

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กรณีศึกษา : สวนป่าทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

Study on Ecotourism Management

Case Study : Thongphaphoom Reforestation

Amphoe Thongphaphoom Changwat Kanchanaburi

T096263

โดย

นายสรณ ลพสุนทร

นายสุรเชษฐ์ ใจจักร์ธรรม

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

พ.พ. พ.ศ. 2545

๙๖๒๖๓

๒๕๔๕

เลขหมู่..... 96263

เลขทะเบียน..... 2๕๔๕๒๖๓

ปี.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กรณีศึกษา : สวนป่าทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

Study on Ecotourism Management

Case Study : Thongphaphoom Reforestation

Amphoe Thongphaphoom Changwat Kanchanaburi

โดย

นายสรณ

กฤษณทร

นายสุรเชษฐ์

ใจจักร์ธรรม

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ ๒๐ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

พิณ ก.อ. ๒๐, พค ๔๕

(อาจารย์พิรัชต์ กุลชัย)

กรรมการปัญหาพิเศษ

ร.วิเศษ ๒๐, พค ๔๕

(อาจารย์สมชาย พงษ์เทพิน)

หัวหน้าภาควิชา

๒๐, พค ๔๕

(อาจารย์สุชมาภรณ์ จันทร์ศรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ไม่มีความสำเร็จใดๆ ได้มาโดยปราศจากความพยายาม ความอดทนและความตั้งใจที่จะทำ
สิ่งนั้นอย่างสุดความสามารถ ซึ่งถ้าเราทุ่มเทให้กับมันอย่างเต็มที่แล้ว เราจะไม่รู้สึกเสียใจหรือเสียใจ
ในสิ่งที่เราทำไปนั้นเลยแม้ว่าเราจะทำสิ่งนั้นไม่ประสบความสำเร็จ ในทางกลับกันเรากลับจะยิ่ง
ภูมิใจในตัวของเรามากยิ่งขึ้นและจะมีความสุขเสมอเมื่อเรานึกย้อนกลับไปสู่ช่วงเวลานั้นอีกครั้ง

งานวิจัยฉบับนี้ของพวกเรา ก็เช่นกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่พวกเราภูมิใจอย่างมากที่ได้ทุ่มเททั้ง
แรงกายแรงใจในการทำงานจนประสบความสำเร็จในที่สุด แม้จะมีบางช่วงเวลาที่เราารู้สึก
ท้อแท้ ไม่อยากที่จะทำ ไม่อยากที่จะคิดอะไร อยากจะล้มความยากลำบากเหล่านี้ออกไปให้หมด
แต่สิ่งที่คอยจูงใจให้เราให้กลับมาสู่โลกของความเป็นจริง ให้มีความตั้งใจและความพยายามอีก
ครั้งอย่างที่ไม่คิดว่าพวกเราจะได้ ก็คือ บุคคลที่อยู่รอบข้างของพวกเรานั่นเอง ซึ่ง ณ เวลานี้ไม่มี
สิ่งใดที่พวกเราจะมอบให้ได้นอกจากคำว่า "ขอบคุณ"

ขอขอบคุณอาจารย์ พีรชัย กุลชัยประธานกรรมการปัญหาพิเศษ และอาจารย์ สมชาย
พงษ์เทพิน กรรมการปัญหาพิเศษ ทั้งสองท่านที่ช่วยกันเคี้ยวเคี้ยวพวกเราจนแทบจะกลายเป็นดังเม
ไปเลย ขอขอบคุณอาจารย์ภาควิชาเทคนิคเกษตรทุกท่านที่คอยถามไถ่และห่วงใยพวกเรา กลัวว่าพวก
เราจะเรียนไม่จบ ขอบใจเพื่อนๆทุกคนที่ช่วยเหลือกันเสมอมาและคอยลุ้นงานของพวกเราเหมือน
กับลุ้นให้ทีมลิเวอร์พูลเป็นแชมป์พรีเมียร์ลีก ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สวนป่าทองผาภูมิทุกท่านที่ให้ความ
อนุเคราะห์ช่วยอำนวยความสะดวกต่างๆ ขอขอบคุณทุกๆหน่วยงานที่พวกเราเคยไปรบกวนขอข้อมูล
ต่างๆมา และขอบคุณพ่อแม่ของพวกเราที่ไม่เคยปริปากบ่นในเรื่องการทำงานของเราแต่ยังคงคอย
ให้กำลังใจอย่างเงียบๆตลอดมา ขอขอบคุณจริงๆครับ

สรณ ลพสุนทร
สุรเชษฐ์ ใจจักร์ธรรม
30 เมษายน 2545

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(1)
สารบัญภาพ	(2)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	
การทอ้งเที่ยว	5
การจัดโปรแกรมการทอ้งเที่ยว	12
การทอ้งเที่ยวเชิงอนุรักษ์	15
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ	21
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสวนป่าทองผาภูมิ	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	
วิธีการศึกษา	28
ตารางแสดงวิธีการศึกษา	30
บทที่ 4 ผลการศึกษาและวิจารณ์	
ขั้นเตรียมการ	33
ขั้นดำเนินการเตรียมการตามโปรแกรม	54
ขั้นประเมินผล	60
วิเคราะห์และวิจารณ์ผลการศึกษา	81
บทที่ 5 สรุปการศึกษาและข้อเสนอแนะ	
การศึกษาถึงความคิดเห็นต่อการจัดการทอ้งเที่ยวเชิงอนุรักษ์	88
การดำเนินงานในการจัดการทอ้งเที่ยวเชิงอนุรักษ์	88
ปัญหาอุปสรรคในการจัดการทอ้งเที่ยวเชิงอนุรักษ์	89
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการจัดการทอ้งเที่ยวเชิงอนุรักษ์	90
เอกสารอ้างอิง	91

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวกที่	หน้า
1. แบบสำรวจ	96
2. แบบประเมิน	101
3. แบบสังเกต	108
4. ใบสมัคร	109
5. แผ่นพับ	110
6. ตำแหน่งและที่ตั้งของสวนป่าทองผาภูมิ	112
7. รูปภาพ	113

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. วิธีการศึกษา	30
2. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	35
3. ความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	38
4. ความคิดเห็น ความต้องการ ข้อเสนอเพิ่มเติม	42
5. ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วม โปรแกรม	62
6. การประชาสัมพันธ์โปรแกรม	63
7. การเดินทางและพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง	64
8. บรรยากาศของบ้านพัก บริเวณรับประทานอาหารและพื้นที่โดยรอบ	66
9. พาหนะและเส้นทางที่ใช้เดินทางในการทำกิจกรรม	68
10. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณน้ำตก ไทร โยคน้อย	69
11. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณแคมป์ไฟ	70
12. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณถ้ำค้างคาวคุณกิตติ	71
13. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณน้ำตก โป่งกระดิงงา	72
14. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณแม่น้ำน้อย	73
15. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณพญูปราจีน	74
16. อาหาร เครื่องดื่ม และของขบเคี้ยว	75
17. ความรู้ที่ได้รับ	77
18. บุคลิกลักษณะตลอดจนการดูแลเอาใจใส่ของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	78
19. การบริการด้านความปลอดภัย	79
20. ภาพรวมของโปรแกรม	80

สารบัญภาพ

ภาพภาคผนวกที่	หน้า
6.1 ตำแหน่งและที่ตั้งของสวนป่าทองผาภูมิ	112
ภาพภาคผนวกที่	
7.1 บรรยากาศบริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติ สวนป่าทองผาภูมิ	113
7.2 บ้านพักหลังใหญ่ (บ้านราชพฤกษ์)	113
7.3 บ้านพักหลังเล็ก (บ้านจันทร์กะพ้อ)	114
7.4 น้ำตกไทรโยคน้อย	114
7.5 การเก็บขยะเพื่อรักษาความสะอาด	115
7.6 การแปรรูปสมุนไพรพื้นบ้าน (ฟ้าทะลายโจร)	115
7.7 การนำทรัพยากรที่หาได้จากท้องถิ่นมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์	116
7.8 บรรยากาศขณะเดินทางไปยังสวนป่าทองผาภูมิ	116
7.9 การเตรียมอุปกรณ์ให้แสงสว่างเพื่อใช้ภายในถ้ำ	117
7.10 ค้างคาวคูนกิตติ	117
7.11 การบรรยายความรู้ระหว่างการทำกิจกรรม	118
7.12 บรรยากาศบริเวณลำธารแม่น้ำน้อย	118
7.13 การรับประทานอาหารกลางวันท่ามกลางธรรมชาติ	119

บทที่ 1
บทนำ
(Introduction)

ความสำคัญของปัญหา (Statement of the Problem)

กระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่กระจายไปทั่วโลกยุคโลกาภิวัตน์ รวมทั้งความจำเป็นในการดำรงชีวิต ก่อให้เกิดความเครียดต่อผู้คนในสังคมมากขึ้น การท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นทางเลือกหนึ่ง เพื่อคลายความเครียดที่ได้รับ ความนิยามมาโดยตลอด (สำนักงานบริหารโครงการเงินกู้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ,ม.ป.ป. : 3) แต่เป็นที่ยอมรับกันว่าความสำเร็จของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว ได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมของไทยไม่น้อย ประกอบกับกระแสของการอนุรักษ์ธรรมชาติ กระแสของคลื่นลูกที่สามที่เน้นความเป็นตัวของตัวเองสูง ทำให้สินค้าทางการท่องเที่ยวแบบสำเร็จรูปหรือแบบมวลชน (Mass Tourism) ไม่สามารถตอบสนองความต้องการอันแตกต่างของบุคคลและกระแสความสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมได้อีกต่อไป (สรวิชาติ อาสาสมัครพกิจ ,2544 : 22)

ดังนั้นจึงมีแนวความคิดในการจัดการท่องเที่ยวที่เป็นทางเลือกใหม่ ที่ได้เกิดขึ้นในประเทศไทยในช่วงเวลาประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา โดยชื่อเรียกต่างๆกันทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ แต่ที่รู้จักกันแพร่หลายที่สุดคือ Ecotourism หรือมีความหมายว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั่นเอง

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ โดยการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการคือ เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติ เป็นการท่องเที่ยวที่มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อม เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความรู้และได้ความรู้ ประการสุดท้ายคือประชาชนในท้องถิ่นต้องมีบทบาทและมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการ ร่วมตัดสินใจ ร่วมจัดทำ และร่วมได้รับผลประโยชน์ที่คำนึงถึงองค์ประกอบ 4 ประการนี้ก็เพื่อให้การท่องเที่ยวมีความมั่นคงยั่งยืนอยู่คู่สังคมมนุษย์ และก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ฉะนั้นแนวคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงไม่ใช่เพียงการท่องเที่ยว เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่มุ่งเสนอขายสินค้าหรือบริการทางการท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว หากยังมุ่งประสานผลประโยชน์ของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมด้วย จึงนับได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้การท่องเที่ยวพัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นนอกจากต้องมียุทธศาสตร์ประกอบ 4 ประการข้างต้นแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงต่อมาก็คือ สถานที่ที่จะกำหนดเป็นแหล่งท่องเที่ยว นั้น ต้องมีศักยภาพเพียงพอที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้ด้วย ในประเทศไทยของเรานั้นมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเป็นอันมาก และกระจายตัวอยู่ทุกภูมิภาค มีทั้งชายหาด แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวประเภทเมือง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสถานที่ที่น่าสนใจและมีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้อีกประเภทหนึ่งคือ สวนป่า

ตลอดเวลาที่ผ่านมาพื้นที่สวนป่าในความรับผิดชอบขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทั่วประเทศที่มีอยู่ประมาณ 945,000 ไร่ ได้ใช้ประโยชน์ในลักษณะของป่าเศรษฐกิจ (Economic Forest) เพื่อผลิต ไม้ ออกมาสนองความต้องการใช้ประโยชน์ในประเทศแต่เพียงด้านเดียว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยซึ่งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้ขอความช่วยเหลือในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ได้เล็งเห็นศักยภาพของสวนป่าที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ธรรมชาติ ที่อยู่ระหว่างกลางของป่าธรรมชาติกับแหล่งพักผ่อนของเอกชน จึงได้กำหนดให้สวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นพื้นที่หนึ่งในการพัฒนาเป็นที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ เพื่อลดแรงกดดันที่มีต่อป่าธรรมชาติและพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

อย่างไรก็ตามการจะทำให้การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นน่าสนใจและสามารถที่จะเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวได้นั้น ต้องมีโปรแกรมการท่องเที่ยวที่กระตุ้นความสนใจและสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ โดยการตอบสนองนั้น เกิดขึ้นเท่ากับหรือมากกว่าเป้าหมายที่วัตถุประสงค์ได้กำหนดไว้ ซึ่งความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ (จรัสวัฒน์ ภูพูล ,2543 : 13) การที่ความพึงพอใจของบุคคลแต่ละบุคคลนั้น มีอิทธิพลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเช่นนี้ การกำหนดโปรแกรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

ด้วยความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงได้ให้ความสนใจ เลือกสำหรับเป็นกรณีศึกษาคือสวนป่าที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ซึ่งเป็นโครงการนำร่องในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้แล้วหลายแห่ง โดยจะทำการศึกษาเพื่อกำหนดโปรแกรมการท่องเที่ยวขึ้นมาคือ สวนป่าทองผาภูมิ ที่ตั้งอยู่ใน ต.ท่าขนุน อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี ซึ่งการที่เลือกสวนป่าแห่งนี้เพราะเป็นพื้นที่สวนป่าที่มีความพร้อมในหลาย ๆ ด้านที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และมีจุดเด่นในด้านสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มาก แต่ถ้าขาดการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ คงไม่สามารถชักชวนนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวได้แน่ เหตุผลดังกล่าวนี้ คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา เพื่อที่จะได้เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาให้สวนป่ามีความน่าสนใจในการท่องเที่ยวและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สมบูรณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา (Object of the Study)

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ (Significance of the Study)

1. สามารถเรียนรู้ถึงความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อประโยชน์ในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวให้เหมาะสมได้
2. สามารถเข้าใจถึงขั้นตอนในการดำเนินการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ดีได้
3. สามารถเรียนรู้ถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้

ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา (Scope and Limitation)

ในการศึกษานี้ ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตที่ใช้ในการศึกษานี้ แบ่งเป็น 2 พื้นที่ คือ พื้นที่แรกใช้เก็บข้อมูลในการหาความต้องการของนักศึกษา ซึ่งเก็บที่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แต่จะกำหนดเก็บข้อมูลเฉพาะที่คณะเทคโนโลยีการเกษตรเท่านั้น ส่วนพื้นที่ที่สองนั้นใช้เก็บข้อมูลผลการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งจะทำการเก็บที่สวนป่าทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี
2. กลุ่มประชากรที่จะทำการศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรกเป็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร 9 ภาควิชา จำนวน 205 คน กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จำนวนประมาณ 10-15 คน ในช่วงต้นเดือนมีนาคม 2545

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ (Operational Definition of Terms)

1. นักท่องเที่ยว หมายถึง นักศึกษาที่ได้เดินทางมายังสวนป่าทองผาภูมิตามโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ทางคณะผู้จัดได้จัดทำขึ้นในช่วงเดือนมีนาคม
2. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว หมายถึง ความรู้สึกในทางที่ดีของนักท่องเที่ยวตามความหมายข้างต้น ที่มีต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ณ สวนป่าทองผาภูมิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่จัดขึ้นโดยคณะผู้วิจัย

4. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติ แหล่งวัฒนธรรม หรือแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โดยที่เป็นการท่องเที่ยวที่มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อม อีกทั้งเป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความรู้ และได้รับความรู้แก่นักท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่นควรมีบทบาทและมีส่วนร่วมต่อการตัดสินใจ ร่วมจัดทำ และร่วมได้รับผลประโยชน์ในการท่องเที่ยวต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

(Review of Related Literature)

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. การท่องเที่ยว
2. การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว
3. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
5. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสวนป่าทองผาภูมิ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การท่องเที่ยว

1.1 ความหมาย “การท่องเที่ยว”

ดูซ จูมสาช (2518 : 16-17) ได้กล่าวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวไว้ว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมเชิงมนุษยสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจ การพักผ่อนหย่อนใจ การศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะทางสังคมนั้น ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวในประเทศของคนหรือในต่างประเทศ ได้เป็นปัจจัยประกอบที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาด้านสังคมและวัฒนธรรมในตัวตน โดยที่นักท่องเที่ยวอาจเป็นนักธุรกิจ นักเดินเรือ นักสำรวจ นักศึกษา นักจาริกแสวงบุญที่มีเวลาว่าง การท่องเที่ยวจะช่วยทำให้เกิดการสัมผัสกับอารยธรรมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งทำทนายให้นำไปเปรียบเทียบกับอารยธรรมของบ้านเมืองคน ทำให้แผ่ขยายความคิดของตนไปสู่ผู้อื่นหรือรับเอาความคิดผู้อื่นมาใคร่ครวญ ทำให้สามารถเรียนรู้เทคนิคใหม่ ๆ ในเรื่องการค้าขายและอุตสาหกรรม และเป็นสื่อมนุษยสัมพันธ์ระหว่างชาวโลก การศึกษาเรียนรู้ในสิ่งแปลกใหม่เหล่านี้อาจส่งผลสะท้อนมายังความคิดและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เช่น การได้พบปะคนต่างชาติต่างวัฒนธรรม การได้พบ ขนบธรรมเนียมประเพณีใหม่ ๆ การเข้าไปอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เรียกร่องคตินิยม (Convention) ใหม่ ซึ่งจะเรียกร่องให้นักท่องเที่ยวปรับพฤติกรรมเดิมของตนให้เหมาะกับท้องถิ่นนั้น สถานะเช่นนี้ย่อมส่งผลต่อภาวะทางจิตของนักท่องเที่ยวที่จะต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่คิระหว่างตัวเขากับสิ่งเหล่านี้ ในขณะที่เดียวกันคนในท้องถิ่นอาจจะต้องปรับตัวหรือได้รับผลกระทบด้านค่านิยมทางสังคมไปด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นพวงษ์ พิรุณ (2527 : 73) ได้อธิบายว่าการท่องเที่ยวเป็นปรากฏการณ์ซึ่งมีมานานหลาย ศตวรรษแล้ว โดยเกิดขึ้นจากความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเพื่อผจญภัยและเรียนรู้หา ประสบการณ์จากวัฒนธรรมของกลุ่มชนอื่น ๆ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือการเดินทางขนานใหญ่ที่เรียก ว่า Grand Tour ในยุโรปของกลุ่มนักท่องเที่ยวหนุ่ม ๆ ชาวอังกฤษในศตวรรษที่ 18 และ 19 ที่นิยม เดินทางไปเพื่อเปิดหูเปิดตาแสวงหาความรู้ด้านวัฒนธรรมตามประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศอิตาลี สำหรับตัวนักท่องเที่ยวเองเมื่อเดินทางไปถึงถิ่นใดก็จะปรับตัว เองให้เข้ากับวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ ของถิ่นนั้น ซึ่งแตกต่างกับในสมัยปัจจุบันที่ใน แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งจะมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ ให้เข้ากับผู้มาเยือนหรือนักท่องเที่ยว เพียงเพื่อต้องการที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามา มาก ๆ หรืออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวอย่างเต็มที่เท่านั้น

กรมการศึกษาค้นคว้า (2533 : 19) ได้อธิบายความหมายของ "การท่องเที่ยว" ตามที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้ว่า เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวาง มิได้หมายเฉพาะเพียงการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อความสนุกสนานบันเทิงเรีงรมย์ดังที่ส่วนมากเข้าใจ การเดินทางเพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้ เพื่อการกีฬา เพื่อการติดต่อธุรกิจ ตลอดจนการเยี่ยมชม อนุสาวรีย์ที่นักท่องเที่ยวทั้งสิ้น ฉะนั้น ปรากฏการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในปัจจุบันจึงเป็นภาพใหญ่ที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามลำดับ จนกระทั่งมีผู้กล่าวว่าธุรกิจทางการท่องเที่ยว ในทุกวันนี้เป็นธุรกิจที่ใหญ่ที่สุดในโลก หากเทียบกับธุรกิจอื่น ๆ ที่เป็นรายการเดี่ยว ๆ (Single Item) ด้วยกัน

มนัส สุวรรณ (2530 : 19) กล่าวถึงการท่องเที่ยวว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่แรกเริ่มเดิมทีนั้นคงมิได้มีอะไรเกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจโดยตรง จุดประสงค์สำคัญของนักท่องเที่ยวอาจมุ่งหวังเพียงเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด และความเหนื่อยล้าจากการประกอบ อาชีพหรืองานประจำ เมื่อประชากรเพิ่มขึ้นมากขึ้น การดิ้นรนเพื่อการอยู่รอดของชีวิตก็เพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว ผลที่ตามมาประการหนึ่ง คือ ความต้องการที่จะพักผ่อนและ/หรือประกอบกิจกรรม นันทนาการมีมากขึ้น

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2542 : 4) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อความเพลิดเพลิน และพักผ่อนหย่อนใจ และเป็นการเดินทางที่มีเงื่อนไข สำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว แต่ไม่ใช่เป็นการตั้งรกรากอยู่ ประจำ
- 2) การเดินทางนั้นเป็นไปด้วยความสมัครใจ หรือความพึงพอใจของผู้เดินทางเองไม่ใช่ เป็นการถูกบังคับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) เดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้ แต่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

ดังนั้นตามความหมายนี้การท่องเที่ยวจึงมีขอบเขตที่กว้าง มีได้หมายความถึงการเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อความสนุกสนาน แต่การเดินทางเพื่อการศึกษา เพื่อไปเล่นกีฬา ตลอดจนเยี่ยมชมเรียนรู้ก็นับได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวทั้งสิ้น

จากแนวคิดข้างต้น อาจสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มีมานานหลายศตวรรษ เป็นกิจกรรมทางสังคมเชิงมนุษยสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจ การพักผ่อนหย่อนใจ และการเรียนรู้ แต่เดิมนั้นเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางไปถึงถิ่นใดก็จะปรับตัวเองให้เข้ากับวัตถุประสงค์และสิ่งแวดล้อมของถิ่นนั้น ปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งจะเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ ให้เข้ากับนักท่องเที่ยว หรืออำนวยความสะดวกอย่างเต็มที่เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามา มาก ๆ ความหมายของการท่องเที่ยวโดยหลักการนั้นอาจกำหนดได้โดยเงื่อนไข คือ เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ จากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว ด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้ (สุจารี จันทรสขุ ,2541 : 10)

เมื่อเอ่ยถึงคำว่า “การท่องเที่ยว” ในปัจจุบัน เรามักจะมองเห็นภาพชาวต่างประเทศสะพายกล้องถ่ายรูปเดินกันเป็นกลุ่มใหญ่บ้างเล็กบ้างอยู่ตามวัด วัง โบราณสถาน หรือนั่งน้อกห่มน้อกอาบแดดอยู่ตามชายหาด และอีกจำนวนหนึ่งไม่น้อยที่ไปเที่ยวชมป่าเขาลำเนาไพร เรามักจะมองเห็นว่าชาวต่างประเทศเหล่านี้ได้ใช้จ่ายเงินเป็นค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเดินทางไปชมสถานที่ต่าง ๆ ค่าซื้อของฝาก ของที่ระลึก โดยที่เราอาจไม่ได้คิดความนั้นเป็นการนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาใช้จ่ายในบ้านเมืองของเรา ในขณะที่เขวกันเราก็มักจะไม่ได้คิดถึงคนไทยที่เดินทางท่องเที่ยวอยู่ภายในประเทศ ทั้ง ๆ ที่นักท่องเที่ยวคนไทยเหล่านี้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี เพราะการเดินทางท่องเที่ยว นั้นเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด พร้อม ๆ กับการได้รับความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ได้เห็นภูมิประเทศที่แปลกตา และได้สร้างความสัมพันธ์กับคนต่างถิ่นด้วย เมื่อมีการคมนาคมสะดวก การท่องเที่ยวก็กลายเป็นความนิยม ธุรกิจต่าง ๆ ก็เกิดขึ้นเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวมากมาย ธุรกิจเหล่านี้จะก่อให้เกิดงานอาชีพใหม่ ๆ และการกระจายเงินตราซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศนั่นเอง (นิคม จารุมณี ,2535 : 3)

1.2 ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว หมายถึง ธุรกิจหลายอย่างที่ตอบสนองความต้องการและอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ ,2542 : 3) ได้แก่

1) ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวโดยตรง ได้แก่ ธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจภัตตาคาร ธุรกิจนำเที่ยว

2) ธุรกิจที่สนับสนุนการท่องเที่ยว ให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ ความสะดวกสบาย และพอใจสูงสุด ได้แก่ ธุรกิจเพื่อการบันเทิง พักผ่อน และกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมทั้งธุรกิจสินค้าของที่ระลึก ธุรกิจเหล่านี้ทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวหลากหลายมากขึ้น นักท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้บริการ ตามได้ตามความพอใจของตน

3) ธุรกิจการค้าและบริการอื่น ๆ ได้แก่ สถานีบริการน้ำมัน ร้านอาหารของชำ ร้านขายเสื้อผ้า ร้านขายอุปกรณ์กีฬา ธุรกิจการรักษาพยาบาลและเสริมสุขภาพ ธุรกิจเสริมความงาม เป็นต้น ซึ่งเป็นธุรกิจที่มุ่งตอบสนองลูกค้าทั่วไป รวมทั้งนักท่องเที่ยวด้วย เป็นธุรกิจที่ทำให้การบริการนักท่องเที่ยวสมบูรณ์แบบ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการวิจัยการท่องเที่ยว ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การวิจัยและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว การลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ให้บริการในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรผู้ให้บริการ ซึ่งรวมดำเนินงานโดยองค์การภาครัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชน

1.3 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน คือ ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว บริการการท่องเที่ยว และตลาดการท่องเที่ยว แต่ละองค์ประกอบจะมีองค์ประกอบย่อย ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน ความแตกต่างของแต่ละรูปแบบการท่องเที่ยวจึงอยู่ที่ความแตกต่างในองค์ประกอบย่อย และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนั่นเอง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2529 : 2-7)

1) แหล่งท่องเที่ยว (Tourism Resource) หรือทรัพยากรการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเป็นทรัพยากรที่สำคัญ จัดเป็นอุปทานการท่องเที่ยว ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท คือ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวซึ่งแสดงออกถึงประเพณีต่าง ๆ แหล่งท่องเที่ยวซึ่งแสดงถึงความงดงามในรูปแบบต่าง ๆ ของภูมิประเทศ แหล่งท่องเที่ยวที่ให้ความบันเทิง และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีลักษณะเฉพาะตัว สำหรับในประเทศไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้แบ่งแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท คือ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์โบราณคดี และแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่ให้ความบันเทิงนั้น จัดเป็นส่วนหนึ่งในสถานบริการนักท่องเที่ยว

นพรัตน์ สุรพถุญ (2530 : 13) กล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวว่า วัตถุประสงค์ของอุตสาหกรรมประเภทนี้ก็คือ แหล่งท่องเที่ยวหรือสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวซึ่งเรียกว่า “ทรัพยากรการท่องเที่ยว” หากจะแบ่งโดยยึดความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นหลักแล้ว สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

- ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ หมายถึง สภาพทางกายภาพของธรรมชาติที่มีความสวยงามหรือความน่าสนใจต่อการเดินทางไปเที่ยวชม ได้แก่ ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก ชายทะเล เกาะแก่ง เป็นต้น

- ทรัพยากรประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน และศาสนา หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์เราได้สร้างสรรค์ขึ้นมาตามวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของมนุษย์เอง ทั้งที่เป็นมรดกในอดีตและที่ได้สร้างขึ้นในปัจจุบันแต่มีผลในการดึงดูดใจในการท่องเที่ยว ได้แก่ พระราชวัง ศาสนสถาน โบราณวัตถุสถาน เป็นต้น

- ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม และประเพณีปฏิบัติที่ยึดถือและสืบทอดต่อกันมา ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ได้แก่ สภาพชีวิตไทยริมคลอง ตลาดน้ำ เรือนแพ หมู่บ้านชาวเขา งานเทศกาลประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น

2) บริการการท่องเที่ยว (Tourism Service) บริการที่รองรับการท่องเที่ยวเป็นอุปทานประเภทหนึ่ง ซึ่งไม่ได้เป็นจุดหมายปลายทางหลักของนักท่องเที่ยว แต่เป็นบริการที่รองรับให้เกิดความสะดวกสบายและความบันเทิงแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งในบางโอกาสอาจเป็นตัวดึงดูดใจได้เช่นกัน บริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ ที่พัก อาหาร แหล่งจำหน่ายสินค้า แหล่งบันเทิง แหล่งกิจกรรมและบริการอื่น ๆ ทั้งนี้รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่น ๆ ด้วย

3) ตลาดการท่องเที่ยว (Tourism Market or Tourist) ตลาดการท่องเที่ยว เป็นการแสดงออกของอุปสงค์ซึ่งมีความปรารถนาในการท่องเที่ยวจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เพื่อเข้าร่วมในกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ และเพื่อกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งในกระบวนการจัดการได้หมายรวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาการขาย และการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวด้วย

1.4 วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

ในการเดินทางท่องเที่ยวที่นั่น นักท่องเที่ยวต่างก็มีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน ซึ่งในที่นี้สามารถแยกจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ ดังนี้ (ชาอุษัย คงจิตต์, 2526 : 77-78)

1) เดินทางเพื่อความบันเทิงหรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เป็นการเดินทางในวันหยุดพักผ่อน เพื่อแสวงหาสิ่งบันเทิงเริงรมย์ที่นอกเหนือจากชีวิตประจำวันหรือเป็นการเดินทางเพื่อพักผ่อนให้สดชื่นหลังจากการเหน็ดเหนื่อยจากภาระการงาน ทั้งนี้ เพราะสังคมในปัจจุบันทุกชีวิตต้องดิ้นรนตรากตรำทำงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินทองและปัจจัยอันจำเป็นในการดำรงชีวิตในสังคม ดังนั้น สิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อมาคือ เรื่องของเวลาและการพักผ่อนหย่อนใจ ความคิดที่ว่า การพักผ่อนหย่อนใจเป็นเรื่องของความเกียจคร้านและความไร้สาระนั้น ดูเหมือนจะไม่ถูกต้องนัก นับตั้งแต่สมัยที่ได้มีการปฏิวัติอุตสาหกรรมอันเป็นการเพิ่มความสามารถในการผลิตของมนุษย์ แต่ขณะเดียวกันก็ได้เพิ่มระเบียบกฎเกณฑ์ความสลับซับซ้อนในสังคมให้มากขึ้นตามไปด้วย การดำรงชีวิตในสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เต็มไปด้วยความเครียดจนบางครั้งเกิดความรู้สึกที่เรียกกันว่า “ความแปลกแยก” ที่รู้สึกว่าคุณทำงานเสมือนเครื่องจักรหรือชิ้นส่วนของเครื่องจักรที่ไร้ชีวิตจิตใจ ต้องหมุนไปตามทิศทางที่กำหนด ขาดเพื่อนขาดมิตรที่เห็นใจและเข้าใจ ดังนั้น สิ่งก็ตามมาคือ ความเครียดและความเสื่อมของจิตใจ สิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขหรือชดเชย ทางหนึ่งที่ทำได้และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปก็คือ การให้เวลาในการพักผ่อนหย่อนใจ หรือมีช่วงที่เป็นอิสระหลุดพ้นจากกฎเกณฑ์ทั้งหลายในชีวิตประจำวัน แม้จะเป็นการชั่วคราวก็ตาม

2) **เดินทางเพื่อวัฒนธรรม** การท่องเที่ยวในลักษณะนี้มีสิ่งจูงใจเป็นพิเศษ เช่น ความต้องการที่จะเรียนรู้ หรือเพื่อศึกษาให้เข้าใจถึงนิสัยใจคอ องค์กรและสถาบัน ตลอดจนการดำเนินชีวิตของคนท้องถิ่นแห่งใดแห่งหนึ่ง หรือเป็นการเดินทางเพื่อเที่ยวชมโบราณสถาน โบราณวัตถุ หรือการเข้าร่วมในงานรื่นเริง เฉลิมฉลองในทางศิลปะ นาฏศิลป์ และดุริยางคศิลป์ หรือการแสดงพื้นเมืองใด ๆ ในสถานที่หรือแหล่งต่าง ๆ

3) **เดินทางเพื่อการศึกษา** การท่องเที่ยวในลักษณะนี้มีจุดมุ่งหมายในการเข้าร่วมชมหรือร่วมเล่นกีฬา ในแต่ละนัดและประเภทของการแข่งขัน

4) **เดินทางเพื่อธุรกิจ** การท่องเที่ยวในลักษณะนี้เป็นการเดินทางเพื่ออาชีพของนักธุรกิจที่ไปติดต่อธุรกิจตามที่ต่าง ๆ รวมทั้งการเดินทางโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะชมการแสดงในลักษณะงานนิทรรศการ งานแสดงผลสำเร็จทางด้านวิชาการ

5) **เดินทางเพื่อการประชุม** การท่องเที่ยวในลักษณะนี้ได้เพิ่มความสำคัญมากขึ้นในปัจจุบันคือ มีการเดินทางร่วมประชุม สัมมนา ในระดับต่าง ๆ ของนักธุรกิจ นักวิชาการ ซึ่งหลังจากประชุมแล้ว ผลที่ตามมาคือการท่องเที่ยวของผู้เข้าร่วมประชุม

1.5 มวลเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยว

ในการพิจารณาวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการท่องเที่ยว นั้น ไม่อาจละเลยความจริงที่ว่า โดยปกติบุคคลเดินทางท่องเที่ยวมักมีเหตุจูงใจมากกว่าหนึ่งอย่างเสมอ ในการศึกษาเรื่องวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการเดินทางท่องเที่ยว นั้น Robert W. McIntosh (อ้างถึงใน วิกาวดี วงษ์บริสุทธิ์ ,2536 : 14) ได้ใช้คำว่า “มวลเหตุจูงใจ” อธิบายเหตุจูงใจต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการเดินทางเพื่อจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ขึ้น ซึ่งได้จำแนกเป็น 4 ประการ คือ

1) **มวลเหตุจูงใจทางด้านร่างกายหรือกายภาพ** ในลักษณะนี้หมายถึง ความต้องการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนร่างกาย เช่น เข้าร่วมกิจกรรมทางการกีฬา หรือรักษาสุขภาพ เช่น พักผ่อนตากอากาศชายทะเล หรือร่วมกิจกรรมเพื่อความบันเทิงต่าง ๆ

2) **มวลเหตุจูงใจทางด้านวัฒนธรรม** ในลักษณะนี้หมายถึง ความต้องการที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในประเทศอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้าน ศิลปวัฒนธรรม นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรม หรือวิถีชีวิต และประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น

3) มวลเหตุจูงใจทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในลักษณะนี้หมายถึง ความต้องการที่จะพบปะกับผู้คนใหม่ ๆ หรือการพบเพื่อนเก่า หรือญาติพี่น้อง รวมไปถึงการหลบหนีหนีจากสภาพชีวิตประจำวันอันจำเจซ้ำซาก ครอบครัวและเพื่อนบ้านเพื่อไปพบและทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่

4) มวลเหตุจูงใจทางด้านสถานภาพและเกียรติภูมิ ในลักษณะนี้หมายถึง ความต้องการที่จะพัฒนาตัวเองให้มีฐานะและเกียรติภูมิสูงขึ้น การเดินทางในลักษณะนี้จะเป็นในด้าน การศึกษา การประชุม และการติดต่อทางธุรกิจ เป็นต้น ที่จะเป็นการช่วยยกระดับสถานภาพหรือเกียรติยศชื่อเสียงของคนให้สูงขึ้น

1.6 ความสำคัญ/ประโยชน์ของการท่องเที่ยว (นิคม จารุมณี ,2535 : 4)

ทางด้านเศรษฐกิจ

1) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศเป็นจำนวนมาก

2) รายได้จากการท่องเที่ยวจะมีผลทวีคูณในการสร้างรายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ผลผลิตส่วนรวมของประเทศมีค่าทวีกว่า 2 เท่าตัว

3) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการหมุนเวียนและการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค เมื่อเกิดการเดินทางท่องเที่ยวเข้าไปสู่แหล่งท่องเที่ยวในชนบทการพัฒนาความเจริญก็จะไปถึงภูมินาคนั้น ๆ ก่อให้เกิดการสร้างสรรคสิ่งใหม่ ๆ ในท้องถิ่น เช่น โรงแรม ภัตตาคาร ร้านค้า สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีผู้ลงทุนในหลาย ๆ รูปแบบทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพอย่างกว้างขวาง เป็นการสร้างรายได้สู่ประชาชนอย่างแท้จริง

4) การท่องเที่ยวมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำเอาทรัพยากรของประเทศ โดยเฉพาะของท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในอัตราที่สูง ในรูปของการผลิตสินค้าพื้นเมืองและสินค้าของที่ระลึก ตลอดจนการบริการในท้องถิ่นนั้น ๆ

5) การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบ ผลผลิตขายได้ตลอดเวลาสุดแต่ความเหมาะสมและความสามารถของผู้ขาย

6) การท่องเที่ยวช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิตหมุนเวียนเป็นวงจรภายในประเทศ ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นการลดการว่างงานลง ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลให้รัฐบาลได้รับรายได้ในรูปของภาษีอากรประเภทต่าง ๆ

ทางด้านสังคม

7) การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ ก่อให้เกิดสันติภาพ ความเป็นมิตรไมตรี และความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน

8) การท่องเที่ยวมีบทบาทในการพัฒนา สร้างสรรคความเจริญทางสังคมให้เกิดแก่ท้องถิ่น ทำให้มีการก่อสร้างสิ่งใหม่ ๆ มีการลงทุนทางด้านการผลิตเพื่อรองรับการบริการแก่ผู้มาเยือนท้องถิ่น ทำให้ประชาชนมีรายได้จากการมีงานทำ จึงทำให้อยู่ดีกินดีมีความสุขโดยทั่วกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความสำนึกและตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการรักษาเอกลักษณ์ของชาติ ก่อให้เกิดความรู้สึกรักหวงแหนและรักผืนแผ่นดินที่อยู่อาศัยของตน

10) การท่องเที่ยวช่วยขจัดปัญหาความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบท ช่วยขจัดปัญหาการหลังไหลและเคลื่อนย้ายเข้ามาหางานทำหรือเสี่ยง โศกในเมืองของประชาชนในชนบท

11) การท่องเที่ยวช่วยให้ประชาชนในชนบทรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาผลิตและประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ในรูปของสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกไว้สำหรับขายผู้มาเยือนเป็นการหารายได้มาจุนเจือครอบครัวเพิ่มขึ้น

2. การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว

2.1 ขั้นตอนในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว (นิคม จารุมณี ,2535 : 19)

1) การวางแผน

- กำหนดสถานที่ โดยพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ในการเดินทาง ความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวที่ขวนั้น

- กำหนดวันเดินทาง

- กำหนดจำนวนคน

- กำหนดค่าใช้จ่ายซึ่งจะมีค่ายานพาหนะ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าชมสถานที่ และค่าประกันการเดินทาง แล้วมาคิดเป็นค่าใช้จ่ายต่อหัว

2) การจัดทำกำหนดการเดินทาง

- ศึกษารายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยวที่จะแวะชมสถานที่ต่าง ๆ

- ศึกษาถึงระยะทางและสภาพเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

- กำหนดเส้นทาง เวลาในการเดินทางและเวลาที่จะแวะชมสถานที่ต่าง ๆ

3) หน่วยงานที่จะติดต่อขอความร่วมมือ

- กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ ในด้านที่พัก การนำชมแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ในความรับผิดชอบของกองอุทยานแห่งชาติ

- กรมศิลปากร ในด้านอัตราค่าเข้าชมหรือขออนุญาตเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมศิลปากร

- การรถไฟแห่งประเทศไทย บริษัทขนส่ง จำกัด ในด้านยานพาหนะ

- กรมทางหลวง ตำรวจทางหลวง ในเรื่องเส้นทาง สภาพถนน และการอำนวยความสะดวกในการเดินทาง

- บริษัทประกัน เพื่อประกันการเดินทาง (บริษัทเช่ารถบางแห่งมีการประกันไว้แล้ว)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ดำรงท่องเที่ยว โดยแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับกำหนดการเดินทางท่องเที่ยวให้ทราบล่วงหน้า เพื่อจะได้ประสานในหน่วยสำรวจในพื้นที่ดำเนินการให้ความปลอดภัยตามแผนที่กรมสำรวจกำหนดไว้

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในด้านการจัดวิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว แนะนำวิธีการจัดเที่ยว และการจัดทำเอกสารประกอบความรู้ในการเดินทาง

4) การเตรียมตัวเดินทาง

มีการประชุมสรุปวัตถุประสงค์ของการเดินทาง เน้นถึงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวที่จะไปเยือน ชักซ้อมเกี่ยวกับสิ่งของที่จะต้องนำติดตัวไป การปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ

2.2 ตัวอย่างโปรแกรมการท่องเที่ยว (องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ,2544)

ตัวอย่างที่ 1 แผนการเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย กาญจนบุรี 2 วัน 1 คืน

ชมท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย (Eco Soft Adventure) ท่องเที่ยวทัศนศึกษาความหลากหลายแห่งธรรมชาติและวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตของชนเผ่าพื้นเมือง สนุกเร้าใจไปกับการเดินทางที่แปลกใหม่ ช้อนชุกตามเส้นทางสายประวัติศาสตร์แห่งสงครามโลกครั้งที่ 2 และสงครามยุทธหัตถี สัมผัสธรรมชาติ และบรรยากาศป่าไม้ น้ำตก ถ้ำ ขุนเขา แม่น้ำ สัตว์ป่า และพรรณพืชแห่งผืนป่าตะวันตกชายแดนไทย-พม่า

วันที่ 1 เช้า 08.00 น. เดินทางโดยรถตู้ปรับอากาศจากอาคารองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ

- ชมพิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 สะพานข้ามแม่น้ำแคว

- เดินทางช้อนชุกกับขบวนรถไฟสายประวัติศาสตร์แห่งสงคราม ทัศนศึกษาป่าไม้ ขุนเขาและน้ำตก ไทร โขคน้อย

12.00 น. รับประทานอาหารเที่ยงน้ำตก ไทร โขคน้อย/ท่าเรือปากแซง ไทร โขค

13.00 น. ล่องเรือหางยาวชมป่าต้นน้ำและวิถีชีวิตชาวชนบทริมแม่น้ำแควน้อย น้ำตก ไทร โขคใหญ่

- ศึกษาความเป็นอยู่ของสัตว์สงวนเลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กที่สุดของโลก “ค้างคาวกิตติ” และถ้ำดาวคิงส์

16.00 น. อาบน้ำอุ่น น้ำพุร้อน

17.00 น. เข้าพักแรมบ้านป่าไม้สวนป่าเกริงกระเวีย/ทองผาภูมิ

รับประทานอาหารเย็นและร่วมสนุก กิจกรรมแสดง “แคมป์ไฟ”

วันที่ 2 เช้า 07.00 น. รับประทานอาหารเช้าบรรยากาศไอหมอกแห่งขุนเขา

09.00 น. ตื่นเต้นเร้าใจกับการท่องเที่ยวและผจญภัย

- เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ป่าพรุ คูปราชินี (ปูลามตี)
- ล่องแก่งแพไม้ไผ่ แม่น้ำน้อย - นั่งช้างทัวร์ป่า

12.00 น. รับประทานอาหารเที่ยงกลางป่า

14.00 น. เดินทางกลับถึงกรุงเทพมหานครเวลาประมาณ 18.00 น.

ตัวอย่างที่ 2 ท่องเที่ยวไปกับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ สบายใจ แน่นอนกว่า ศึกษาความหลากหลายของธรรมชาติ ปุราชินี ส่วนป่าสักทอง-ยางพารา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และศึกษาประวัติศาสตร์สะพานข้ามแม่น้ำแคว สะพานรถไฟสายมรณะ สุสานทหารสัมพันธมิตร

วันแรกของการเดินทาง

08.00 น. พร้อมกันที่สำนักงานองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ถนนราชดำเนิน

นอก กรุงเทพฯ เดินทางโดยรถปรับอากาศ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ

สวนป่าเกริงกระเวีย ทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

10.00 น. นมัสการศาลเจ้าพ่อหลักเมืองเป็นสิริมงคลวันแห่งการเดินทางท่องเที่ยวเมืองกาญจนบุรี

12.00 น. รับประทานอาหารปางช้างทุ่งอ่อง ช้างชมไพร ล่องแพไม้ไผ่ ถ้ำน้ำแควน้อย

16.00 น. ชมพุน้ำร้อนหินคาค พุน้ำร้อนจากธรรมชาติที่ค้นพบเมื่อสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

16.30 น. ชมสินค้าพื้นเมือง ชมวิวเขื่อนเขาแหลม ตลาดอำเภอทองผาภูมิ

17.00 น. เข้าที่พักศูนย์ศึกษาธรรมชาติสวนป่าทองผาภูมิหรือเกริงกระเวีย “บ้านปึกไม้สักทองสวนป่า” พักผ่อนตามอัธยาศัย

18.30 น. รับประทานอาหารค่ำท่ามกลางแมกไม้ ขุนเขา ทะเลสาบ

19.30 น. กิจกรรมรอบกองไฟ สวมควรแก่เวลาพักผ่อนตามอัธยาศัย

วันที่สองแห่งการช้อนรอยประวัติศาสตร์

อรุณสวัสดิ์ยามเช้า สนทนาแลกเปลี่ยนนันททัศนะ (สำหรับผู้ตื่นเช้า) ท่ามกลาง

ขุนเขาแมกไม้ของป่าพรุ ป่าเบญจพรรณสวนป่าที่รายล้อมอาคาร โรงอาหาร

7.30 น. อิมมูนกับอาหารมือเช้า ข้าวต้ม กาแฟร้อน

8.30 น. พร้อมสัมภาระเดินทางทัศนศึกษาในเวศของหมู่ไม้พืชพรรณ

ป่าพรุน้ำจืด ถิ่นที่อยู่ปุราชินี สวนป่าสักทอง/สวนป่ายางพารา

10.30 น. เดินทางช้อนรอยอดีตรถไฟสายมรณะ สถานีน้ำตก-กาญจนบุรี

(รับประทานอาหารบนรถไฟ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14.00 น. ชมสะพานข้ามแม่น้ำแคว สุสานทหารพันธมิตร (คอนรัก) ถ้าเขาปูน
18.00 น. ถึงสำนักงาน อ.อ.ป. ราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ

สนใจติดต่อสำรองที่พัก หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

- ศูนย์ศึกษาธรรมชาติสวนป่าทองผาภูมิ 01-2127454
- อุทยานธรรมชาติวิทยาแห้วบ้านโป่ง 032-211369, 201564-5
- องค์การอุทยานธรรมชาติวิทยาแห้ว 02-2823243-7 ต่อ 305-309 โทรสาร 02-2884197

3. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนเป็นที่ยอมรับกันว่า การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งที่น่าความเจริญไปสู่ท้องถิ่น ทำให้เกิดการหมุนเวียนเงินตราจากท้องถิ่นหนึ่งไปยังอีกท้องถิ่นหนึ่ง ซึ่งช่วยทำให้ระบบเศรษฐกิจในท้องถิ่นดีขึ้น อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวมิได้มีผลกระทบเฉพาะแต่ทางด้านบวกเท่านั้น การท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมและสิ่งแวดล้อมตามมาอย่างมากมาย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2526) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไม่ได้แตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่นที่ต้องการการยอมรับอย่างกว้างขวาง จากปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้การดำเนินงานและการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วยชนออกเหนือจากเรื่องของเศรษฐกิจ จึงได้เกิดความคิดที่จะแสวงหาแนวทางใหม่ของการท่องเที่ยว ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบในด้านลบน้อยที่สุดแก่แหล่งท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่น เป็นการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น และให้ประโยชน์กับคนในท้องถิ่นมากที่สุด จากแนวคิดที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว จึงเกิดชื่อเรียกการท่องเที่ยวแบบใหม่มากมาย เช่น การท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) การท่องเที่ยวแบบนุ่มนวล (Soft Tourism) การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อ (Responsible Tourism) การท่องเที่ยวแนวใหม่ (Alternative Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism) (วรรณภา, 2539)

3.1 ความหมาย “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์”

ยูดิ นิรันดร์ตระกูล (2538 : 50-57) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Ecotourism” ซึ่งเป็นคำผสมกันระหว่างคำว่า Ecology หรือนิเวศวิทยา กับคำว่า Tourism หรือการท่องเที่ยว ได้ให้คำนิยามของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า เป็นการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ อันเนื่องมาจากการมีรายได้สำหรับการดูแลรักษาพื้นที่ การสร้างงานให้ชุมชนหรือท้องถิ่น และการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

ศรีพร สมบุญธรรม (2536 : 29) กล่าวว่า Ecotourism มีความหมายที่ลึกซึ้งมากกว่าการเสนอขายสินค้าทางการท่องเที่ยวแบบใหม่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว หากแต่เป็นแนวคิดที่มุ่งสานผลประโยชน์และความต้องการในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (ทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม) เข้ากับการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจ Ecotourism จึงเป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวที่ช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรม อีกทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2538 : 7) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หมายถึงการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาชื่นชมและเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ สภาพธรรมชาติ วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนไทยในท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรู้และความรับผิดชอบของระบบนิเวศ

นอกจากคำนิยามข้างต้นแล้ว ยังมีการนิยามการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบอื่นอีก ซึ่งบทความนี้คิดว่าคำนิยามที่เหมาะสมที่สุดเป็นของ The Commonwealth Department of Tourism ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งนิยามการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีใจความว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คือ การท่องเที่ยวธรรมชาติที่ครอบคลุมถึงสาระด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และมีการจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน คำว่า ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมยังครอบคลุมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่นด้วย ส่วนคำว่ารักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืนนั้นหมายถึงการป็นผลประโยชน์ต่าง ๆ กลับสู่ชุมชนท้องถิ่นและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด และคณะ, 2540 : 2-3)

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวที่ทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ระบบนิเวศ แหล่งประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่นั้นโดยไม่ทำลายหรือทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม นักท่องเที่ยวได้รับความพึงพอใจที่ได้เรียนรู้ศึกษาสภาพต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ในขณะที่เขาก็นช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่น และประชาชนในท้องถิ่นจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการเพื่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น (สมเกียรติ กรรณวัฒน์ ,2539 : 30)

3.2 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

จากความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทั้งหมดที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการด้วยกัน คือ

- 1) การท่องเที่ยวธรรมชาติ
- 2) การศึกษาและเข้าใจธรรมชาติสิ่งแวดล้อม
- 3) การไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมหรือการอนุรักษ์ระบบนิเวศ
- 4) การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

ในส่วนของการท่องเที่ยวธรรมชาตินั้น หมายถึง การที่นักท่องเที่ยวมีโอกาสชื่นชมสถานที่ธรรมชาติ เช่น การเดินป่า การชมนกหรือสัตว์ป่า การเที่ยวชมน้ำตก การชมพรรณไม้ที่หายาก (เช่น กุหลาบพันปีที่คอยอินทนนท์) หรือแม้กระทั่งการชมวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น วัฒนธรรมชาวเขา เป็นต้น

ในส่วนของการศึกษานั้น หมายถึง การที่นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้ถึงรายละเอียดของสัตว์ป่า พรรณไม้ หรือลักษณะของระบบนิเวศ ประเด็นด้านการศึกษาสามารถแบ่งได้ออกเป็นหลายระดับ ขึ้นอยู่กับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น ตั้งแต่การชมเพื่อความเพลิดเพลินจนถึงการศึกษาในรายละเอียด นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติได้ด้วยวิธีง่าย ๆ เช่น ในระดับต้น นักท่องเที่ยวสามารถดูพฤติกรรมของสัตว์ป่า การฟังเสียงธรรมชาติ การดมกลิ่นดอกไม้ ในระดับที่สูงขึ้น นักท่องเที่ยวอาจเรียนรู้ข้อมูลจากการถามมัคคุเทศก์ การบรรยาย หรือการหาเอกสารมาอ่านเพิ่มเติม และในระดับที่สูงขึ้นมา นักท่องเที่ยวอาจเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติด้วยการใช้เวลา ณ สถานที่แห่งนั้นนานขึ้น (หลายวัน) เพื่อศึกษา ค้นคว้า แม้กระทั่งทำการวิจัย

สำหรับองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมหรือการอนุรักษ์ระบบนิเวศนั้น หมายถึง การที่กิจกรรมการท่องเที่ยวต้องไม่ไปทำลายสภาพแวดล้อม หรือสร้างมลพิษในระดับที่เกินความสามารถที่ธรรมชาติจะรองรับได้ เช่น การก่อสร้างอาคารถาวรที่อาจทำลายทัศนียภาพ ปริมาณขยะมูลฝอยที่ไม่มีการจัดเก็บให้เรียบร้อย หรือแม้กระทั่งความแออัดจากจำนวนนักท่องเที่ยว ที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็นต้องมีการควบคุมเพื่อมิให้เป็นการทำลายแหล่งท่องเที่ยว มิฉะนั้นจะนำมาซึ่งความสูญเสียต่อทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และในที่สุดก็จะทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวเองต้องประสบกับความหายนะ นอกจากนี้แล้ว ควรจะมีวิธีที่จะนำรายได้บางส่วนจากการท่องเที่ยวมาใช้ในการอนุรักษ์ เช่น รายได้จากการเก็บค่าเข้าชม หรือรายได้จากการเก็บภาษีท่องเที่ยว

ในองค์ประกอบสุดท้ายคือ การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งประเด็นนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเป็นเรื่องประเทศไทยยังมิได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 3 ประการด้วยกัน คือ *ประการแรก* เนื่องจากความยากจนในชนบทเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนท้องถิ่นต้องอาศัยพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีพ เช่น การบุกเบิกพื้นที่ป่าเพื่อหาที่ทำกินหรือการล่าสัตว์ป่าเพื่อเป็นอาหาร หรือนำมาขายเพื่อเป็นรายได้เสริม เมื่อเป็นเช่นนี้ หากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สามารถสร้างงานให้ประชาชนท้องถิ่นได้ ก็จะช่วยให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และจะช่วยลดความจำเป็นที่ต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการดำรงชีพ *ประการที่สอง* การให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม นอกจากจะเป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นแล้ว ยังเป็นการแสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นมีได้มองว่า ทรัพยากรธรรมชาตินั้นเป็นสมบัติของนักธุรกิจที่ประกอบกิจการท่องเที่ยวที่จะเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์แต่เพียงฝ่ายเดียว การปันผลประโยชน์ส่วนหนึ่งกลับสู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท้องถิ่นด้วยการจ้างงาน ยังเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประชาชนท้องถิ่นก็ยังได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นอยู่ แต่แทนที่จะเป็นในรูปของการทำลาย ก็เปลี่ยนเป็นการให้นักท่องเที่ยวเข้าชมแทน ในหลายกรณีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติด้วยการให้นักท่องเที่ยวเข้าชม จะทำรายได้ให้มากกว่าการนำทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ในรูปแบบอื่น เช่น การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อการเกษตร หรือการฆ่าสัตว์เพื่อนำมาขาย *ประการสุดท้าย* การเปิดโอกาสให้ประชาชนท้องถิ่นมีงานทำในกิจการท่องเที่ยว จะเป็นการช่วยสนับสนุนอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านไปในตัว เช่น การแสดงพื้นบ้านหรือการขายสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นรายได้เสริม ซึ่งเป็นการอนุรักษ์งานฝีมือท้องถิ่นไปในตัว

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มิได้หมายความถึงแค่การท่องเที่ยวธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังมีสาระเกี่ยวข้องกับอนุรักษ์ การศึกษาและการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นด้วย ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงจัดได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ไม่เพียงแต่จะส่งผลให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างเดียว แต่ยังครอบคลุมถึงการแบ่งปันผลประโยชน์จากธุรกิจท่องเที่ยว (รายได้) มาใช้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ธุรกิจท่องเที่ยวเองพัฒนาไปอย่างยั่งยืน พร้อมกันนั้นยังเน้นประเด็นด้านการศึกษา การปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนในเรื่องระบบนิเวศ และที่สำคัญคือการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นทั้งในรูปของการสร้างงาน หรือการอนุรักษ์ไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้าน (มิ่งสรรพ ขาวสอาด และคณะ, 2540 : 4)

3.3 วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ชวตี นิรัตน์ตระกูล (2538 : 53-55) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สามารถระบุได้ 4 ประการ คือ

- 1) เพื่อพัฒนาจิตสำนึก และความเข้าใจ ของนักท่องเที่ยวในการทำคุณประโยชน์แก่สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ
- 2) เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ที่มีคุณภาพหรือคุณค่าสูงให้แก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนแหล่งท่องเที่ยว
- 3) เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนที่แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่
- 4) เพื่อดูแลรักษาและคงไว้ซึ่งคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

นอกจากวัตถุประสงค์หลัก ๆ ดังที่ระบุข้างต้นแล้ว การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ยังมุ่งเน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เกื้อหนุนกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าสนใจของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมที่ปรากฏในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เพื่อเปิดโอกาสให้มีการศึกษาเรียนรู้และสร้างความพึงพอใจเกี่ยวกับความหลากหลายและวิวัฒนาการทางวัฒนธรรมของกลุ่มชนเหล่านั้นด้วย

3.4 รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

Queensland Ecotourism Policy ได้กล่าวถึงรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้ 3 รูปแบบ โดย ERM Mitchell McCotter (อ้างถึงใน สมเกียรติ วรรณวัฒน์ ,2539 : 32) คือ

1) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบผจญภัยส่วนตัว (Frontier Ecotourism) การท่องเที่ยวลักษณะนี้ เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวส่วนตัวหรือกลุ่มเล็ก ๆ คือ ไม่เกิน 10 คน และใช้ยานพาหนะแบบไม่มีเครื่องยนต์ (เช่น การเดิน หรือล่องเรือ) ในการท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติที่ห่างไกลและมีคนไปน้อย โดยทั่วไปนักท่องเที่ยวพวกนี้จะพึ่งพาตนเองสูงมาก มีการบริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกน้อย ชอบสิ่งท้าทายและอาศัยความรู้ความชำนาญในการเอาตัวรอด ตัวอย่างเช่น การเดินป่า-เขา การล่องแพ และการล่องเรือ

2) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เป็นกลุ่มเล็ก (Small Group Ecotourism) เป็นรูปแบบที่เป็นส่วนตัวหรือกลุ่มเล็ก (คือประมาณ 15 คนหรือน้อยกว่า) แต่มักจะใช้ยานพาหนะที่มีเครื่องยนต์ (เช่น รถขับเคลื่อน 4 ล้อ หรือ เรือยนต์ขนาดเล็ก) ในการท่องเที่ยวไปในทางที่คนส่วนใหญ่ไม่ไป รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบนี้ นักท่องเที่ยวชอบการทำทนายและการพึ่งพาตัวเองสูงพอสมควร แต่ก็เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ที่มีหลายอายุแตกต่างกัน ซึ่งไม่ค่อยจำเป็นต้องการความรู้ความสามารถพิเศษในการเอาตัวรอดสูงเหมือนแบบแรก ตัวอย่างนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มเล็กนี้ เช่น การขี่จักรยาน ทัวร์ป่า และทัวร์ขับเคลื่อนสี่ล้อ)

3) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบกลุ่มใหญ่ (Popular Ecotourism) รูปแบบนี้ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับยานพาหนะที่บรรทุกนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่ท่องเที่ยวข้ามประเทศ ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดของยานพาหนะ เช่น รถบัส เรือขนาดใหญ่ ที่จะผู้โดยสารได้มากแค่ไหน มีความต้องการในการพึ่งตนเองน้อย และไม่ค่อยชอบการทำทนาย แต่ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการมาก (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว อาหาร และเครื่องดื่ม ห้องน้ำ) รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบนี้รวมความหลากหลายของนักท่องเที่ยวทั้งอายุและสมรรถภาพของร่างกาย

3.5 ลักษณะของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ดร.สิริกุล บรรพพงศ์ (อ้างถึงใน สมเกียรติ วรรณวัฒน์ ,2539 : 31) ได้ให้ความเห็นว่า Ecotourist สามารถแบ่งตามระดับความสนใจในธรรมชาติได้ 4 กลุ่มดังนี้

1) กลุ่มนักธรรมชาติวิทยา (Naturalists) ซึ่งมีจุดประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ พืช สัตว์ สิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศหนึ่ง ๆ

2) กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้รักธรรมชาติ (Nature Tourists) หรือที่รู้จักกันในนามของนักนิชมไพโร จะมีจุดสนใจหลักที่ความงามของธรรมชาติและวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของคนท้องถิ่น

3) กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ชอบแสวงหาความตื่นเต้น และแปลกใหม่(Mainstream Nature Tourists) ในสภาพธรรมชาติที่ห่างไกลความเจริญ และมีความยากลำบากในการเข้าถึง เช่น แถบลุ่มแม่น้ำอเมซอน ป่าปัวนิวกินี หรือ การเดินป่าและตั้งแคมป์บนเทือกเขาหิมาลัย ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) กลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไปที่ต้องการชื่นชมธรรมชาติ (Casual Tourist) เพื่อเป็นการเสริมสร้างความหลากหลายให้กับประสบการณ์ในการท่องเที่ยวของตน

3.6 วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยว จะเป็นกลุ่มผู้เดินทางที่แสวงหาสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) กิจกรรมต่าง ๆ ที่ให้ประสบการณ์ที่หลากหลายให้มากขึ้น
 2) ประสบการณ์จากการได้ไปเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ และหรือประสบการณ์ที่ได้สัมผัสวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของสังคมที่แตกต่างจากที่ตนอยู่

3) โอกาสที่เรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ที่มีความแตกต่างในแต่ละพื้นที่

4) ให้มีการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสมบัติทางวัฒนธรรมในพื้นที่ที่ไปชื่นชม

3.7 การบริหารจัดการการเจ้าหน้าที่เชิงอนุรักษ์ (รำไพพรรณ แก้วสุริยะ ,ม.ป.ป. : 27-28)

1) การดำเนินการบริการนำเที่ยวที่เขื่อนนั้น ประชาชนในท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วม (ตกลงรายการนำเที่ยว+ผู้เสนอขายรายการ+มัคคุเทศก์นำเที่ยว) การจัดการร่วมคิด/วางแผน/ดำเนินการขายรายการ/ได้รับผลประโยชน์อย่างเสมอภาคกัน การจัดการนี้ควรอยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ/สหกรณ์/บริษัทชุมชน

2) การจัดรายการนำเที่ยว ควรแจ้งรายการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวชัดเจน เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีการเตรียมตัวเดินทาง ได้ถูกต้อง มุ่งเน้นการให้ความรู้ การสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ จากการเดินทางและให้ข้อคิดกับนักท่องเที่ยวในการเดินทาง ซึ่งมีหลักการปฏิบัติดังนี้

- แจ้งกำหนดการเดินทางนับแต่การเดินทางถึงสิ้นสุดรายการ
- แจ้งราคาค่าบริการ/ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ นอกเหนือจากค่าบริการ/การให้บริการเดินทาง
- แจ้งอุปกรณ์ของใช้ที่ให้บริการ/ส่วนไหนนักท่องเที่ยวจะต้องจัดเตรียมไปเองรวมทั้งบริการอาหารเครื่องดื่ม

ทั้งบริการอาหารเครื่องดื่ม

- มัคคุเทศก์เป็นผู้รอบรู้ (กรณีภาษาต่างประเทศจะต้องแจ้งความสามารถบริการ

ภาษาด้วย)

- แนะนำแนวคิด/ข้อควรพิจารณาแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความรู้และ

ประสบการณ์การท่องเที่ยวในพื้นที่นั้น

3) การจัดบริการอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว มีการประสานประโยชน์ร่วมกันกับประชาชนในท้องถิ่น อาทิ การบริการเดินทาง+การขนส่ง/การบริการรถหาบ/มัคคุเทศก์ท้องถิ่น/การบริการอาหารท้องถิ่น (สะอาด) การบริการนั้นจะต้องมีการพัฒนาให้มีมาตรฐานสากล มีความปลอดภัยและเป็นมิตรไมตรี

- 4) มัคคุเทศก์นั้นจะต้องเป็นมัคคุเทศก์ที่มีคุณสมบัติดังนี้
- มีความรอบรู้ในสถานที่ท่องเที่ยวอันเป็นอย่างดี ประจักษ์จรรยาที่ดี
 - มีความสามารถในการสื่อความหมาย การสื่อสารที่ดี
 - มีบุคลิกภาพและความประพฤติ สร้างความศรัทธาและความประทับใจ ความเป็นมิตรไมตรีกับบุคคลทั่วไปและนักท่องเที่ยว (การแต่งกาย การวางตัว การเอาใจใส่ การตรงต่อเวลา รู้จังหวะการทำกิจกรรม และมีสุขภาพแข็งแรง)
 - เป็นผู้ที่ไม่เรียนไม่รู้ (สังเกต อ่าน จด รู้จักถาม และมีความคิดสร้างสรรค์)
 - รักและรู้คุณค่าศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านของแหล่งท่องเที่ยวอันนั้น ๆ
 - มีศีลธรรม มีความกล้าตัดสินใจ และกำหนดจุดยืนของตนเอง เคารพหลักการและเหตุผล หมั่นพิจารณาตัวเอง และมีทัศนคติที่ชัดเจนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

4. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

4.1 ความหมาย “ความพึงพอใจ”

ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายท่าน ดังนี้

มนตรี เจียวมงคล (2536) กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นต่อเมื่อ บุคคลได้รับในสิ่งที่ตนเองต้องการ หรือเป็นไปตามที่ตนเองต้องการ และความรูสึกดังกล่าวนี้ จะลดลงหรือไม่เกิดขึ้นถ้าหากความต้องการหรือเป้าหมายนั้น ไม่ได้รับการตอบสนอง ซึ่งระดับความพึงพอใจจะแตกต่างกัน ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยองค์ประกอบของการบริการ

พิน คงพล (2529) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกที่รัก ชอบ ยินดี เต็มใจ หรือเจตคติของบุคคลที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองตามความต้องการทั้งทางด้านวัตถุและทางด้านจิตใจ

วิมลสิทธิ หรขางกูร (2526 : 74) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นการให้ค่าความรู้สึกของคนเรา ที่สัมพันธ์กับโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับความหมายในเรื่องของสภาพแวดล้อม ค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่น ความรู้สึกดี เลว พอใจ ไม่พอใจ สนใจ ไม่สนใจ เป็นต้น

หลุย จำปาเทศ (2533) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความต้องการ (Need) ได้บรรลุเป้าหมาย พฤติกรรมที่แสดงออกมาจะมีความสุข ซึ่งสังเกตได้จากรอยยิ้ม คำพูด และการแสดงออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชริณี เดชจินดา (2530) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้นหากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

กล่าวโดยสรุป ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ สิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ โดยการตอบสนองนั้น เกิดขึ้นเท่ากับหรือมากกว่าเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้นหากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ซึ่งความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ

ความพึงพอใจของมนุษย์จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการ ได้รับการตอบสนองในระดับหนึ่ง ซึ่งจะเริ่มพัฒนาจากความต้องการในระดับต่ำ (Lower needs) ซึ่งเป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic needs) ก่อน เมื่อความต้องการขั้นพื้นฐานได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว มนุษย์ก็จะเกิดความต้องการในระดับสูงต่อไป (Higher needs)

4.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

Shelly (อ้างถึงใน วิภาวดี วงษ์บริสุทธิ์, 2536 : 34-35) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกในทางบวก และความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกทางบวกคือความรู้สึกอาจเกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้จะเป็นความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก จะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อน และความสุขนี้ก็มีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ

ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวก และความสุข มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อน และระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้ เรียกว่า “ระบบความพอใจ” โดยความพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ ความพอใจสามารถแสดงออกมารูปของความรู้สึกทางบวกแบบต่าง ๆ ได้ และความรู้สึกทางบวกนี้ยังเป็นตัวช่วยให้เกิดความพอใจเพิ่มขึ้นอีกได้

สิ่งที่ทำให้เกิด ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความพอใจของมนุษย์ ได้แก่ ทรัพยากร (Resource) หรือสิ่งเร้า (Stimulus) การวิเคราะห์ระบบความพอใจ คือการศึกษาทรัพยากรหรือสิ่งเร้าแบบใดเป็นที่ต้องการในการที่จะทำให้เกิดความพอใจ และความสุขแก่มนุษย์ ความพอใจจะเกิดขึ้นได้มากที่สุดเมื่อมีทรัพยากรทุกอย่างที่เป็นที่ต้องการครบถ้วน แต่เนื่องจากทรัพยากรในโลกนี้มีอยู่จำกัด ดังนั้น ความพอใจจะเกิดขึ้นได้มากที่สุดเมื่อมีการจัดการทรัพยากรอย่างถูกต้องเหมาะสม และสภาพแวดล้อมกายภาพก็เป็นทรัพยากรของระบบความพอใจอันหนึ่ง

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพสามารถศึกษาได้ชัดเจนเมื่อแยกออกเป็น การตอบรับ (Response) และปฏิกิริยา (Reaction) ของมนุษย์ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ปฏิกิริยาต่อสภาพแวดล้อมหมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาคหรือสรีระ ซึ่งสามารถวัดได้ง่าย เช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราการเต้นของหัวใจ อุณหภูมิของร่างกาย ฯลฯ ในขณะที่การตอบรับหมายถึงการรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งรวมเรียกว่า การตอบรับทางสังคม-จิตวิทยา และพฤติกรรม (Social-Psychological and Behavioral Response) ปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการตอบรับในสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ ลักษณะของบุคคลผู้ตอบรับสภาพแวดล้อม ลักษณะของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ทำให้เกิดการตอบรับ การรับรู้ของบุคคลเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม ปัจจัยสองปัจจัยแรกเป็นสิ่งที่ป้อนเข้าระบบ โดยลักษณะของบุคคลรวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ด้านประชากรศาสตร์ พื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ และรูปแบบวงจรชีวิต ส่วนปัจจัย 4 กลุ่มหลังเป็นผลที่ส่งออกมาจากระบบ การที่บุคคลจะรับสภาพแวดล้อมใด ๆ ขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพและมาตรฐานของบุคคลนั้น การประเมินผลความพอใจในกายภาพของบุคคลเกิดตามมาจากการรับรู้พฤติกรรม การแสดงออกของบุคคลก็เกิดตามมาจากการรับรู้ การประเมินผลการแสดงออกนี้จะสะท้อนว่าบุคคลนั้นมีความพอใจสภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้นหรือไม่

5. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสวนป่าทองผาภูมิ (สำนักงานบริหาร โครงการเงินกู้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้, ม.ป.ป. : 1-12)

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2533 มีวัตถุประสงค์ประการหนึ่งเกี่ยวกับการดำเนินกิจการด้านการท่องเที่ยว ตลอดเวลาที่ผ่านมามีพื้นที่สวนป่าในความรับผิดชอบขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทั่วประเทศที่มีอยู่ประมาณ 945,000 ไร่ ได้ใช้ประโยชน์ในลักษณะของป่าเศรษฐกิจ (Economic Forest) เพื่อผลิต ไม้ ออกมาสนองความต้องการใช้ประโยชน์ในประเทศแต่เพียงด้านเดียว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยซึ่งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้ขอความช่วยเหลือในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ได้เล็งเห็นศักยภาพของสวนป่าที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่อยู่ระหว่างกลาง (Intermediate) ของป่าธรรมชาติกับแหล่งพักผ่อนของเอกชน จึงได้กำหนดให้สวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นพื้นที่หนึ่งในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่เป็นพื้นที่สีเขียวเพื่อลดแรงกดดันที่มีต่อป่าธรรมชาติและพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

พื้นที่สวนป่าและพื้นที่ในความรับผิดชอบขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สามารถที่จะพัฒนาให้มีการบริการด้านการท่องเที่ยวต่อประชาชนในสังคม โดยการเพิ่มประสิทธิภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวไทย การสร้างงานและกระจายรายได้ให้กับชุมชนในท้องถิ่น

สวนป่าในความรับผิดชอบขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ประกอบด้วย

1. สวนป่าที่เปิดบริการแล้วและได้รับเงิน SIP ได้แก่
 - 1.1 สวนป่าทุ่งเกวียนและโครงการอนุรักษ์ช้างไทย อำเภอห้วยฉัตร จังหวัดลำปาง
 - 1.2 สวนป่าแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
 - 1.3 สวนป่าทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
2. สวนป่าที่เปิดบริการแล้วโดยการลงทุนของ อ.อ.ป. ได้แก่
 - 2.1 สวนป่าเขากระยาง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
 - 2.2 สวนป่าเกริงกระเวีย อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
 - 2.3 โครงการหลวงบ้านวัดจันทร์ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
3. สวนป่าที่มีศักยภาพสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติได้ กำลังของบประมาณสนับสนุน
 - 3.1 สวนป่าพิบูลมังสาหาร-พลาญข่อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี
 - 3.2 สวนป่าคลองตระเกรา อำเภอสนามชัย จังหวัดฉะเชิงเทรา
4. สวนป่าที่มีศักยภาพและเตรียมการที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
 - 4.1 สวนป่าแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
 - 4.2 สวนป่าแม่ห่อพระ อำเภอแม่ห่อพระ จังหวัดเชียงใหม่
 - 4.3 สวนป่าสาละวิน อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 - 4.4 สวนป่าแม่จูด อำเภอขุนขวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 - 4.5 สวนป่านครน่าน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน
 - 4.6 สวนป่าแม่มาข อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
 - 4.7 สวนป่าแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
 - 4.8 สวนป่าวังจีน อำเภอวังจีน จังหวัดแพร่
 - 4.9 สวนป่าแม่ละเมา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
 - 4.10 สวนป่าท่าปลา อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์
 - 4.11 สวนป่าศรีสัชนาลัย อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
 - 4.12 สวนป่าบ้านค่านลานหอย อำเภอบ้านค่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย
 - 4.13 สวนป่าน้ำสวยห้วยปลาตุก อำเภอนาคู จังหวัดลพบุรี
 - 4.14 สวนป่าภูสวรรค์ อำเภอภูสวรรค์ จังหวัดเลย
 - 4.15 สวนป่าขุนหาญ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ
 - 4.16 สวนป่าท่ากุ่ม อำเภอท่ากุ่ม จังหวัดตราด
 - 4.17 สวนป่าโป่งน้ำร้อน อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี
 - 4.18 สวนป่าสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.19 สวนป่าคลองท่อม อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

4.20 สวนป่าเขาพนมเบญจา อำเภอเขาพนมเบญจา จังหวัดกระบี่

สวนป่าทองผาภูมิ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นสวนป่าโครงการที่ 2 เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 จนถึงปัจจุบัน เป็นหน่วยงานในสังกัดของสำนักงานอุตสาหกรรมป่าไม้เขตบ้านโป่ง ฝ่ายอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคตะวันตกและใต้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ที่ตั้ง ตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

พื้นที่ ประมาณ 16,300 ไร่

สภาพพื้นที่ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ประกอบด้วยป่าธรรมชาติและสวนป่าปลูก ทั้งไม้สักและไม้กระยาเลขาจำพวกไม้แดง ตะเคียนทอง พื้นที่ล้อมรอบด้วยอุทยานแห่งชาติเขาแหลมและอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

การเดินทาง การเดินทางเข้าถึงสวนป่าทองผาภูมิ โดยทางรถยนต์ตามทางหลวงหมายเลข 323,3272 ใช้เส้นทาง กรุงเทพฯ-กาญจนบุรี-ทองผาภูมิ-บ้านไร่ จากอำเภอทองผาภูมิไปตามเส้นทางบ้านอิต้อง ดิชาขแดนพม่า ผ่านเขื่อนเขาแหลมถึงสวนป่าทองผาภูมิ อยู่ห่างจากจังหวัดกาญจนบุรี ประมาณ 145 กิโลเมตร รวมระยะทางจากกรุงเทพฯ-สวนป่าทองผาภูมิ ประมาณ 320 กิโลเมตร

จุดเด่น

- มีสภาพดั้งเดิม กลุ่มหินธรรมชาติ ป่าพรุน้ำจืด ซึ่งพัฒนาเป็นเส้นทางเดินป่าเพื่อศึกษาธรรมชาติ
- บริเวณสวนป่ามีสัตว์ป่าหายาก ได้แก่ นกชนิดต่าง ๆ โดยเฉพาะปราชินี ซึ่งมีเฉพาะในพื้นที่นี้เท่านั้น และยังมีค้างคาวคุณกิตติ ซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลก
- มีสหกรณ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่จัดตั้งโดยชาวบ้านเป็นแห่งแรกของประเทศไทย มีกิจกรรมการชี้แจงชมธรรมชาติ ที่สามารถส่งเสริมให้เข้าร่วมกับการท่องเที่ยวของสวนป่า
- สภาพสวนป่ามีความสมบูรณ์และหลากหลายในด้านชนิดพันธุ์ไม้ ประกอบด้วย ไม้สัก ไม้โตเร็ว ขางพารา ซึ่งเหมาะสมที่จะจัดเป็นสถานอบรมสัมมนา การปลูกสร้างสวนป่ากับภาคเอกชน ซึ่งรัฐบาลสนับสนุนให้หันมาปลูกป่าทดแทนพืชเกษตรอายุสั้น
- อยู่ติดกับอ่างเก็บน้ำเขื่อนเขาแหลม สามารถล่องแพ พายเรือ ว่ายน้ำ อยู่ใกล้หมู่บ้านกะเหรี่ยงที่เป็นความสวยงาม บริเวณเหมืองปิ๊ลอก
- มีอาหารเฉพาะถิ่นประเภทปลาที่นิยมบริโภค ได้แก่ ปลาแรด ปลาดัง เห็ดโคน และไก่คัม น้ำปลา
- มีพื้นที่สวยงาม สามารถเป็นที่จัดตั้งแคมป์
- มีที่พักแรมแบบธรรมชาติ ราคาอ่อมเยา
- มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว อาคารประชุมสัมมนา ร้านอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เสาวณิต ตั้งตระกูล (2533) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาดหัวหิน ผลการศึกษารูปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาดหัวหิน ส่วนสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจ ได้แก่ ความร่มรื่นบริเวณชายหาด ทางลงสู่ชายหาด อุบัติการณ์ของโขดหิน คอกกิจกรรมการพักผ่อน ปริมาณถังขยะ การตั้งร้านอาหารบนชายหาด จำนวนแผ่นป้ายสื่อความหมาย การเลือกที่ตั้งแผ่นป้ายและการปลูกสร้างเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ ที่อยู่อาศัย และประสบการณ์การท่องเที่ยวชายทะเลต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาดต่างกัน

วิภาวดี วงษ์บริสุทธิ์ (2536) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาดจอมเทียน เมืองพัทยา ผลการศึกษารูปได้ว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ค่อนข้างพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาดจอมเทียน ส่วนสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจ ได้แก่ จำนวนแผ่นป้ายและสัญลักษณ์ การก่อสร้างอาคาร ตึกกรมบ้านช่องตลอดแนวชายหาด การสร้างโรงแรมและคอนโดมิเนียมและสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปในปัจจุบัน นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ และที่อยู่อาศัยต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาดจอมเทียนต่างกัน

สลักฤทัย เดียวตระกูล (2539) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว : ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวเมืองพัทยา ผลการศึกษารูปได้ว่า นักท่องเที่ยวที่มาหาดเมืองพัทยาทั้งเพศหญิงและเพศชายมีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยมีอายุเฉลี่ย 28.5 ปี มีสถานภาพเป็นโสด มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี มีอาชีพประกอบธุรกิจการค้า มีรายได้สูงกว่า 8,500 บาท ขึ้นไป ส่วนมากมาจากจังหวัดอื่น ๆ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณหาดเมืองพัทยา ส่วนสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่นักท่องเที่ยวไม่พึงพอใจ ได้แก่ ความสะอาดของหาดทราย ความสะอาดของน้ำทะเล ความสะดวกของที่นั่งรถ ความสะดวกของห้องน้ำและห้องอาบน้ำจืด ความสะอาดของห้องน้ำและห้องอาบน้ำจืด ปริมาณถังขยะ จำนวนแผ่นป้ายสื่อความหมาย และการปลูกสร้างอาคารเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากมีความพึงพอใจในเรื่องความกว้างของชายหาดและความเหมาะสมของแสงแดด สิ่งไม่พึงพอใจในเรื่องความขาวละเอียดของทราย ความสะอาดของชายหาด ความสะอาดของน้ำทะเลและความคืบ-ลึกของน้ำทะเล ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจในเรื่องคั้งกล่าวมาก ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้ที่อายุมาก ดังนั้น นักท่องเที่ยวที่มี อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ ที่อยู่อาศัย และประสบการณ์การท่องเที่ยวชายทะเลต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมบริเวณหาด พัทยาแตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำพอง ศรีทับทิม (2535) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาสรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแควอยู่ในสภาพที่เริ่มเสื่อมโทรม แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยก็ยังคงมีความพึงพอใจกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางกายภาพตามธรรมชาติบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ จังหวัดที่อาศัยอยู่ในปัจจุบันประเภทกลุ่มนักท่องเที่ยวและจำนวนวันพักที่ต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น เพศ เขตที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน ประสบการณ์ท่องเที่ยวสะพานต่าง ๆ จำนวนครั้งที่มาสะพานข้ามแม่น้ำแคว และกิจกรรมการพักผ่อนที่ต่างกัน ไม่มีผลทำให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแควแตกต่างกัน

สมเกียรติ วรรณวัฒน์ (2539) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : ศึกษากรณีนักศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐในจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาสรุปได้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในจังหวัดนครปฐม มีความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ค้นพบว่า เพศ กลุ่มคณะวิชา ภูมิภาคและประสบการณ์ในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน มีความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการรับรู้ข่าวสารและการเป็นสมาชิกชมรมแตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความรู้ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ปัญหาในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จากงานวิจัยนี้ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม มีขยะจำนวนมาก สกปรก สภาพธรรมชาติถูกทำลายหรือถูกตัดแปลงไปจากเดิมมาก เนื่องจากถูกบุกรุกจากร้านค้าจำหน่ายสินค้า ทำให้คั้งทัศนียภาพอันสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวและจำหน่ายสินค้าน่าราคาแพง โบราณวัตถุถูกขโมย นักท่องเที่ยว ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานที่ ไม่รักษาความสะอาด ชอบความสะดวกสบาย เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ขาดความรับผิดชอบ มีความรู้ที่น้อย และไม่มีการประชาสัมพันธ์ถึงแหล่งท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่นและผู้ประกอบการมุ่งหาประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวมากเกินไป

บทที่ 3
วิธีการศึกษา
(Research methodologies)

ในการทำวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการกำหนดกรอบของการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องของ

- การท่องเที่ยว
- การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว
- การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสวนป่า
- การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

2. ศึกษาจากการปฏิบัติการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีกระบวนการในการจัดแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นเตรียมการ
- ขั้นดำเนินงานตามโปรแกรม
- ขั้นประเมินผล

ในการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อองค์ประกอบในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) โดยมีสูตรดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum Xi}{N}$$

\bar{x} = ค่าเฉลี่ยต่อองค์ประกอบในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

$\sum Xi$ = ผลของคะแนนที่ทำการประเมิน

N = จำนวนผู้ประเมิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางคณะผู้วิจัย ได้มีเกณฑ์กำหนดคะแนนเพื่อที่จะง่ายในการศึกษาไว้ดังนี้

<u>ระดับความคิดเห็น</u>	<u>คะแนน</u>
ควรปรับปรุง	1 คะแนน
พอใช้	2 คะแนน
ดี	3 คะแนน
ดีมาก	4 คะแนน

โดยความกว้างของแต่ละช่วงระดับคะแนน กำหนดมาจากสูตรการหาความกว้างของแต่ละชั้น คือ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2539 : 27)

$$I = \frac{R}{K}$$

โดยกำหนดให้

$$I = \text{ความกว้างของชั้น}$$

$$R = \text{พิสัย คำนวณได้จากสูตร ค่าสูงสุด-ค่าต่ำสุด}$$

$$K = \text{จำนวนชั้น}$$

จากสูตร ทำการแทนค่า

$$I = \frac{4 - 1}{1}$$

$$= 0.75$$

∴ ความกว้างของชั้น คือ 0.75

ค่าคะแนนที่ได้จากแบบประเมิน จะนำไปคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย (Weight Mean Score) โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการแบ่งช่วงห่างของคะแนนได้ดังต่อไปนี้

<u>ระดับความคิดเห็น</u>	<u>ค่าเฉลี่ย</u>
ควรปรับปรุง	1.00 - 1.75
พอใช้	1.76 - 2.50
ดี	2.51 - 3.25
ดีมาก	3.26 - 4.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 วิธีการศึกษา

กระบวนการจัดการ	กลุ่มประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	สถานที่และระยะเวลาที่ทำการศึกษา	วิธีการ/เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. ขั้นเตรียมการ				
1.1) การหาความต้องการของนักศึกษา	นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 2,051 คน ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10% จากประชากร โดยใช้วิธีการสุ่มแบบมีชั้นภูมิ คือ เก็บข้อมูลจากนักศึกษาทุกภาควิชา (9 ภาค) เป็นจำนวน 10 % เท่า ๆ กันทุกภาค แล้วนำข้อมูลที่ได้มารวมกัน อ้างอิง : กรมส่งเสริมการเกษตร (2526) กล่าวว่า จำนวนประชากร 1,000-9,999 เก็บขนาดตัวอย่าง 10%	คณะเทคโนโลยีการเกษตรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545	แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ - ข้อมูลทั่วไป - ความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ - ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ใช้สถิติเชิงอนุมาน โดยหาค่าร้อยละ จากสูตร $\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$
1.2) การสำรวจและกำหนดโปรแกรมการท่องเที่ยว	เจ้าหน้าที่ของสวนป่าทองผาภูมิที่เกี่ยวข้อง	สวนป่าทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี	แบบบันทึกข้อมูล แบบสังเกต และโปรแกรมการท่องเที่ยว	เชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอธิบายปรากฏการณ์
1.3) ทำการประชาสัมพันธ์	นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร	เดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 – เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545	แผ่นพับ, โทรศัทพ์, ประชาสัมพันธ์แบบสนทนาตัวต่อตัว	-

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการจัดการ	กลุ่มประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	สถานที่และระยะเวลาที่ทำการ ศึกษา	วิธีการ/เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.4) รับสมัครนักท่องเที่ยว	นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรที่ สนใจเข้าร่วมโปรแกรมการท่องเที่ยว	-	แบบบันทึก, ใบลงทะเบียน, ใบสมัคร/ตอบรับ	-
1.5) ทำการประชุมกลุ่มตัวอย่างในการจัดโครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักศึกษาที่สนใจเข้าร่วมโปรแกรม ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	กุมภาพันธ์ 2545	-	-
2. ขั้นตอนงานตามโปรแกรม				
2.1) การเดินทาง	-	5-6 มีนาคม 2545	ใช้วิธีการสังเกตและการจด บันทึกพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยการพรรณนา
2.2) สถานที่พัก	-	5-6 มีนาคม 2545	ใช้วิธีการสังเกตและการจด บันทึกพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยการพรรณนา
2.3) ด้านกิจกรรม	-	5-6 มีนาคม 2545	ใช้วิธีการสังเกตและการจด บันทึกพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยการพรรณนา
2.4) อาหารและเครื่องดื่ม	-	5-6 มีนาคม 2545	ใช้วิธีการสังเกตและการจด บันทึกพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยการพรรณนา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการจัดการ	กลุ่มประชากรและวิธีการส่วนตัว	สถานที่และระยะเวลาที่ทำการ	วิธีการ/เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
	อย่าง	ศึกษา		
2.5) บุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	-	5-6 มีนาคม 2545	ใช้วิธีการสังเกตและการจดบันทึกพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	การวิเคราะห์เชิงคุณภาพโดยการพรรณนา
3. ขั้นประเมินผล 3.1) การประเมินผลการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	มีนาคม - เมษายน 2545	แบบประเมิน และแบบสังเกต	การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการพรรณนา

บทที่ 4

ผลการศึกษาและวิจารณ์

(Results and Discussion)

จากแนวคิดในการจัดการท่องเที่ยวที่เป็นทางเลือกใหม่ที่เรียกว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นั้น เป็นที่ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางในวงการการศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชนว่าจะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนเพราะการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ เป็นการท่องเที่ยวธรรมชาติ เป็นการท่องเที่ยวที่มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อม เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความรู้และได้รับความรู้ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเป็นการท่องเที่ยวที่ประชาชนในท้องถิ่นต้องมีบทบาทและมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการ ร่วมตัดสินใจ ร่วมจัดทำ และร่วมได้รับผลประโยชน์ จากลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทางคณะผู้วิจัยมีความสนใจและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จึงได้ทำการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขึ้นมาเพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางศึกษาต่อให้กับผู้ที่สนใจและอาจจะพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้สมบูรณ์แบบยั่งยืนต่อไปในอนาคต ทางคณะผู้วิจัยจึงขอนำเสนอผลของการศึกษาคณะกรรมการที่ได้จัดไปแล้ว ดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการ

1.1 การหาความต้องการของนักท่องเที่ยว

การหาความต้องการ ในลักษณะ รูปแบบการท่องเที่ยว นั้น ทางคณะผู้จัดจัดทำขึ้นเพื่อ

1) เพื่อต้องการทราบถึงลักษณะรูปแบบการท่องเที่ยวของคนส่วนใหญ่ว่ามีลักษณะเป็นเช่นไร เช่น ชอบสถานที่ท่องเที่ยวแบบไหน โดยสารด้วยพาหนะชนิดใด สนใจทำกิจกรรมอะไรบ้าง เป็นต้น

2) เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาเป็นแนวทางในการเตรียมพร้อมการจัดการท่องเที่ยว เช่น การสร้างโปรแกรมการท่องเที่ยว การจัดเตรียมยานพาหนะ การเตรียมสถานที่พัก อาหาร เวลา การเดินทาง เป็นต้น

3) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับใช้ในการสร้างโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กระบวนการที่ทางคณะผู้จัดใช้ในการหาความต้องการนั้น มีวิธีการดังนี้

1) กำหนดกลุ่มเป้าหมาย คณะผู้จัดได้เลือกนักศึกษาเป็นกลุ่มเป้าหมาย เพราะต้องการทราบว่าในช่วงวัยของกลุ่มบุคคลที่เป็นนักศึกษานั้นมีความชื่นชอบหรือต้องการที่จะท่องเที่ยวในรูปแบบหรือลักษณะใด เพื่อใช้เป็นแนวทางการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวในอนาคตว่าจะสร้างโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างไรเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ได้

2) จัดทำเครื่องมือ ซึ่งก็คือแบบสอบถาม โดยในแบบสอบถามนั้นกำหนดประเด็นโดยพิจารณาจากการตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review) เช่น เรื่องของการเดินทาง ที่พัก กิจกรรม อาหาร เป็นต้น ดังแสดงในภาคผนวกที่ 1

3) ทางคณะผู้จัดได้ทำการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งเหตุผลที่เลือกนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร เพราะคณะผู้จัดเป็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรเช่นเดียวกัน จะทำให้สามารถขอความร่วมมือในการทำแบบสอบถามได้สะดวก และไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปเก็บข้อมูลจากนักศึกษาต่างคณะ โดยทางคณะผู้จัดใช้แบบสอบถาม เก็บจากนักศึกษาทั้งหมด 9 ภาควิชาซึ่งในแต่ละภาควิชาเก็บเป็นจำนวน 10% เท่าๆกัน ซึ่งได้จำนวนนักศึกษาที่เก็บข้อมูลมาทั้งสิ้นเป็นจำนวน 205 คน ทางคณะผู้จัดใช้เวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 2 สัปดาห์ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2545 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปคำร้อยละ โดยผลการศึกษาประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ทำการวิเคราะห์ด้วยคำร้อยละ

จากการศึกษาดังตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรเพศหญิง ร้อยละ 62.93 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 37.07 นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 19 ปี มากที่สุด ร้อยละ 32.68 และอายุ 24 ปี มีน้อยที่สุด ร้อยละ 1.46 นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 มากที่สุด ร้อยละ 38.05 และน้อยที่สุดคือชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 15.12 นักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ร้อยละ 63.41 (โดยอาศัยอยู่ในเขตเมืองร้อยละ 66.15 และในเขตชนบทร้อยละ 33.85) และอยู่ในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 36.59 นักศึกษาส่วนใหญ่พักอยู่ที่หอพัก ร้อยละ 60.98 และพักอยู่ที่บ้าน ร้อยละ 39.02 นักศึกษามีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน 3,001-4,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 39.02 และน้อยที่สุดคือ มีรายได้มากกว่า 7,000 บาท ร้อยละ 6.34

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	จำนวน (คน) N = 205	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	76	37.07
หญิง	129	62.93
2. อายุ		
18 ปี	23	11.22
19 ปี	67	32.68
20 ปี	51	24.88
21 ปี	33	16.10
22 ปี	22	10.73
23 ปี	6	2.93
24 ปี	3	1.46
3. ชั้นปี		
ปี 1	78	38.05
ปี 2	55	26.83
ปี 3	31	15.12
ปี 4	41	20.00
4. ภูมิลำเนาเดิม		
กรุงเทพ	75	36.59
ต่างจังหวัด	130	63.41
- เขตเมือง	86	66.15
- เขตชนบท	44	33.85
5. ที่พัก		
บ้าน	80	39.02
หอพัก	125	60.98

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 205	ร้อยละ
6. รายได้		
ต่ำกว่า 2,000 บาท	14	6.83
2,001-3,000 บาท	22	10.73
3,001-4,000 บาท	80	39.02
4,001-5,000 บาท	31	15.12
5,001-6,000 บาท	32	15.61
6,001-7,000 บาท	13	6.34
มากกว่า 7,000 บาท	13	6.34

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

จากการศึกษาคังตารางที่ 3 พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่สนใจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด ร้อยละ 82.44 น้อยที่สุดคือ แหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตท้องถิ่น ร้อยละ 6.83 และอื่น ๆ ได้แก่ ทะเล ร้อยละ 2.93 นักศึกษาส่วนใหญ่นิยมลักษณะการท่องเที่ยวแบบส่วนตัว ร้อยละ 52.20 และแบบไปเป็นหมู่คณะทัวร์ (Group tour) ร้อยละ 47.80 โดยนิยมเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวมากที่สุด ร้อยละ 49.76 น้อยที่สุดคือ รถของบริการนำเที่ยว ร้อยละ 9.76 และอื่น ๆ ได้แก่ แล้วแต่สะดวก ร้อยละ 6.34 ช่วงเวลาที่สะดวกในการออกเดินทางมากที่สุดคือ 08.00-12.00 น. ร้อยละ 52.68 น้อยที่สุดคือ 24.00-04.00 น. ร้อยละ 3.41 นักศึกษามีความคิดเห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง (บนพาหนะ) มากที่สุดควรอยู่ในช่วง 2-4 ชั่วโมง มากที่สุด ร้อยละ 42.93 น้อยที่สุดคือ 1-2 ชั่วโมง ร้อยละ 9.27 ในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบเป็นหมู่คณะ (Group tour) นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับเรื่องของการน่าสนใจของสถานที่และกิจกรรมเป็นอันดับแรก ร้อยละ 53.66 อันดับสุดท้ายคือ ความรู้/ประสบการณ์ใหม่ ๆ ร้อยละ 5.37 ความบันเทิง ร้อยละ 3.90 และอื่น ๆ ได้แก่ ความปลอดภัย ร้อยละ 0.49 นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าช่วงเวลาของการเดินทางควรมีกิจกรรมบนรถ ร้อยละ 85.83 โดยส่วนใหญ่เลือกให้มีกิจกรรม ร้องเพลง ร้อยละ 47.16 และร้อยละ 14.15 เห็นว่าไม่ควรมีการกิจกรรมบนรถในขณะที่เดินทาง นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางไปท่องเที่ยวเพื่อใช้เวลาพักผ่อนร่วมกับเพื่อน และ/หรือ สมาชิกในครอบครัวเป็นอันดับที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้อยละ 34.15 ท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นอันดับที่ 2 ร้อยละ 29.75 เพื่อหาประสบการณ์ใหม่ ๆ เป็นอันดับที่ 3 ร้อยละ 27.80 และเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเป็นอันดับที่ 4 ร้อยละ 8.30 เรื่องของความสนใจต่อการแวะซื้อของฝากก่อนกลับนักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจปานกลางมากที่สุด ร้อยละ 57.07 น้อยที่สุดคือสนใจน้อย ร้อยละ 13.17 นักศึกษาส่วนใหญ่เคยรับรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ร้อยละ 81.95 โดยรับรู้จากทางโทรทัศน์มากที่สุด ร้อยละ 39.32 และไม่เคยรับรู้ ร้อยละ 18.05 นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุดคือ 3 วัน 2 คืน ร้อยละ 58.05 น้อยที่สุดคือไป-กลับ ร้อยละ 2.93 นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนคนที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุดคือ 10-15 คน ร้อยละ 42.44 น้อยที่สุดคือ มากกว่า 30 คน ร้อยละ 1.95 นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกที่พักแบบเดินเท้ามากที่สุด ร้อยละ 56.59 บ้านพัก ร้อยละ 41.95 ในจำนวนนี้เลือกพักแบบห้องรวม ร้อยละ 58.14 และห้องเดี่ยว ร้อยละ 41.86 และอื่น ๆ ได้แก่ พักแบบไหนก็ได้ ร้อยละ 1.46 ในเรื่องของอาหาร นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบที่จะทำกินกันเองมากที่สุด ร้อยละ 55.61 และอื่น ๆ ได้แก่ หารก็ได้แล้วแต่จะจัดให้ น้อยที่สุด ร้อยละ 0.97 ในด้านกิจกรรมนักศึกษาส่วนใหญ่สนใจในกิจกรรมเดินป่า/ศึกษาธรรมชาติเป็นอันดับที่ 1 ร้อยละ 36.70 ล่องแพเป็นอันดับที่ 2 ร้อยละ 19.51 และเล่นน้ำตกเป็นอันดับที่ 3 ร้อยละ 19.02 ในด้านค่าใช้จ่าย นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมที่สุดคือ 501-1,000 บาท ร้อยละ 46.34 และ 2,500 บาท ขึ้นไป น้อยที่สุด ร้อยละ 1.46

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

=====

รายการ	จำนวน (คน) N = 205	ร้อยละ
7. ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจ		
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	169	82.44
แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์โบราณคดี	16	7.80
แหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตของท้องถิ่น	14	6.83
อื่น ๆ (ทะเล)	6	2.93
8. ลักษณะการท่องเที่ยว		
ส่วนตัว	107	52.20
ไปเป็นหมู่คณะ (Group tour)	98	47.80
9. การเดินทาง		
รถยนต์ส่วนตัว	102	49.76
รถไฟ	26	12.68
รถประจำทาง	44	21.46
รถของบริการนำเที่ยว	20	9.76
อื่น ๆ (แล้วแต่สะดวก)	13	6.34
10. ช่วงเวลาที่สะดวกในการออกเดินทาง		
04.00-08.00 น.	55	26.83
08.00-12.00 น.	108	52.68
13.00-18.00 น.	18	8.78
19.00-24.00 น.	17	8.29
24.00-04.00 น.	7	3.41
11. ระยะเวลามากที่สุดในการเดินทาง		
1-2 ชั่วโมง	19	9.27
2-4 ชั่วโมง	88	42.93
4-6 ชั่วโมง	76	37.07
6-8 ชั่วโมง	22	10.73

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 205	ร้อยละ
12. การให้ความสำคัญ		
ความน่าเชื่อถือของผู้จัด	38	18.54
ราคาเหมาะสม	37	18.05
ความน่าสนใจของสถานที่&กิจกรรม	110	53.66
ความบันเทิง	8	3.90
ความรู้/ประสบการณ์ใหม่ ๆ	11	5.37
อื่น ๆ (ความปลอดภัย)	1	0.49
13. ควรจะมีกิจกรรมบนรถหรือไม่		
ควร	176	85.85
- เกมส์	41	23.30
- ร้องเพลง	83	47.16
- ให้ความรู้	49	27.84
- อื่น ๆ (ทำกิจกรรมสลับกัน)	3	1.70
ไม่ควร	29	14.15
14. วัตถุประสงค์ในการเดินทาง ไปท่องเที่ยว		
เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน	61	29.75
เพื่อหาประสบการณ์ใหม่ ๆ	57	27.80
เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	17	8.30
เพื่อใช้เวลาพักผ่อนร่วมกับเพื่อน- และ/หรือ สมาชิกในครอบครัว	70	34.15
15. ความสนใจต่อการแวะซื้อของฝากก่อนกลับ		
สนใจมาก	61	29.76
สนใจปานกลาง	117	57.07
สนใจน้อย	27	13.17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 205	ร้อยละ
16. เคยรับรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือไม่		
เคย	168	81.95
- โทรทัศน์	127	39.32
- วิทยุ	34	10.53
- Internet	41	12.69
- สื่อสิ่งพิมพ์	71	21.98
- ป้ายประกาศ	35	10.84
- อื่น ๆ (การเรียน การอบรม เข้าค่าย เพื่อน)	15	4.64
ไม่เคย	37	18.05
17. ระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์		
ไป-กลับ	6	2.93
2 วัน 1 คืน	40	19.51
3 วัน 2 คืน	119	58.05
มากกว่า 3 วัน 2 คืน	40	19.51
18. จำนวนคนที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์		
น้อยกว่า 10 คน	51	24.88
10-15 คน	87	42.44
15-20 คน	44	21.46
25-30 คน	19	9.27
มากกว่า 30 คน	4	1.95
19. จะเลือกที่พักแบบใด		
บ้านพัก	86	41.95
- ห้องเดี่ยว	36	41.86
- ห้องรวม	50	58.14
เต็นท์	116	56.59

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 205	ร้อยละ
อื่น ๆ (อะไรก็ได้)	3	1.46
20. อาหาร		
ทำกินกันเอง (ปิ้ง ๆ ช่าง ๆ)	114	55.61
ผู้จัดทัวร์จัดให้บ้าง ทำกินกันเองบ้าง	74	36.10
ผู้จัดทัวร์ทำให้ทั้งหมด	15	7.32
อื่น ๆ (อะไรก็ได้แล้วแต่จะจัดให้)	2	0.97
21. ความสนใจในกิจกรรม		
เดินป่า/ศึกษาธรรมชาติ	74	36.70
ส่องสัตว์ (รวมไปถึงการดูนก/ผีเสื้อ)	17	8.29
เล่นน้ำตก	39	19.02
แคมป์ไฟ	11	5.37
ขี่ช้าง	9	4.39
ส่องแพะ	40	19.51
จักรยานเสือภูเขา	6	2.93
เล่นเกมส์	2	0.96
Walk Rally	3	1.46
บรรยายพิเศษ/วิชาการพิเศษ	1	0.49
อื่น ๆ	3	1.46
22. ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม		
ต่ำกว่า 500 บาท	56	27.32
501-1,000 บาท	95	46.34
1,001-1,500 บาท	30	14.63
1,501-2,000 บาท	10	4.88
2,001-2,500 บาท	11	5.37
2,500 ขึ้นไป	3	1.46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็น ความต้องการ ข้อเสนอเพิ่มเติม

จากการศึกษาดังตารางที่ 4 พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่แสดงความคิดเห็นหรือมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมร้อยละ 74.63 ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มากที่สุด เพื่อดึงดูดความสนใจ เช่น ทำเอกสารเผยแพร่ การอบรม การให้ข้อมูลอย่างละเอียด ร้อยละ 21.15 ควรมีการเน้นเรื่องความปลอดภัย ทั้งในการเดินทาง ที่พัก กิจกรรม ร้อยละ 17.31 ควรจะมีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสถานที่ที่ไปเที่ยว เช่น การสร้างสิ่งสาธารณูปโภค การนำของไปมอบให้กับทางหมู่บ้านที่ขาดแคลน หรือทำกิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ร้อยละ 5.77 ควรจะมีกิจกรรมที่น่าสนใจ ทั้งให้ความรู้และความสนุกสนานควบคู่กันไป และควรมีการจัดการที่ดีเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ร้อยละ 15.38 ควรท่องเที่ยวในสถานที่ที่เป็นธรรมชาติ ตามป่า ตามเขา ไม่มีผู้คนพลุกพล่าน ร้อยละ 7.69 ท่องเที่ยวในราคาประหยัด ไม่แพงมากนัก ร้อยละ 3.85 มีกิจกรรมที่สนุก ท้าทาย และทำกิจกรรมร่วมกันมาก ๆ เป็นการพบปะเพื่อนใหม่ ร้อยละ 13.46 ควรมีการจัดสรรเวลาให้เหมาะสมทั้งการทำกิจกรรมและการเดินทาง ร้อยละ 3.85 ความสะดวกสบายในการเดินทาง บ้านพัก สถานที่ท่องเที่ยว ร้อยละ 5.77 ควรจัดสถานที่ท่องเที่ยวหรือกิจกรรมตามความสนใจ ให้เหมาะกับกลุ่มนักท่องเที่ยว น่าจะได้รับความร่วมมือมากขึ้น ร้อยละ 5.77

ตารางที่ 4 ความคิดเห็น ความต้องการ ข้อเสนอเพิ่มเติม

รายการ	จำนวน (คน) N = 205	ร้อยละ
มีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	52	25.37
- ประชาสัมพันธ์ให้มากที่สุด	11	21.15
- เน้นเรื่องความปลอดภัย	9	17.31
- กิจกรรมเป็นประโยชน์ต่อสถานที่	3	5.77
- มีกิจกรรมที่น่าสนใจ	8	15.38
- ท่องเที่ยวในสถานที่ที่เป็นธรรมชาติ	4	7.69
- ท่องเที่ยวในราคาประหยัด	2	3.85
- มีกิจกรรมที่สนุก ท้าทาย	7	13.46
- มีการจัดสรรเวลาให้เหมาะสม	2	3.85
- ความสะดวกสบาย	3	5.77
- จัดกิจกรรมตามความสนใจ	3	5.77
ไม่มีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	153	74.63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลก็คือ สามารถเก็บข้อมูลได้ครบจำนวนตามที่ต้องการ แต่ ปัญหาที่พบจากการหาความต้องการของนักศึกษามีหลายประการดังนี้คือ ความลำบากในการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา ซึ่งมีสาเหตุมาจากช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลของคณะผู้จัดนั้น ใกล้กับ ช่วงสอบปลายภาคของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาทุกคนต้องเตรียมตัวสอบปลายภาคกัน ทำให้หาตัวนัก ศึกษามาทำการตอบแบบสอบถามได้ยาก อีกปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นก็คือ ความไม่เข้าใจในคำถามของ แบบสอบถาม เพราะ มักจะตอบคำถามผิดพลาดบ่อยๆ เช่น คำถามบางข้อให้เลือกตอบข้อที่ต้องการ ที่สุดเพียงข้อเดียวแต่ก็คำตอบมาเกินกว่านั้น บางข้อให้เรียงลำดับจากสำคัญมากที่สุด ไปหาน้อยสุด ก็ไม่ทำการเรียงลำดับให้ เป็นต้น

1.2 การสำรวจสถานที่

การสำรวจสถานที่ ทางคณะผู้จัดมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาเส้นทางในการเดินทางและทคลองจับเวลาที่ใช้ในการเดินทางจาก กรุงเทพมหานคร ไปยังสวนป่าทองผาภูมิ
- 2) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในการจัดการท่องเที่ยว เช่น ค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ (ที่พัก อาหาร เป็นต้น) กิจกรรมที่มีรองรับ ทราบถึงค่าใช้จ่ายในเรื่องของที่พักและอาหาร ซึ่งการสำรวจสถานที่ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2.1 การสำรวจ (survey) ครั้งแรก

คณะผู้จัดได้ติดต่อกับทางสวนป่าทองผาภูมิว่าจะไปสำรวจพื้นที่ในวันที่ 15-17 ตุลาคม 2544 โดยวิธีการที่ใช้ในการสำรวจมีขั้นตอนดังนี้คือ เริ่มจากจับเวลาในการเดินทางจาก กรุงเทพมหานครถึงสวนป่าทองผาภูมิ ซึ่งได้ผลปรากฏว่า ระยะเวลาเดินทางจากกรุงเทพมหานครถึง สวนป่าทองผาภูมิ ใช้เวลาไม่เกิน 5 ชั่วโมง โดยมีระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 290 กิโลเมตร เมื่อเดิน ทางถึงสวนป่าทองผาภูมิแล้ว ก็ตรงไปยังสำนักงานเพื่อขอเข้าพบกับหัวหน้าสวนป่าทองผาภูมิ บอก ถึงวัตถุประสงค์ในการมาสำรวจสถานที่ หลังจากนั้นทำการสำรวจบริเวณรอบ ๆ ที่พัก ซึ่งหนึ่งในผู้ จัดที่เคยมีโอกาสสัมผัสกับสถานที่แห่งนี้แล้ว ก็สังเกตเห็นว่าทางสวนป่ามีการพัฒนาที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านสภาพแวดล้อมที่ถูกตกแต่งให้สวยงาม ถึงอำนวยความสะดวกต่างๆ และบ้านพักที่มี จำนวนมากขึ้น แต่ในทางกลับกันพื้นที่ที่ใช้กางเต็นท์พักแรมกลับลดลงและไม่เอื้ออำนวยที่จะใช้ กางเต็นท์ได้อีกแล้ว ดังภาพภาคผนวกที่ 7.1 ซึ่งแต่เดิมบริเวณนี้จะเป็นเพียงลานสนามหญ้าโล่งๆ ใน วันถัดมาทางคณะผู้จัดเริ่มทำการเก็บข้อมูลโดยสอบถามรายละเอียดต่างๆกับหัวหน้าสวนป่า ใน ลำดับแรกสอบถามถึงรายละเอียดและราคาของบ้านพักแต่ละหลัง ผลที่ได้มีดังนี้

- เรื่องช่วงเวลาที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวในวันนั้น ได้กำหนดไว้ว่าจะจัดประมาณช่วงกลางเดือนธันวาคม 2544 ซึ่งเป็นช่วงที่อากาศดีและเป็นช่วงหลังจากการสอบ Midterm ของนักศึกษา นำที่จะมีนักศึกษาให้ความสนใจในการเข้าร่วม โปรแกรม ซึ่งจะใช้เวลาในการท่องเที่ยว 2 วัน 1 คืน

- เรื่องของกิจกรรมในโปรแกรม ได้เลือกจากกิจกรรมที่ทางสวนป่ามีรองรับ โดยกิจกรรมที่เลือกคือ ชมพรุฑราชินี ชมถ้ำค้างคาวคุณกิตติ ล่องแพขนานยนต์เหนือเขื่อน และกิจกรรมแคมป์ไฟ ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ที่ทางคณะผู้จัดไม่ได้เลือกมาใช้ในโปรแกรม เช่น การล่องแพแม่น้ำน้อย การส่องสัตว์ที่โป่งพูน เป็นต้น ซึ่งเหตุผลที่ไม่เลือกก็เพราะ กิจกรรมดังกล่าวเหล่านั้นต้องใช้ค่าใช้จ่ายและใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรมค่อนข้างมาก ซึ่งไม่เหมาะกับโปรแกรมทัวร์ขนาดเล็กที่มีระยะเวลาจำกัดเพียงแค่ 2 วัน 1 คืน

1.2.2 การสำรวจ (survey) ครั้งที่สอง

การสำรวจครั้งที่สอง มีขึ้นในวันที่ 1-2 มีนาคม 2545 ซึ่งสาเหตุที่ต้องมีการสำรวจขึ้นมาอีกครั้งก็เพราะ การที่ต้องเลื่อนโปรแกรมมาจัดในเดือนมีนาคมซึ่งเป็นช่วงฤดูร้อนทำให้กิจกรรมบางอย่างที่เคยกำหนดไว้ว่าจะทำในกลางเดือนธันวาคมซึ่งเป็นช่วงฤดูหนาว ไม่สามารถทำได้จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมไปพอสมควร ซึ่งในการสำรวจครั้งนี้จะทำการตกลงในรายละเอียดต่างๆ กับทางผู้ช่วยหัวหน้าสวนป่า ไม่ใช่กับทางหัวหน้าสวนป่าโดยตรงเหมือนเมื่อตอนมาสำรวจในครั้งแรก เพราะว่าทางหัวหน้าสวนป่าติดธุระต้องไปประชุมที่อยุธยา แต่ก็ได้ฝากเรื่องให้ทางผู้ช่วยหัวหน้าสวนป่าเป็นผู้ประสานงานแทนไว้แล้ว ซึ่งขั้นตอนในการสำรวจครั้งที่ 2 มีดังนี้คือ ออกเดินทางไปยังสวนป่าทองผาภูมิในวันที่ 1 มีนาคม 2545 โดยทำการจับเวลาในการเดินทางเหมือนเมื่อตอนมาสำรวจครั้งแรก ซึ่งผลที่ได้ก็เหมือนกับการสำรวจครั้งแรก และในระหว่างเดินทาง ทางคณะผู้จัดได้สังเกตว่าถ้าเริ่มออกเดินทางจากกรุงเทพมหานครประมาณ 09.00 น. จะเดินทางถึงอำเภอบ้านโป่งจังหวัดราชบุรี ในเวลาประมาณ 12.00 น. ซึ่งทางคณะผู้จัดได้มองหาร้านที่จะใช้แวะรับประทานอาหารกลางวันในวันแรกของโปรแกรมการท่องเที่ยวไว้ด้วย ในที่สุดก็ตกลงใจว่าจะใช้ร้านข้าวมันไก่บริเวณบ้านโป่งเป็นที่รับประทานอาหารกลางวันในวันแรก เมื่อเดินทางถึงสวนป่าทองผาภูมิเวลาประมาณ 16.30 น. จึงได้เข้าไปพบกับผู้ช่วยหัวหน้าสวนป่าที่สำนักงาน และทำการตกลงในรายละเอียดของโปรแกรมที่ต้องเปลี่ยนแปลงในหลายๆส่วนดังนี้

- จำนวนของลูกทัวร์ทางคณะผู้จัดได้เปลี่ยนจากที่กำหนดไว้ประมาณ 22 คน เป็น 12 คน ทั้งนี้เนื่องจากเวลาในประชาสัมพันธ์มีน้อย ไม่สามารถหาลูกทัวร์จำนวนถึง 22 คนได้ และเมื่อจำนวนคนน้อยลงการดูแลเอาใจใส่ก็น่าจะทำได้สะดวกยิ่งขึ้น

- เรื่องพาหนะที่ใช้เดินทางยังคงเป็นรถตู้ขนาด 12 ที่นั่ง แต่ใช้เพียง 1 คัน

- เรื่องที่พักนั้นเลือกบ้านพักหลังใหญ่ (บ้านราชพฤกษ์) 1 หลัง เหมือนเดิม และเปลี่ยนจากบ้านพักหลังกลาง เป็น บ้านพักหลังเล็ก (บ้านจันทร์กะพ้อ) 1 หลัง

- เรื่องช่วงเวลาที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวในวันนั้น วันที่กำหนดไว้ก็คือ วันที่ 5-6 มีนาคม 2545 ซึ่งการที่ทางคณะผู้จัดเลือกที่จะจัดการท่องเที่ยวเพียงแค่ 2 วัน 1 คืนแทนที่จะเป็น 3 วัน 2 คืน ดังข้อมูลที่ได้รับจากการสำรวจความคิดเห็นในตารางที่ 3 ก็เพราะ ต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดของทางคณะผู้จัดเป็นสำคัญนั่นเอง

- เรื่องของกิจกรรมนั้น ทางคณะผู้จัด ได้เลือก ชมพรุประาษินิ ชมถ้ำค้างคาวคุณกิตติ และกิจกรรมแคมป์ไฟเหมือนเดิม แต่เพิ่มการเล่นน้ำที่น้ำตกโปงกระดิงงาเข้าไปและตัดการล่องแพ ขนานยนต์เหนือเขื่อนวชิราลงกรณ์ออก เพราะต้องใช้เวลาและเสียค่าใช้จ่ายมาก

เมื่อได้เค้าโครงของโปรแกรมเรียบร้อยแล้ว ทางคณะผู้จัดจึงได้ทำการตกลงในเรื่องของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบ้านพัก ซึ่งมีดังต่อไปนี้

- บ้านพักหลังใหญ่ (บ้านราชพฤกษ์)	3,500 บาท
- บ้านพักหลังเล็ก (บ้านจันทร์กะพ้อ)	700 บาท
รวม	<u>4,200</u> บาท

แต่เนื่องจากบิดาของคณะผู้จัดคนหนึ่งเป็นพนักงานขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบสวนป่าทั้งหมด) จึงได้สิทธิ์ลด 50% จากราคาข้างต้น ดังนั้น ค่าใช้จ่ายเรื่องที่พัก จึงเหลือ 2,100 บาท

เมื่อตกลงเรื่องค่าที่พักได้แล้ว ทางคณะผู้จัดจึงไปตกลงกับร้านค้าที่รับผิดชอบเรื่องอาหาร ซึ่งผลที่ได้มีดังนี้

- อาหารที่จะให้ทางร้านค้ารับผิดชอบ มี 3 มื้อ คือ มื้อเย็นวันแรก มื้อเช้าวันที่สอง และมีมื้อกลางวันวันที่สองซึ่งจะเป็นข้าวกล่อง เพราะอาจจะต้องรับประทานอาหารในพื้นที่ป่า

- อาหารมื้อเย็นวันแรก กับข้าว 4 อย่าง (เลือกได้)	คิด 100/หัว
- อาหารมื้อเช้าวันที่สอง (ข้าวต้ม+กาแฟ)	คิด 40/หัว
- อาหารมื้อกลางวันวันที่สอง (ข้าวกล่อง+น้ำขวด)	คิด 40/หัว

ในส่วนของอาหารนั้น ไม่สามารถใช้สิทธิ์ของพนักงานองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ลดได้ เนื่องจากไม่เกี่ยวข้องกับทางสวนป่า ส่วนรายการอาหารมื้อเย็นวันแรกและจำนวนลูกทัวร์ที่แน่นอน จะโทรศัพท์มายืนยันกับทางร้านค้าอีกครั้งในช่วงเช้าของ วันที่ 5 มีนาคม 2545

1.3 การสร้างโปรแกรมการท่องเที่ยว

เมื่อได้ข้อมูลจากการสำรวจสถานที่แล้ว ทางคณะผู้จัด ได้ทำการสร้างโปรแกรมการท่องเที่ยวขึ้น ซึ่งมีรายละเอียดของโปรแกรมดังนี้

วันอังคารที่ 5 มีนาคม 2545

- 08.30 ผู้ร่วมเดินทางพร้อมกัน ณ คณะเทคโนโลยีการเกษตร
- 09.00 รถออกเดินทาง
- 12.00 แวะรับประทานอาหารกลางวัน ที่บ้านโป่ง
- 15.00 ผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทางที่ น้ำตก ไทรโยคน้อย
- 17.00 ถึงศูนย์ศึกษาธรรมชาติ สวนป่าทองผาภูมิ
 - เก็บของเข้าที่พัก
 - เล่นน้ำ เดินเล่น ถ่ายรูป
- 18.00 รับประทานอาหารเย็นที่ “ครัวเรือนแก้ว”
- 20.00 กิจกรรมรอบกองไฟ สวมครกแก้เวลาพักผ่อนตามอัธยาศัย

วันพุธที่ 6 มีนาคม 2545

- 07.00 เดินเล่นชมบริเวณสวนป่า (ป่าพรุน้ำจืด)
- 08.00 รับประทานอาหารเช้า (ข้าวต้ม+กาแฟ)
- 09.00 ออกเดินทางเข้าไปยังบริเวณแปลงของสวนป่า
 - เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ชมป่าพรุน้ำจืด ถิ่นที่อยู่ปูราชนิ (ปูสามสี) ถ้ำค้างคาวคูณกิตติ และน้ำตกโป่งกระดิงงา
- 12.00 รับประทานอาหารกลางวันท่ามกลางธรรมชาติ
- 14.00 เดินทางกลับมายังสำนักงานสวนป่า
- 15.00 ออกเดินทางกลับถึงกรุงเทพมหานครเวลาประมาณ 19.00 น.

โปรแกรมวันอังคารที่ 5 มีนาคม 2545

“เวลา 08.30 น. ผู้ร่วมเดินทางพร้อมกัน ณ คณะเทคโนโลยีการเกษตร” เหตุผลที่กำหนดเวลา 08.30 น. เป็นเวลาในการนัดหมายเนื่องจากเมื่อพิจารณาจากผลการสำรวจหาความต้องการซึ่งระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเดินทางคือช่วงเวลา 08.00-12.00 น. และเหตุผลที่เลือกคณะเทคโนโลยีการเกษตรเป็นสถานที่นัดหมายเนื่องจาก กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายของการจัดการท่องเที่ยวในครั้งนี้คือนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร ดังนั้นการนัดพบที่คณะฯ จึงเป็นสถานที่ที่เหมาะสม นักศึกษาทุกคนรู้จักดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"เวลา 09.00 น. รถออกเดินทาง" ทางคณะผู้จัดได้เผื่อเวลาในการขนสัมภาระขึ้นรถ และการเช็คจำนวนลูกทัวร์ไว้ประมาณ 30 นาที ซึ่งถ้าไม่เกิดความผิดพลาดประการใด ทางคณะผู้จัดคาดว่าจะเดินทางถึงสวนป่าทองผาภูมิเวลาประมาณ 16.00-17.00 น.

"เวลา 12.00 น. แวะรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านโป่ง" เหตุผลที่เลือก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี เป็นสถานที่ในการรับประทานอาหารกลางวันเนื่องจาก ทางคณะทัวร์จะเดินทางถึง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ในเวลาประมาณ 12.00 น. (ผลที่ได้จากการจับเวลาในการสำรวจสถานที่) ซึ่งในบริเวณที่เดินทางผ่านจะมีร้านค้าและร้านอาหารมากมาย โดยที่ได้ทำการเลือกร้านข้าวมันไก่ในบริเวณดังกล่าว เป็นสถานที่รับประทานอาหารกลางวัน ซึ่งเหตุผลที่เลือกก็เพราะทางคณะผู้จัดเห็นว่าข้าวมันไก่เป็นอาหารที่ทานได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว อีกทั้งที่ตั้งของร้านก็อยู่ในเส้นทางของการเดินทาง ซึ่งจะช่วยให้ไม่เสียเวลาในการเดินทางมากนัก

"เวลา 15.00 น. แวะผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทางที่น้ำตกไทรโยคน้อย" เหตุผลที่เลือกน้ำตกไทรโยคน้อยเป็นสถานที่ในการแวะผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทางเพราะว่า น้ำตกไทรโยคน้อยอยู่ในระหว่างเส้นทางที่ใช้เดินทางไปยังสวนป่าทองผาภูมิ ซึ่งน้ำตกอยู่ข้างทางพอดี ไม่ต้องเสียเวลาเดินทางเข้าไปมาก อีกทั้งยังมีสภาพแวดล้อมที่สวยงามพอสมควร ทางคณะผู้จัดคาดว่าจะสามารถทำให้นักท่องเที่ยวผ่อนคลายจากความเหน็ดเหนื่อยได้

"เวลา 17.00 น. ถึงศูนย์ศึกษาธรรมชาติ สวนป่าทองผาภูมิ" จากการแวะรับประทานอาหารที่จังหวัดราชบุรี และการแวะพักผ่อนที่น้ำตกไทรโยคน้อย ทางคณะผู้จัดคาดว่าจะเดินทางถึงสวนป่าทองผาภูมิเวลาประมาณ 17.00 น. ซึ่งหลังจากเก็บสัมภาระเข้าที่พักเรียบร้อยแล้ว นักท่องเที่ยวมีเวลาพอที่จะสามารถเดินเล่น หรือถ่ายรูปภายในบริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติซึ่งมีสภาพธรรมชาติที่สวยงามได้อีกด้วย

"เวลา 18.00 น. รับประทานอาหารเย็นที่ครัวเรือนแก้ว" เมื่อเก็บสัมภาระเข้าที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัยแล้ว เวลาประมาณ 18.00 น. เป็นเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการรับประทานอาหาร เนื่องจากถ้าล่าช้ากว่านี้ ภายในบริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติจะมีคนมาก ทางคณะผู้จัดเกรงว่าจะเกิดอันตรายแก่นักท่องเที่ยวได้

"เวลา 20.00 น. กิจกรรมรอบกองไฟ สวมครกแก่เวลาพักผ่อนตามอัธยาศัย" ทางคณะผู้จัดได้เลือกกิจกรรมรอบกองไฟหรือกิจกรรมแคมป์ไฟเป็นกิจกรรมหลักในการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว โดยทางคณะผู้จัดได้ตกลงกับทางสวนป่าให้จัดเตรียมวิทยากรเพื่อบรรยายความรู้ให้แก่นักท่องเที่ยวในบรรยากาศของกิจกรรมรอบกองไฟ มีหัวข้อในการบรรยายดังนี้ คือ ประวัติความเป็นมาของสวนป่าและความรู้เรื่องการจัดการสวนป่า การพัฒนาสวนป่าให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นต้น

โปรแกรมวันพุธที่ 6 มีนาคม 2545

"เวลา 07.00 น. เดินเล่นชมบริเวณสวนป่า (ป่าพรุน้ำจืด)" ทางคณะผู้จัดตั้งเห็นว่าในช่วงเวลาเช้า สภาพพื้นที่ภายในศูนย์ศึกษาธรรมชาติจะมีความสวยงามมาก เหมาะแก่การเดินเล่นพักผ่อน อีกทั้งภายในบริเวณพื้นที่ยังมีป่าพรุน้ำจืดซึ่งมีความสวยงามและน่าสนใจมากที่สุด

"เวลา 08.00 น. รับประทานอาหารเช้า (ข้าวต้ม+กาแฟ)" เหตุผลที่เลือกข้าวต้มเป็นอาหารเช้า เนื่องจากเป็นอาหารที่สะดวกในการจัดเตรียม และเป็นอาหารที่ทานได้ง่าย อีกทั้งยังมีเครื่องดื่มอื่นๆ เช่น กาแฟไว้บริการอีกด้วย

"เวลา 09.00 น. ออกเดินทางเข้าไปยังบริเวณแปลงของสวนป่า" การเดินทางเข้าไปยังบริเวณแปลงของสวนป่าจะใช้พาหนะที่ทางสวนป่าจัดเตรียมไว้ให้ ซึ่งภายในบริเวณแปลงของสวนป่านี้มีกิจกรรมที่รองรับอยู่หลายกิจกรรม ทางคณะผู้จัดได้เลือก กิจกรรมป่าพรุน้ำจืด (พรุประาษินิ) ถ้ำค้างคาวคุณกิตติ และน้ำตกโปงกระดังงา เป็นกิจกรรมหลัก เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เรียกได้ว่าเป็น "จุดขาย" ของทางสวนป่า ซึ่งผลที่ได้จากการสำรวจหาความต้องการ กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจกับกิจกรรม เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ล่องแพ และเล่นน้ำตก เป็น 3 อันดับแรก (จากตารางที่ 3) ซึ่งในกิจกรรมของทางคณะผู้จัดมีรองรับไว้ 2 กิจกรรมคือ กิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติและเล่นน้ำตก ส่วนการล่องแพนั้น ไม่สามารถทำได้เนื่องจากในช่วงฤดูกาลที่ไปท่องเที่ยวที่นั่น มีน้ำน้อย ไม่สามารถทำการล่องแพได้ อีกทั้งการล่องแพยังใช้ระยะเวลาไม่เหมาะสมกับโปรแกรมท่องเที่ยวที่มีเวลาค่อนข้างจำกัด

"เวลา 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวันท่ามกลางธรรมชาติ" เหตุผลที่ต้องรับประทานอาหารกลางวันท่ามกลางธรรมชาติ เนื่องจากไม่สามารถเดินทางกลับไปยังบริเวณที่พักเพื่อรับประทานอาหารเช้าได้ เพราะจะต้องใช้เวลาในการเดินทางค่อนข้างมาก ดังนั้นทางคณะผู้จัดจึงเลือกใช้ข้าวกล่อง ซึ่งสะดวกต่อการพกพา เป็นอาหารในมื้อกลางวัน

"เวลา 14.00 น. เดินทางกลับมายังสำนักงานสวนป่า" เพื่อเตรียมตัวในการเดินทางกลับ จึงต้องออกจากบริเวณแปลงของสวนป่าในเวลา 14.00 น. เพราะการเดินทางออกมาจากบริเวณแปลงของสวนป่านั้นมีระยะทางค่อนข้างไกล ต้องใช้เวลาพอสมควร ซึ่งถ้าล่าช้ากว่านี้จะทำให้เวลาในการเดินทางกลับกรุงเทพมหานครล่าช้าตามไปด้วย

"เวลา 15.00 น. ออกเดินทางกลับถึงกรุงเทพมหานครเวลาประมาณ 17.00 น." เหตุผลที่ต้องออกเดินทางกลับเวลา 15.00 น. เพื่อไม่ให้เวลาในการเดินทางกลับถึงกรุงเทพมหานครต้องล่าช้าเกินไป ซึ่งนักท่องเที่ยวบางคนอาจจะไม่สะดวกตรงจุดนี้

1.4 การประชาสัมพันธ์และรับสมัครนักท่องเที่ยว

รูปแบบที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

ทางคณะผู้จัดใช้วิธีการสนทนาตัวต่อตัวและใช้แผ่นพับเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ที่เลือกใช้ 2 วิธีข้างต้นนี้ เนื่องจากระยะเวลาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มีน้อย อีกทั้งงบประมาณที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ของคณะผู้จัดก็มีค่อนข้างจำกัด เมื่อพิจารณาตามความเหมาะสมแล้วเห็นว่าการใช้ทั้ง 2 วิธีนี้ น่าจะมีความเหมาะสมที่สุด ซึ่งในส่วนของแผ่นพับที่ได้สร้างขึ้นมา ดังแสดงในภาคผนวกที่ 5 นั้นจะประกอบไปด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

- ประวัติ/ความเป็นมาของสวนป่าทองผาภูมิ
- สภาพพื้นที่
- หลักการและเหตุผลในการจัดโปรแกรมทัวร์
- การเดินทางและพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง
- อาหารและเครื่องดื่มที่บริการแก่นักท่องเที่ยว
- สถานที่พัก
- ลักษณะการแต่งกายและอุปกรณ์ที่ต้องเตรียมไป
- กำหนดการเบื้องต้น
- แผนที่ภายในบริเวณที่พัก

รายละเอียดของการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์

วิธีการประชาสัมพันธ์ที่ทางคณะผู้จัดใช้ก็คือ การประชาสัมพันธ์แบบสนทนาตัวต่อตัว และการใช้แผ่นพับ การประชาสัมพันธ์แบบสนทนาตัวต่อตัว เป็นการเชิญชวนเข้าร่วมโปรแกรมท่องเที่ยวด้วยตัวคณะผู้จัดเอง โดยจะทำควบคู่ไปกับการแจกแบบสอบถามเพื่อหาความต้องการของนักท่องเที่ยว ผลที่ได้ออกมาคือมีผู้สนใจเข้าร่วมโปรแกรมอยู่พอสมควร มีการสอบถามกับทางคณะผู้จัดอยู่บ่อยครั้งว่า จะไปเที่ยวเมื่อใด รับจำนวนคนที่จะไปมากหรือเปล่า สถานที่ท่องเที่ยวมีความน่าสนใจมากน้อยแค่ไหน แต่ไม่ได้รับปากว่าจะเข้าร่วมโปรแกรม ดังนั้นการประชาสัมพันธ์ของทางคณะผู้จัดจึงเน้นไปที่บุคคลใกล้ชิดตัวเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งประกอบไปด้วย เพื่อน รุ่นน้อง นักศึกษาต่างภาควิชาและนักศึกษาต่างคณะที่รู้จักกัน เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากความสะดวกในการติดต่อและประสานงาน การประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่งคือการใช้แผ่นพับแจกให้นักท่องเที่ยว ซึ่งการแจกแผ่นพับจะแจกหลังจากที่นักท่องเที่ยวสมัครเข้าร่วมโปรแกรมแล้ว

เมื่อเริ่มมีผู้ให้ความสนใจจะเข้าร่วมโปรแกรม ทางคณะผู้จัดจึงได้ทำใบสมัครขึ้นเพื่อให้ผู้ที่สนใจกรอกชื่อที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ติดต่อไว้ พร้อมกับทำการเก็บเงินเพื่อนำมาใช้ในโครงการท่องเที่ยว ผลที่ออกมามีนักศึกษาสนใจที่จะสมัครประมาณ 14-15 คน แต่ในท้ายที่สุดก็มีนักศึกษาที่สนใจสมัครเข้าร่วมโปรแกรมทั้งสิ้น จำนวน 9 คน และอาจารย์อีก 1 คน ซึ่งจะถือว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างในโครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ครั้งนี้

1.5 การคิดค่าใช้จ่าย

จากข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาในเรื่องของค่าใช้จ่าย ทางคณะผู้จัดได้นำมาพิจารณาในการคิดค่าใช้จ่ายในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ครั้งนี้ ดังต่อไปนี้คือ

1) ค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันที่พัค	2,100 บาท
2) ค่าใช้จ่ายเรื่องอาหาร (ประมาณ)	3,000 บาท
3) ค่าใช้จ่ายเรื่องพาหนะ (ค่ารถ 3,000 + ค่าน้ำมัน~1,500)	4,000 บาท
4) ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด (ประมาณ)	2,000 บาท
รวม	<u>10,100</u> บาท

จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่สนใจเข้าร่วมโปรแกรมทั้งหมด 10 คน หากจะคิดค่าใช้จ่ายให้คุ้มค่ากับการจัดแล้ว อย่างน้อยต้องเก็บจากนักท่องเที่ยวเป็นเงิน 1,000 บาทต่อคน แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วม โปรแกรมส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่ยังไม่มีรายได้เป็นของตนเอง การเก็บเงินถึง 1,000 บาท คงจะไม่เหมาะสม และจะทำให้นักท่องเที่ยวอดตัวได้ง่าย ๆ ดังนั้น ทางคณะผู้จัดจึงคิดค่าใช้จ่ายเพียงคนละ 500 บาทเท่านั้น ซึ่งเงิน 500 บาทที่เก็บจากนักท่องเที่ยวนี้ จะมีค่าใช้จ่ายในส่วน ของ ค่าที่พัก ค่าอาหารพาหนะ (4 มื้อ) รวมทั้งเครื่องดื่มและขนมขบเคี้ยวตลอดโปรแกรม ส่วนค่าใช้จ่ายที่เหลือจำนวน 5,100 (10,100-5,000) บาท ทางคณะผู้จัดจะเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้สามารถจัดการท่องเที่ยวขึ้นมาให้ได้โดยจะไม่ให้มีผลกระทบต่อนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ เพราะการจัดในครั้งนี้ส่วนหนึ่งเพื่อการศึกษา ถือเป็นต้นทุนเพื่อการเรียนรู้จึงยอมจ่ายส่วนที่เกิน แต่หากเป็นการจัดจริงต้องปรับบค่าใช้จ่ายให้มีผลกำไร

1.6 การเตรียมการเรื่องพาหนะ

พาหนะที่เลือกใช้ในการเดินทาง

ทางคณะผู้จัดได้เลือกใช้รถตู้ขนาด 12 ที่นั่ง หลังคาทรงสูงเป็นพาหนะในการเดินทาง เหตุที่เลือกใช้รถตู้เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวมีเพียง 10 คน เมื่อรวมคนขับรถ และคณะผู้จัดแล้วก็จะ เป็น 13 คน แต่จากที่กล่าวไปข้างต้นแล้วว่า รถตู้ที่ใช้เป็นรถขนาด 12 ที่นั่ง โดยที่นั่งคอนหน้าจะนั่งได้ 3 คน (รวมคนขับรถ) และตอนท้าย จะนั่งได้ 9 คน(3 แถว แถวละ 3 ที่นั่ง) ซึ่งทำให้ที่นั่งไม่เพียงพอ แต่อย่างไรก็รถตู้ที่เลือกใช้เป็นรถตู้ที่ไม่มีการเสริมเบาะเพื่อเพิ่มจำนวนที่นั่งแต่อย่างใด ทำให้ที่

ว่างแต่ละแถวมีมาก และแต่ละที่นั่งก็มีความกว้างขวาง อีกทั้งยังเป็นรถตู้แบบหลังคาสูง ซึ่งทำให้การเข้าออกจากรถสะดวกสบายยิ่งขึ้น ทางคณะผู้จัดจึงตัดสินใจให้ตอนท้ายของรถแถวหลังสุดนั่ง 4 คน ซึ่งคาดว่าจะไม่เบียดเสียดมากนัก

การเตรียมความพร้อมก่อนออกเดินทาง

สิ่งสำคัญรองลงมาหลังจากการจัดหาพาหนะได้แล้วคือการตรวจเช็คสภาพรถ ว่ามีความพร้อมมากน้อยเพียงใด เช่น การตรวจเช็คเครื่องยนต์ น้ำมัน และเรื่องของยางอะไหล่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรเตรียมพร้อมก่อนจะเดินทางไปทีใดก็ตาม และอีกสิ่งหนึ่งที่ต้องกระทำก็คือ การศึกษาทำความเข้าใจกับคนขับรถเพื่อความสะดวกในการทำงานร่วมกัน โดยให้ความสนิทสนม พูดคุย ตลอดจนสอบถามประสบการณ์ในการขับรถ เพื่อระมัดระวังด้านความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวด้วย

รายละเอียดในการดำเนินการจัดหาพาหนะ

ในลำดับแรกทางคณะผู้จัดได้ปรึกษากับอาจารย์ว่าจะใช้รถบัสของคณะเทคโนโลยีการเกษตรมาใช้ในการเดินทาง ซึ่งอาจารย์ก็ทำเรื่องติดต่อไปให้เรียบร้อยแล้ว แต่เมื่อมีความจำเป็นต้องเลื่อนโปรแกรมมาจัดในช่วงเดือนมีนาคม ทำให้การติดต่อขอรถคณะฯมาใช้อีกครั้งทำได้ยากยิ่งขึ้น เพราะรถคณะฯมีคิวใช้งานตลอด อีกทั้งทางคณะผู้จัดก็ไปติดต่อยังรถในเวลาที่กระชั้นชิดเกินไป ทำให้ทางคณะฯไม่สามารถจัดหาให้ได้ ดังนั้นทางคณะผู้จัดจึงต้องหาพาหนะที่จะใช้ในการเดินทางใหม่ โดยตกลงว่าจะใช้รถตู้รับจ้างเนื่องจากมีจำนวนลูกทัวร์แค่ 10 คน รวมคนขับและคณะผู้จัดด้วยแล้วก็มีทั้งหมด 13 คน การใช้รถตู้จึงน่าจะเหมาะสมต่อทั้งจำนวนลูกทัวร์และค่าใช้จ่าย ดังนั้นจึงเลือกติดต่อไปยังคิวรถตู้ที่อยู่บริเวณรอบ ๆ สถานี เพื่อความสะดวกในการนัดพบและเดินทาง จึงได้ติดต่อไปยังคิวรถตู้ลาดกระบัง-ซีคอนสแควร์ ซึ่งทางผู้รับเรื่องก็ตกลงจะจัดหารถตู้ขนาด 12 ที่นั่ง (3 แถว) หลังคาทรงสูงให้ และได้ตกลงเรื่องราคาว่า คิดวันละ 1,500 บาท ค่าน้ำมันต่างหาก ซึ่งทางคณะผู้จัดก็ไม่ได้ทำการวางเงินมัดจำหรือทำสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ มีเพียงแค่เบอร์โทรศัพท์ไว้ติดต่อ เมื่อถึงวันก่อนออกเดินทาง 1 วัน จึงติดต่อกลับไปยังผู้รับเรื่องเพื่อที่จะทำการวางเงินมัดจำและตรวจสอบสภาพรถ แต่ติดต่อไม่ได้ ทางคณะผู้จัดจึงไปติดต่อโดยตรงกับทางคิวรถตู้ลาดกระบัง-ซีคอนสแควร์อีกครั้ง ซึ่งผลที่ออกมาคือ ทางคิวรถตู้ไม่ทราบเรื่องถึงสัญญาที่ตกลงไว้ อีกทั้งยังไม่มียอดคันไหนว่างอีกด้วย ทางคณะผู้จัดจึงต้องรีบหารถตู้ที่ใหม่ในทันที ซึ่งในที่สุดก็ติดต่อได้รถตู้ของคิวเดอะมอลล์บางกะปิ-ห้วยตะเภา ซึ่งมีรถตู้ที่จะออกต่างจังหวัดว่างอยู่พอดี และเป็นรถหลังคาสูงเหมือนกัน จึงได้ตกลงกับคนขับ ซึ่งค่าใช้จ่ายก็เหมือนเดิม คือวันละ 1,500 บาท น้ำมันต่างหาก อีกทั้งจะวางเงินมัดจำหรือไม่ต้องวางก็ได้ หลังจากนั้นทางคณะผู้จัดได้ทำการนัดหมายกับคนขับให้มารับบริเวณลานจอดรถของหอพักชายชัยพฤกษ์ เวลา 09.00 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7 การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น

ภายหลังจากการจัดหาพาหนะมาได้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทางคณะผู้จัดได้จัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นจะต้องเตรียมไป ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- อุปกรณ์ปฐมพยาบาล ประกอบไปด้วยยาต่าง ๆ เช่น เบตาดีนใส่แผลสด ยาชาคูน้าแดง น้ำเกลือล้างแผล ยาแก้แพ้ แก้วคั้น เป็นต้น เหตุผลที่ต้องเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเนื่องจากทางคณะผู้จัดให้ความสำคัญกับเรื่องของความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวทั้งในการเดินทางและระหว่างการทำกิจกรรมเป็นสำคัญ โดยได้ทำการติดต่อกับทางภาควิชาเทคนิคเกษตรให้จัดเตรียมให้
- ขนมน ของขบเคี้ยวและเครื่องดื่ม เหตุผลที่ต้องมีขนม ของขบเคี้ยวและเครื่องดื่ม ไว้คอยบริการ เนื่องจากทางคณะผู้จัดจะเน้นไปที่การให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้มากที่สุด โดยทำการจัดซื้อบริเวณตลาดหัวตะเข้
- กระติกน้ำ แก้วน้ำ ทางคณะผู้จัดได้นำกระติกน้ำ ไปเองและได้จัดหาซื้อแก้วน้ำพลาสติก ทั้งนี้เพื่อใช้ในระหว่างการเดินทาง เนื่องจากทางคณะผู้จัดไม่ได้สอบถามกับทางรถตู้ว่ามีกระติกน้ำหรือแก้วน้ำไว้คอยให้บริการหรือไม่ การเตรียมไปเองย่อมเป็นสิ่งที่ดีกว่า
- กระดาษชำระ ถุงใส่ขยะ และอุปกรณ์จำเป็นอื่น ๆ

1.8 การประชุมกลุ่ม

เหตุผลที่ต้องมีการประชุมกลุ่ม เพื่อ

- 1) เพื่อเป็นการชี้แจงในรายละเอียดของโปรแกรม ตลอดจนการเตรียมตัวและเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น รวมไปถึงข้อปลีกย่อยต่างๆ เช่น ต้องการให้มีอาหารประเภทใดบ้าง เป็นต้น
- 2) เป็นการศึกษาทำความเข้าใจกับลูกค้า เพื่อที่จะได้ทราบว่า ลูกค้าแต่ละท่านมีความชอบ/ไม่ชอบ แตกต่างกันอย่างไร มีความต้องการเป็นอย่างไร
- 3) เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งรายละเอียดของการประชุมกลุ่มมีดังต่อไปนี้

- การเตรียมตัวและเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเดินทางท่องเที่ยว ทางคณะผู้จัดได้ทำการแจ้งข้อมูลในเรื่องนี้ไว้ว่า นักท่องเที่ยวควรแต่งกายให้รัดกุม และเตรียมเสื้อแขนยาวและกางเกงขายาวไปด้วย รวมทั้งรองเท้าผ้าใบ เพื่อความสะดวกในการทำกิจกรรมภายในสวนป่า นอกจากนั้นควรเตรียมไฟฉายไปด้วย เพราะภายในบริเวณที่พักช่วงเวลากลางคืนนั้นจะมีมืดมาก และสำหรับผู้ที่มีโรคประจำตัว ให้เตรียมยาประจำตัวไปด้วย ส่วนที่เหลือจะเป็นของใช้ส่วนตัว เช่น แปรงสีฟัน ผ้าเช็ดตัว เป็นต้น และที่สำคัญต้อง ไม่ลืมนำเสื้อผ้า ไปปลัดเปลี่ยนให้เพียงพอ

- เรื่องอาหารมือเขียนวันแรก ทางคณะผู้จัดได้สอบถามว่าต้องการเป็นอาหารประเภทใด ซึ่งผู้ที่เข้าโปรแกรมร่วมส่วนใหญ่เสนอว่าเป็นอาหารอะไรก็ได้ แต่ที่สำคัญต้องไม่แปลกจนเกินไป เพราะกลัวว่าจะทานกันไม่ได้ ทางคณะผู้จัดจึงโทรศัพท์ติดต่อกับทางร้านค้าที่รับผิดชอบเรื่องอาหาร และตกลงเรื่องรายการอาหารตอนเขียนในวันแรก สาเหตุที่ต้องตกลงเรื่องอาหารกับทางผู้เข้าร่วมโปรแกรมก็เพราะ ต้องการที่จะให้มีการบริการที่ดีที่สุดและสามารถสร้างความพึงพอใจได้

- การนัดหมายวัน เวลา สถานที่ในการออกเดินทาง ทางคณะผู้จัดได้นัดกับผู้เข้าร่วมโปรแกรมการท่องเที่ยว เวลา 09.00 น. ที่บริเวณลานจอดรถหอชัยพลุกษ์ ซึ่งรถตู้จะจอดรออยู่และจะเริ่มออกเดินทางเวลาประมาณ 09.30 น.

2. ขั้นตอนการตามโปรแกรม

รายละเอียดของการดำเนินการตามโปรแกรมหาดังต่อไปนี้

2.1 เริ่มออกเดินทาง

เมื่อทุกคนมาพร้อมกัน ณ ลานจอดรถหอชัยพลุกษ์ เวลาประมาณ 09.00 น. ตามเวลานัดหมาย ทางคณะผู้จัดจึงเริ่มขานสัมภาระขึ้นรถ และได้ทำการเช็ช้พร้อมทั้งแจกแผ่นพับ หลังจากนั้นจึงให้ลูกทัวร์ขึ้นรถ แต่เนื่องจากกรณีที่นั่ง 3 แถว แถวละ 3 ที่นั่ง ทำให้แถวหลังสุดต้องนั่งกัน 4 คน ส่วนทางคณะผู้จัดนั่งเบาะหน้าคู่กับคนขับทั้ง 2 คน หลังจากนั้นเวลาประมาณ 09.30 น. จึงเริ่มออกเดินทางจากลาดกระบัง การเดินทางในระยะแรกเป็นไปได้อย่างดี ลูกทัวร์ทุกคนมีความกระตือรือร้น สนุกสนานพูดคุยกันอยู่ตลอดเวลา และส่วนใหญ่ก็บอกรู้สึกที่ใช้ในการเดินทางนี้มีความสะดวกสบายดี ดังแสดงผลในตารางที่ 7 หลังจากนั้นได้แวะรับอาจารย์ที่ขอขลาชาล 11 และก็เริ่มเดินทางต่อ แต่กว่าจะเดินทางออกจากกรุงเทพมหานคร ก็ก็ต้องเสียเวลาไปมากกว่าที่กำหนดไว้ในโปรแกรม เพราะการจราจรที่ติดขัดในกรุงเทพมหานครนั่นเอง

2.2 แวะรับประทานอาหารกลางวันท่ามกลางบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

เมื่อเดินทางออกจากกรุงเทพมหานครมาได้แล้ว การเดินทางก็มีความคล่องตัวมากขึ้น ลูกทัวร์ทุกคนยังไม่แสดงท่าทีเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าจากการเดินทาง บ้างก็พูดคุยกัน บ้างก็นอนหลับ เวลาประมาณ 12.45 น. ทางคณะทัวร์ได้เดินทางมาถึงท่ามกลางบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรีซึ่งตามโปรแกรมจะแวะรับประทานอาหารกลางวันกันที่นี่ เมื่อรับประทานอาหารเสร็จ ผลที่ออกมาคือลูกทัวร์ส่วนใหญ่พอใจในรสชาติของอาหาร ดังแสดงผลในตารางที่ 16 แต่จะมีบางส่วนที่เมื่อสอบถามราคาอาหารจากทางคณะผู้จัดแล้วก็บอกว่าค่าอาหารแพงเกินไป เมื่อรับประทานอาหารกลางวันเรียบร้อย ทางคณะทัวร์จึงได้ออกเดินทางต่อ โดยมีเป้าหมายต่อไปคือน้ำตกไทรโยคน้อย

2.3 เวะพักผ่อนที่น้ำตกไทรโยคน้อย

เป็นกิจกรรมที่เสริมขึ้นมาออกเหนือจากการไปท่องเที่ยวที่สวนป่าทองผาภูมิก็เพราะ การเดินทางตรงไปยังสวนป่าทองผาภูมิเลขนั้นต้องใช้เวลาาน ซึ่งจะสร้างความเหน็ดเหนื่อยให้กับลูกทัวร์เกินไป การแวะพักผ่อนระหว่างทางน่าจะช่วยคลายความเหน็ดเหนื่อยได้จึงจัดกิจกรรมขึ้น และในเวลาประมาณ 15.20 น. ทางคณะทัวร์ได้เดินทางมาถึงน้ำตกไทรโยคน้อย เมื่อไปถึงยังบริเวณน้ำตกปรากฏว่ามีน้ำน้อยมาก ดังภาพภาคผนวกที่ 7.4 ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะลงเล่นน้ำเท่าไรนัก ดังนั้นทางคณะผู้จัดจึงตกลงกับทางลูกทัวร์ว่าจะเดินทางไปยังบริเวณตาน้ำตกกัน ซึ่งต้องเดินเท้าขึ้นไปอีกประมาณ 500 เมตร เส้นทางเดินไปยังบริเวณตาน้ำตกนั้นไม่ลำบากนัก แต่จะมีอุปสรรคในการเดินทางตรงที่พื้นเป็นฝุ่นทราย บวกกับอากาศที่ร้อนเท่านั้นเอง และในระหว่างที่เดินทางไปนั้นก็มีการทำกิจกรรมร่วมกันคือ การเก็บขยะตามระหว่างทางที่เดินไปด้วย ดังภาพภาคผนวกที่ 7.5 เมื่อได้เดินขึ้นไปยังบริเวณตาน้ำตกเรียบร้อยแล้ว ในระหว่างทางที่เดินกลับลงมานั้น ก็ได้สังเกตเห็นชาวบ้านกำลังตัดพืชชนิดหนึ่งที่ตากแห้งแล้วดังภาพภาคผนวกที่ 7.6 จึงสนใจแล้วลงเข้าไปสอบถามว่าเป็นพืชชนิดใดก็ได้ทราบว่าเป็นฟ้าทะลายโจร ทางคณะทัวร์จึงได้แวะคุยกับชาวบ้านเหล่านั้นถึงเรื่องของสรรพคุณของสมุนไพรฟ้าทะลายโจร และการนำไปใช้ หลังจากนั้นเดินกลับไปยังรถที่จอดรออยู่ด้านล่าง ซึ่งทางด้านล่างนั้นมีร้านค้าขายของอยู่หลายร้าน ทั้งร้านขายของพื้นเมืองและของฝากต่างๆ มีอยู่ร้านหนึ่ง จะเห็นได้ว่ามีมีการนำไม้ค่าง ๆ มาประดิษฐ์เป็นกระปุกออมสิน และข้าวของเครื่องใช้ ดังภาพภาคผนวกที่ 7.7 ซึ่งไม้ที่นำมาใช้ก็ค่นำมาจากป่าในละแวกนั้น หลังจากนั้นจึงเดินทางต่อไปยังสวนป่าทองผาภูมิ

ผลที่ได้จากการทำกิจกรรมที่น้ำตกไทรโยคน้อยก็คือ ในเรื่องของเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมนั้นมีความเหมาะสมพอสมควร ในเรื่องของความประทับใจนั้นส่วนใหญ่บอกว่าไม่ประทับใจเลย ในส่วนของความรู้ก็มีน้อยเกินไป ดังแสดงผลในตารางที่ 10 ลูกทัวร์คนหนึ่งให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการประสานงานกับทางหน่วยงานของน้ำตกไทรโยคน้อยเพื่อให้รู้ว่าทางเรามีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยอาจจะเป็นการเก็บขยะและเมื่อเก็บเสร็จแล้วก็มีการทำป้ายบอกว่าเรามาทำกิจกรรมที่นี่ ปัญหาที่พบจากการทำกิจกรรมตรงจุดนี้คือ การเตรียมความพร้อมที่ไม่ดีในเรื่องการจัดกิจกรรม เพราะกิจกรรมการเก็บขะนั้นเป็นกิจกรรมที่คิดขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น กล่าวคือ เมื่อไปถึงน้ำตกไทรโยคน้อยก็คิดกิจกรรมขึ้นมาเดี๋ยวนั้นเลย อีกทั้งยังขาดการประสานงานกับหน่วยงานของน้ำตกไทรโยคน้อยว่าที่น้ำตกนั้นมีกิจกรรมอะไรบ้าง ทำให้ต้องพลาดการทำกิจกรรมในการไปเดินเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ที่วังบาดาลด้วย และการขาดการสำรวจที่น้ำตกไทรโยคน้อย เพราะเป็นสถานที่ที่เสริมขึ้นมาก่อนจะจัดให้ไปท่องเที่ยวเพียง

1 สปีดคาร์ ทำให้ไม่ทราบว่าที่น้ำตกมีน้ำน้อยเกินไปจนไม่สามารถลงเล่นน้ำได้ จึงทำให้ลูกทัวร์ส่วนใหญ่ไม่ประทับใจในการมาเที่ยวที่น้ำตกโทร โยคน้อย

2.4 เดินทางถึงสวนป่าทองผาภูมิ

หลังจากออกเดินทางจากน้ำตกโทร โยคน้อยแล้ว ในเวลาประมาณ 17.00 น. ทางคณะทัวร์ก็เดินทางมาถึงยังสวนป่าทองผาภูมิ ซึ่งกว่าจะเดินทางมาถึงสวนป่าได้ก็ใช้เวลาไปนานพอสมควร ดังแสดงผลในตารางที่ 7 ทำให้ลูกทัวร์ทุกคนต้องเหน็ดเหนื่อยมาก จึงได้ตรงเข้าไปยังบริเวณที่พักในทันที เมื่อลูกทัวร์เห็นสภาพพื้นที่ภายในบริเวณที่พัก ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับสภาพความสวยงามของบริเวณที่พัก จากนั้นจึงพาลูกทัวร์นำกระเป๋าสัมภาระเข้าไปเก็บยังบ้านพัก ซึ่งจะให้ลูกทัวร์ทั้งหมดพักที่บ้านพักหลังใหญ่ (บ้านราชพฤกษ์) เมื่อเดินทางมาถึงยังบ้านที่พัก ลูกทัวร์ส่วนใหญ่พอใจมากกับความสวยงามของบ้านพัก เมื่อนำสัมภาระเข้าไปเก็บยังบ้านพักเรียบร้อยแล้วทางคณะผู้จัดได้พาลูกทัวร์เดินเล่นภายในบริเวณที่พัก (ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ) ซึ่งลูกทัวร์หลาย ๆ คนก็มีการสนุกสนาน และมีการถ่ายรูปร่วมกันกับทางคณะผู้จัดและอาจารย์ ดังภาพภาคผนวกที่ 7.8

2.5 รับประทานอาหารเย็นที่ครัวเรือนแก้ว

เมื่อลูกทัวร์ได้เดินเล่นพอสมควรแล้ว จึงได้นัดหมายกับทางลูกทัวร์ว่าจะรับประทานอาหารเย็นในเวลาประมาณ 19.00 น. จากนั้นจึงไปประสานงานกับทางร้านค้าที่รับผิดชอบเรื่องอาหาร และได้นัดกับผู้ช่วยหัวหน้าสวนป่าให้ไปรับประทานอาหารร่วมกันที่ห้องอาหาร(ครัวเรือนแก้ว) ด้วย ลูกทัวร์ส่วนใหญ่มีความพอใจกับสถานที่รับประทานอาหาร เช่นเดียวกับบ้านพัก ซึ่งที่ครัวเรือนแก้วจะมีบริเวณที่ใช้รับประทานอาหาร 2 ส่วนคือ ส่วนด้านในที่เป็นห้องกระจก กับด้านนอกที่เปิดโล่งรับบรรยากาศ ซึ่งลูกทัวร์ส่วนใหญ่ต้องการที่จะนั่งรับประทานอาหารทางด้านนอก หลังจากนั้นไม่นาน แม่ครัวจึงได้ยกอาหารมาเสิร์ฟและให้การบริการตลอดการรับประทานอาหาร ลูกทัวร์ส่วนใหญ่พอใจกับรสชาติของอาหาร ดังแสดงผลในตารางที่ 16 ในระหว่างรับประทานอาหาร คณะผู้จัดได้แนะนำให้ลูกทัวร์รู้จักกับผู้ช่วยหัวหน้าสวนป่าทั้งสองคน ซึ่งมาร่วมรับประทานอาหารด้วยกัน หลังจากรับประทานอาหารเสร็จทางคณะผู้จัดได้นัดแนะกับทางลูกทัวร์ว่าลำดับต่อไปช่วงเวลาประมาณ 20.30 น. จะมีกิจกรรมแคมป์ไฟซึ่งจะมีการบรรยายความรู้จากวิทยากร

2.6 กิจกรรมแคมป์ไฟ

หลังจากการรับประทานอาหาร คณะผู้จัดได้พาลูกทัวร์มายังบริเวณที่ใช้ทำกิจกรรมแคมป์ไฟ ซึ่งทางสวนป่าได้จัดเตรียมไฟไว้ให้เรียบร้อยแล้ว แต่ต้องประสบกับปัญหาจุดไฟไม่ติด เนื่องจากกองฟืนค่อนข้างใหญ่และน้ำมันที่เตรียมไว้มีน้อย ทางลูกทัวร์หลายคนจึงมาช่วยกันจุดไฟ เมื่อจุดไฟติดเรียบร้อยแล้ว วิทยากรจึงเริ่มการบรรยายความรู้ โดยเริ่มจากเรื่องประวัติความเป็นมาของ

สวนป่า ความรู้เรื่องการจัดการสวนป่า และการพัฒนาสวนป่าให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตามลำดับ หลังจากการบรรยายทางคณะผู้จัดจึงได้พาลูกทัวร์กลับไปยังบ้านพัก

ผลที่ได้จากการทำกิจกรรมแคมป์ไฟก็คือ ในเรื่องการควบคุมเวลาของการทำกิจกรรมนั้น ทำได้ดี ในส่วนของความรู้นั้นถือว่าทำได้ดีมาก ลูกทัวร์มีความตั้งใจในการฟัง แม้อาจจะไม่สนใจ ได้ตลอดก็ตาม เพราะว่ากองไฟใหญ่เกินไปทำให้ร้อนมาก ความสนใจในการรับฟังจึงลดลงไป ดังแสดงผลในตารางที่ 11 ซึ่งทำให้ความประทับใจในการทำกิจกรรมลดตามลงไปด้วย ปัญหาที่พบจากการทำกิจกรรมคือ วิทยากรที่มาทำการบรรยายให้มันยังมีความสามารถไม่เพียงพอ ยังไม่สามารถทำการบรรยายได้อย่างดึงดูดและกระตุ้นความสนใจได้ดีเท่าที่ควร

2.7 อาหารตอนกลางคืน

เมื่อมาถึงบ้านพัก ทางคณะผู้จัดได้ปล่อยให้ลูกทัวร์พักผ่อนกันตามอัธยาศัย หลังจากนั้นทางคณะผู้จัดและอาจารย์ได้ตกลงกันว่าน่าจะจัดให้มีอาหารทานเล่นตอนกลางคืนเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งมื้อ ซึ่งตกลงกันได้ว่าจะมีข้าวต้มและหมูย่าง จากนั้นก็บอกเรื่องให้กับทางร้านค้าจัดเตรียมมาให้ เวลาประมาณ 22.00 น. ทางร้านค้าได้นำอาหารมาส่ง ทางคณะผู้จัดจึงได้เรียกให้ลูกทัวร์ออกมาทานอาหารกัน ซึ่งผลที่ออกมาส่วนใหญ่ก็พอใจ ดังแสดงผลในตารางที่ 16 หลังจากรับประทานกันเสร็จแล้ว ทางคณะผู้จัดจึงปล่อยให้ลูกทัวร์พักผ่อนตามอัธยาศัย และได้นัดหมายว่าตอนเช้าให้พร้อมกัน เวลาประมาณ 08.00 น. เพื่อรับประทานอาหารเช้า

2.8 รับประทานอาหารเช้าและออกเดินทาง

เนื่องจากลูกทัวร์ส่วนใหญ่นอนตื่นสายและทำธุระส่วนตัวนานเกินไปทำให้ต้องเลื่อนเวลาในการรับประทานอาหารเช้าเป็นเวลาประมาณ 09.00 น. เมื่อรับประทานอาหารเช้าเสร็จแล้ว ลูกทัวร์ส่วนใหญ่พอใจในรสชาติของอาหาร ดังแสดงผลในตารางที่ 16 หลังจากนั้นจึงได้ติดต่อไปยังสำนักงานของทางสวนป่าเพื่อให้เตรียมรถที่จะใช้เข้าไปยังบริเวณแปลงของสวนป่า เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมและให้ทางร้านค้าจัดเตรียมข้าวกล่องและน้ำขวดเพื่อใช้รับประทานในแปลงไร่รดมาด้วย และได้คุยกับทางคนขับรถซึ่งทำให้โปรแกรมมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย หลังจากนั้นจึงให้รถของทางสวนป่ามารับบริเวณที่พักเพื่อเดินทางเข้าไปยังบริเวณแปลงต่อไป

2.9 ถ้าค้างควาคูกกิตติ (ถ้า 28)

การเดินทางไปยังถ้าค้างควาคูกกิตตินั้น จะใช้รถกระบะเดินทางเข้าไปยังบริเวณแปลงของสวนป่า ในระหว่างการเดินทางถ้าลูกทัวร์สนใจกับสภาพแวดล้อมภายในบริเวณแปลงที่ขับรถผ่าน และมีคำถามที่ต้องการจะถามทางวิทยากรก็จะคอยตอบคำถามต่างๆให้ การเดินทางนั้นใช้เวลาค่อนข้างมาก ลูกทัวร์ส่วนใหญ่มีอาการเหน็ดเหนื่อย ในที่สุดก็เดินทางถึงถ้าค้างควาคูกกิตติ หรือเรียกว่า ถ้า 28 เหตุที่เรียกว่าถ้า 28 นั้นทางวิทยากรได้ตอบว่าถ้านี้อยู่ในบริเวณแปลงปลูกต้น ไม้ปี 2528 จึงถูก

เรียกเช่นนั้น บริเวณทางขึ้นถ้ำนั้นต้องทำการปีนขึ้นไปบนภูเขาอีกนิดหน่อย ก่อนจะขึ้นไปทาง
 วิทยากรได้ตัดไม้ไผ่หลายลำให้ให้ล้อรถเหยียบเพื่อใช้เป็นคบเพลิงในถ้ำ เมื่อได้ไม้ไผ่เรียบร้อยแล้ว
 ทางวิทยากรจึงนำทางปีนขึ้นไปยังบริเวณทางเข้าถ้ำ ซึ่งจะปีนต้องบันไดอีกทีก่อนจะเข้าถ้ำได้
 จากการสังเกตของคณะผู้จัดพบว่าบันไดที่ใช้ปีนขึ้นถ้ำมีความชำรุดมาก จึงได้บอกให้ทางลูกทัวร์ทุก
 คนระมัดระวังให้ดี เมื่อปีนขึ้นมาถึงบริเวณทางเข้าถ้ำก็เรียบร้อยแล้ว ทางวิทยากรได้นำไม้ไผ่ที่ทับ
 จนแตกแล้วมาเผาให้ติดไฟและแจกจ่ายให้กับลูกทัวร์ ดังภาพภาคผนวกที่ 7.9 หลังจากนั้นจึงเริ่มเดิน
 เข้าไปยังบริเวณถ้ำโดยการนำของวิทยากร อากาศภายในถ้ำค่อนข้างเย็นสบาย สภาพทางเดินในถ้ำ
 ค่อนข้างมืดและอันตราย เนื่องมาจากมีการถลกอบขุยมูลค้างคาวไปขาย ทำให้ทางเดินเป็นหลุม
 ใหญ่อยู่หลายแห่ง การเดินต้องใช้ความระมัดระวังและไปกันเป็นกลุ่มๆ เมื่อเดินเข้าไปเรื่อย ๆ และ
 ได้ฉายไฟขึ้นไปบนผนังจะพบกับค้างคาวจำนวนมากที่นอนหลับอยู่ ดังภาพภาคผนวกที่ 7.10 หลัง
 จากนั้นทางวิทยากรก็เดินนำพร้อมกับบรรยายความรู้ควบคู่ไปด้วยจนถึงทางออกถ้ำ หลังจากนั้นก็
 เตรียมเดินทางต่อไปยังน้ำตกโป่งกระดิงงา ซึ่งในระหว่างเดินไปที่รถทางวิทยากรก็ได้บรรยายความ
 รู้เรื่องของการจัดการสวนป่าควบคู่ไปด้วย ดังภาพภาคผนวกที่ 7.11

ผลที่ได้จากการทำกิจกรรมก็คือ ในเรื่องของการใช้เวลานั้นมีการควบคุมที่ดี นักท่องเที่ยวมี
 ความสนุกสนาน ความตื่นเต้นและความประทับใจกับความสวยงามของถ้ำ ในส่วนของความรู้ก็ทำ
 ได้ดีพอสมควรแต่ในด้านของความปลอดภัยนั้นต้องเอาใจใส่มากอีกนิด ดังแสดงผลในตารางที่ 12
 ส่วนปัญหาที่พบตรงจุดนี้ก็คือ ความลำบากในการเดินทางเข้าไปชม เพราะด้วยระยะทางที่ไกลและ
 สภาพถนนที่เป็นดินลูกรัง มีฝุ่นเยอะ ประกอบกับอากาศที่ร้อน อีกทั้งทางเดินที่จะเข้าไปสู่ถ้ำก็
 ลำบากเพราะมีความชันพอสมควร และบันไดที่ใช้เข้าไปในถ้ำก็ยังชำรุดอีกด้วย ส่วนอุปกรณ์ที่จำ
 เป็นต้องใช้ เช่น ไฟฉายก็เตรียมไปไม่พร้อม ทำให้ลูกทัวร์หลายคนต้องลี้ลี้มจากการเดินภายในถ้ำ
 เนื่องจากมองไม่เห็นทางเพราะคบไฟที่ทำจากไม้ไผ่นั้นมอดเร็ว

2.10 น้ำตกโป่งกระดิงงา

หลังจากออกมาจากถ้ำแล้วจึงเริ่มเดินทางต่อไปยังน้ำตกโป่งกระดิงงา ซึ่งการเดินทางใช้เวลา
 นานพอสมควร เพราะความลำบากของเส้นทาง เมื่อเดินทางไปถึงยังน้ำตกโป่งกระดิงงาจึงแวะลง
 เดินชมน้ำตกกัน แต่เมื่อไปเห็นสภาพน้ำตก ต่างก็ต้องผิดหวังไปตามๆกัน เพราะว่าน้ำตกมีน้ำอยู่
 น้อยมาก อีกทั้งบรรยากาศโดยรอบก็ไม่สวยเท่าไร จึงมีเพียงแต่เดินชมสภาพป่าและเดินไปชมตา
 น้ำตกเท่านั้น จากนั้นจึงเดินทางต่อไปยังแม่น้ำน้อยซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทางวิทยากรช่วยคิดขึ้นมาให้
 ทดแทนในเวลานั้นเลย จากการที่ไม่ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมที่น้ำตกโป่งกระดิงงา

ผลจากการทำกิจกรรมตรงจุดนี้ก็คือ ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะขาดการเตรียม
 พร้อมที่ดีพอ ดังแสดงผลในตารางที่ 13 ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ ขาดการสำรวจสถานที่ท่องเที่ยวที่ดี

และการจัดมาเที่ยวในฤดูกาลที่ไม่เหมาะสม ไม่ทำการจัดในช่วงเดือนตุลาคม ซึ่งสภาพของป่ามีความอุดมสมบูรณ์มากกว่าที่จะมาจัดในช่วงเดือนมีนาคม

2.11 แม่น้ำน้อย

การจะเดินทางเข้าไปยังแม่น้ำน้อยนั้นต้องทำการเปลี่ยนจากรถกระบะเป็นรถคันพ่วง ซึ่งใหญ่กว่ารถกระบะมาก ทั้งนี้เนื่องจากเส้นทางที่เข้าไปยังแม่น้ำน้อยมีความลำบากมาก ถ้าใช้รถกระบะเกรงว่าจะเข้าไปไม่ถึง กว่าจะเดินทางไปถึงแม่น้ำน้อยก็ทำให้ลูกทัวร์ทุกคนต้องเหน็ดเหนื่อยอย่างมาก เพราะความลำบากของเส้นทางและอากาศที่ร้อน แต่เมื่อถึงบริเวณแม่น้ำน้อย ทางคณะผู้จัดและลูกทัวร์ทุก ๆ คนก็รู้สึกสดชื่นขึ้น เพราะว่ามีบรรยากาศ มีน้ำไหลเย็นสบาย ดังภาพภาคผนวกที่ 7.12 ถึงแม้ว่าน้ำจะไม่มาก แต่ก็ไม่ทำให้ผิดหวังเหมือนเช่นน้ำตกโป่งกระดังงา ในช่วงนี้ทางคณะผู้จัดได้ปล่อยให้ลูกทัวร์ลงเล่นน้ำกันพร้อมทั้งรับประทานอาหารกลางวันที่นี่ด้วย ดังภาพภาคผนวกที่ 7.13 ลูกทัวร์ส่วนใหญ่พอใจอย่างมากกับกิจกรรมนี้ และส่วนใหญ่บอกกับทางคณะผู้จัดว่าตั้งแต่เข้ามาในแปลง กิจกรรมนี้สนุกที่สุดแล้ว หลังจากการเล่นน้ำกันเสร็จ จึงเริ่มเดินทางต่อไปยังพรุปุราธานี

ผลที่ได้จากการทำกิจกรรมคือ ในเรื่องของการใช้เวลาในการทำกิจกรรม การสร้างความสนุกสนาน ความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวทำได้อย่างดีและยังมีบรรยากาศโดยรอบที่ดีอีกด้วย ดังแสดงผลในตารางที่ 14 ส่วนปัญหาที่พบจากการทำกิจกรรมตรงจุดนี้ก็คือ ความลำบากในการเข้ามาชมแม่น้ำน้อย และการสอดแทรกความรู้ระหว่างการทำกิจกรรมนั่นเอง

2.12 พรุปุราธานี

ทางคณะผู้จัดตั้งใจให้การเดินชมเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่พรุปุราธานี เป็นกิจกรรมที่ให้ความรู้ประกอบการสร้างความสนุกสนานอย่างเต็มที่ แต่ด้วยความเหน็ดเหนื่อยจากการทำกิจกรรมอื่นๆมาแล้ว เมื่อเดินทางไปถึงพรุปุราธานี แทบไม่มีลูกทัวร์คนใคอยากลงไปจากรถเลย อีกทั้งเมื่อลงไปเดินชมแล้ว ลูกทัวร์ทุกคนบอกว่าผิดหวังอย่างมาก เพราะสภาพทางเดินของพรุปุราธานีนั้นทรุดโทรม เดินเข้าไปชมได้เพียงนิดเดียวก็ไม่สามารถเดินไปต่อได้ เพราะมีต้นไม้ล้มขวางทางอยู่ อีกทั้งสภาพสิ่งแวดล้อมภายในป่าพรุมองดูแล้วแห้งแล้งมาก รวมไปถึงไม่สามารถมองเห็นปุราธานีได้อีกด้วย ทางวิทยากรได้บอกว่ากว่าที่ปุราธานีจะออกจากการจำศีลนั้น ต้องเป็นช่วงปลายเดือนพฤษภาคม ซึ่งฝนเริ่มที่จะตกแล้ว ดังนั้นจึงตัดสินใจเลิกที่จะเดินชมต่อ จึงกลับไปที่รถเพื่อเดินทางกลับไปยังที่พัก ซึ่งทางคณะผู้จัดได้ปล่อยให้ลูกทัวร์อาบน้ำและเก็บของเพื่อเตรียมเดินทางกลับ

ผลที่ได้จากการทำกิจกรรมก็คือ การทำกิจกรรมนี้ไม่ประสบความสำเร็จเลย มีข้อผิดพลาดเต็มไปหมด ทั้งเรื่องของระยะเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม ความรู้จากการฟังบรรยายของวิทยากร การสร้างความสนุกสนาน ความประทับใจ รวมไปถึงสภาพแวดล้อมของพรุปุราธานีก็ไม่สวยงามอีก

3) ทางคณะผู้จัดทำกรเก็บข้อมูลหลังจากการท่องเที่ยวเสร็จสิ้น โดยเก็บจากนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมโปรแกรมทั้งหมด 10 คน ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 1 สัปดาห์ โดยนอกเหนือจากการใช้แบบประเมินแล้ว ทางคณะผู้จัดได้ใช้แบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ควบคู่ไปเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงคุณภาพ หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ และนำเสนอในรูปคำร้อยละ และค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{x}) โดยผลการศึกษาประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

จากการศึกษาดังตารางที่ 5 พบว่า นักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมโปรแกรมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 70 ที่เหลือเป็นเพศหญิง ร้อยละ 30 นักท่องเที่ยวมีอายุ 21 ปี มีมากที่สุด ร้อยละ 60 และอายุ 32 ปีมีน้อย ที่สุด ร้อยละ 10 นักท่องเที่ยวอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดมีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 50 ระดับการศึกษาสูงสุดของนักท่องเที่ยวคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มากที่สุด ร้อยละ 90 ซึ่งในจำนวนนี้กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีทั้งหมด และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 10 ทางด้านรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน นักท่องเที่ยวมีรายได้ 5,001-10,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 70 น้อยที่สุดคือ 10,000-20,000 บาท ร้อยละ 10

ตารางที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วม โปรแกรม

รายการ	จำนวน (คน) N = 10	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	7	70
หญิง	3	30
2. อายุ		
20 ปี	2	20
21 ปี	6	60
22 ปี	1	10
32 ปี	1	10
3. ที่อยู่ปัจจุบัน		
กรุงเทพ	5	50
ต่างจังหวัด	5	50
4. การศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	-	-
มัธยมศึกษาตอนต้น	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย	9	90
อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า	-	-
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	-	-
ปริญญาตรี	-	-
สูงกว่าปริญญาตรี	1	10
5. รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,00 บาท	2	20
5,001-10,000 บาท	7	70
10,001-20,000 บาท	1	10
20,001-40,000 บาท	-	-
40,001-60,000 บาท	-	-
สูงกว่า 60,000 บาท	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อองค์ประกอบในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

จากการศึกษาดังตารางที่ 6 พบว่า การประชาสัมพันธ์โปรแกรมอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.15 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วได้ผลดังนี้ การประชาสัมพันธ์โปรแกรมอย่างต่อเนื่องนั้น นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือ ระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 90 เนื่องจากได้รับรู้ถึงการประชาสัมพันธ์ของทางคณะผู้จัดไม่มากนัก การให้ข้อมูลล่วงหน้าถึงการเตรียมของใช้ส่วนตัวและอุปกรณ์ที่จำเป็น นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือ ระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 90 เนื่องจากระยะเวลาที่ได้รับทราบข้อมูลนั้นกระชั้นชิดเกินไป ทำให้เตรียมตัวไม่ทัน การให้ข้อมูลล่วงหน้าถึงรายละเอียดของเส้นทางและกิจกรรม นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือ ระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 60 เนื่องจากได้รับรู้ข้อมูลเหล่านั้นก่อนที่จะไปเที่ยวเพียงแค่ 1 วัน การแจกเอกสารแนะนำโปรแกรมและสถานที่ให้แก่ลูกทัวร์ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือ ระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 40 เพราะ การแจกเอกสารแนะนำโปรแกรมของทางคณะผู้จัดได้แจกให้กับลูกทัวร์ในช่วงก่อนเวลาออกเดินทางไปท่องเที่ยวทำให้ไม่ได้รับความสนใจเท่าใด

ตารางที่ 6 การประชาสัมพันธ์โปรแกรม

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								ความ หมาย	
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			X
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
1. มีการประชาสัมพันธ์โปรแกรมอย่างต่อเนื่อง	-	-	1	10	9	90	-	-	2.10	พอใช้
2. มีการให้ข้อมูลล่วงหน้าถึงการเตรียมของใช้และอุปกรณ์จำเป็น	-	-	1	10	9	90	-	-	2.10	พอใช้
3. มีการให้ข้อมูลล่วงหน้าถึงรายละเอียดของเส้นทางและกิจกรรม	-	-	2	20	6	60	2	20	2.00	พอใช้
4. มีการแจกเอกสารแนะนำโปรแกรมและสถานที่ให้แก่ลูกทัวร์	2	20	2	20	4	40	2	20	2.40	พอใช้
X รวม =									2.15	พอใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาดังตารางที่ 7 พบว่า การเดินทางและพาหนะที่ใช้ในการเดินทางอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.20 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว ได้ผลดังนี้ ความเหมาะสมของพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 4 คือ ระดับดีมาก มากที่สุด ร้อยละ 70 เพราะรถตู้ที่ใช้เป็นพาหนะในการเดินทางมีความเหมาะสมกับจำนวนนักท่องเที่ยว อีกทั้งรถอยู่ในสภาพดี ความสะดวกสบายในการเดินทาง นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 4 คือ ระดับดีมาก มากที่สุด ร้อยละ 70 เนื่องจาก รถตู้ที่ใช้เดินทางมีเนื้อที่ภายในรถที่กว้างและเป็นรถตู้หลังคาสูง การเข้าออกจึงทำได้สะดวก อีกทั้งในระหว่างการเดินทางยังมีขบวน ของขบเคี้ยวต่าง ๆ บริการให้แก่นักท่องเที่ยวอีกด้วย ความรู้สึกปลอดภัยในการเดินทาง นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 4 คือ ระดับดีมาก มากที่สุด ร้อยละ 70 เนื่องจากคนขับรถขับด้วยความระมัดระวัง อีกทั้งคนขับก็มีความชำนาญในเส้นทางอย่างดี ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือ ระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 80 เนื่องจากระยะทางจากกรุงเทพฯถึงสวนป่าทองผาภูมิค่อนข้างไกล อีกทั้งยังเสียเวลากับการจราจรในกรุงเทพฯมาก ทำให้ต้องเดินทางล่าช้าไปกว่ากำหนดการพอสมควร ความน่าเชื่อถือของคนขับรถ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือ ระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 90 เนื่องจากคนขับมีความเป็นกันเองกับทางคณะผู้จัดและลูกทัวร์ อีกทั้งยังขับด้วยความระมัดระวัง

ตารางที่ 7 การเดินทางและพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								X	ความหมาย
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
5. ความเหมาะสมของพาหนะที่ใช้ในการเดินทางไป-กลับ	7	70	3	30	-	-	-	-	3.70	ดีมาก
6. ความสะดวกสบายในการเดินทาง	7	70	3	30	-	-	-	-	3.70	ดีมาก
7. ความรู้สึกปลอดภัยในการเดินทาง	7	70	3	30	-	-	-	-	3.70	ดีมาก
8. ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง	-	-	2	20	8	80	-	-	2.20	พอใช้
9. ความน่าเชื่อถือของคนขับรถ	-	-	9	90	1	10	-	-	2.90	ดี
X รวม =									3.20	ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาดังตารางที่ 8 พบว่า บรรยากาศของบ้านพัก บริเวณรับประทานอาหารและพื้นที่โดยรอบอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.75 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วได้ผลดังนี้ ความเหมาะสมของขนาดบ้านพักต่อจำนวนนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 4 คือระดับดีมาก มากที่สุด ร้อยละ 70 เพราะบ้านพักมีความกว้างขวางสามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งหมดได้ เนื่องจากมีห้องนอนถึง 3 ห้อง และห้องน้ำ 3 ห้อง รวมทั้งยังมีบริเวณนั่งเล่นอีกด้วย

ความสะอาดของบ้านพัก นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 4 คือ ระดับดีมาก มากที่สุด ร้อยละ 70 เนื่องจากทางสวนป่าได้จัดให้มีคนมาดูแลรักษาความสะอาดอยู่ตลอดเวลา ปริมาณ/ความเพียงพอของถังขยะ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 60 เนื่องมาจากภายในบ้านพักมีถังขยะอยู่เพียงพอ เมื่อเทียบกับปริมาณนักท่องเที่ยว ความเพียงพอของเครื่องนอน นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 50 เนื่องมาจากภายในห้องพักแต่ละห้องมีเตียงอยู่ 2 เตียง แต่ต้องนอนกัน 3-4 คน ทำให้ต้องใช้ที่นอนเสริม ความเพียงพอของห้องน้ำภายในบ้านพัก นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 80 เนื่องจากบ้านพักมีห้องน้ำถึง 3 ห้อง สามารถรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยวได้ ความสะอาดของห้องน้ำ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 80 เนื่องมาจากทางสวนป่ามีการจัดการภายในบ้านพักที่ดี และมีการดูแลรักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในห้องน้ำ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 100 เนื่องมาจากห้องน้ำภายในบ้านพัก มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกอย่างครบครัน บรรยากาศของสถานที่รับประทานอาหาร นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 80 เนื่องมาจากสถานที่รับประทานอาหาร (ครัวเรือนแก้ว) มีลักษณะที่สวยงาม มีการออกแบบที่ดีสามารถนั่งชมทิวทัศน์ของธรรมชาติบริเวณรอบๆ ได้ ความสะอาดของสถานที่รับประทานอาหาร นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 50 เนื่องจากสถานที่รับประทานอาหารมีการจัดวางโต๊ะอย่างเป็นระเบียบ อีกทั้งยังมีการดูแลรักษาความสะอาดจากทางสวนป่าอยู่ตลอดเวลา ความสะอาดสบายของสถานที่รับประทานอาหาร นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 70 เนื่องจากสถานที่รับประทานอาหารมีจำนวนโต๊ะที่เพียงพอ สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ และโต๊ะเก้าอี้ทุกตัวก็อยู่ในสภาพดี ความร่มรื่นของต้นไม้บริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 70 เนื่องจากภายในบริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติมีความร่มรื่นจากพันธุ์ไม้นานาชนิด ทางเดินภายในบริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 70 เพราะว่าทางเดินในบริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติได้ทำการพัฒนาให้มีความสะดวกในการเดินแล้วแม้จะมีบางส่วนที่ยังปรับปรุงไม่เสร็จก็ตาม ปริมาณ/ความเพียงพอของโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน นักท่องเที่ยวลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 60 เนื่องจากนักท่องเที่ยวยังเดินไม่ทั่ว บริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติ ซึ่งจะมีโต๊ะสำหรับนั่ง พักผ่อนอยู่เป็นระยะๆ ความเพียงพอของแสงสว่างภายในบริเวณที่พัก นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 1 คือระดับควรปรับปรุง มากที่สุด ร้อยละ 80 เนื่องจากทางสวนป่ายังไม่ได้ทำการปรับปรุงในเรื่องการติดตั้งเสาไฟฟ้าตามทางเดิน บริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติไว้อย่างเพียงพอ ทำให้เมื่อถึงเวลากลางคืน บริเวณที่พักจะมีคนมาก ไม่สามารถเดินออกไปไหนได้ถ้าไม่ใช้ไฟฉาย การแบ่งพื้นที่ใช้สอยและการคมนาคมภายในบริเวณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 60 เนื่องจากทางสวนป่าได้มีการแบ่งพื้นที่ระหว่างสำนักงานสวนป่าและพื้นที่บริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติ ออกจากกันอย่างชัดเจน และการกำหนดบริเวณที่เป็นที่พัก ที่จอดรถ ตลอดจนที่นั่งเล่นต่าง ๆ ทางสวนป่าก็กำหนดไว้อย่างดี

ตารางที่ 8 บรรยากาศของบ้านพัก บริเวณรับประทานอาหารและพื้นที่โดยรอบ

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								X	ความหมาย
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
10. ความเหมาะสมของขนาดบ้านพักต่อจำนวนนักท่องเที่ยว	7	70	3	30	-	-	-	-	3.70	ดีมาก
11. ความสะอาดของบ้านพัก	7	70	3	30	-	-	-	-	3.70	ดีมาก
12. ปริมาณ/ความเพียงพอของถังขยะ	1	10	6	60	2	20	1	10	2.70	ดี
13. ความเพียงพอของเครื่องนอน	1	10	4	40	5	50	-	-	2.60	ดี
14. ความเพียงพอของห้องน้ำ ห้องสุขาภายในบ้านพัก	-	-	8	80	8	80	-	-	2.80	ดี
15. ความสะอาดของห้องน้ำ ห้องสุขา	2	20	8	80	-	-	-	-	3.20	ดี
16. อุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในห้องน้ำ สุขา	-	-	10	100	-	-	-	-	3.00	ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								X	ความหมาย
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
17. บรรยากาศของสถานที่รับประทานอาหาร	-	-	8	80	1	10	1	10	2.70	ดี
18. ความสะอาดของสถานที่รับประทานอาหาร	-	-	5	50	4	40	1	10	2.40	พอใช้
19. ความสะอาดสบายของสถานที่รับประทานอาหาร	-	-	7	70	2	20	1	10	2.60	ดี
20. ความร่มรื่นของต้นไม้บริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติ	1	10	7	70	2	20	-	-	2.90	ดี
21. ทางเดินภายในบริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติ	-	-	7	70	3	30	-	-	2.70	ดี
22. ปริมาณ/ความเพียงพอของโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน	2	20	2	20	6	60	-	-	2.60	ดี
23. ปริมาณ/ความเพียงพอของแสงสว่างภายในบริเวณที่พัก	-	-	-	-	2	20	8	80	1.20	ควรปรับปรุง
24. การแบ่งพื้นที่ใช้สอยและการคมนาคมภายในบริเวณศูนย์ฯ	-	-	6	60	3	30	1	10	2.50	พอใช้
X รวม =									2.75	ดี

จากการศึกษาดังตารางที่ 9 พบว่า พาหนะและเส้นทางที่ใช้เดินทางในการทำกิจกรรมอยู่ในระดับควรปรับปรุง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.10 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วได้ผลดังนี้ ความสะอาดของเส้นทางที่ใช้เข้าไปยังบริเวณแปลงของสวนป่า นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 1 คือระดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควรปรับปรุง มากที่สุด ร้อยละ 90 เนื่องจากเส้นทางที่ใช้เดินทางเข้าไปนั้นเป็นทางดินลูกรัง การเดินทางเข้าไปทำได้ลำบาก และด้านพาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้าไปยังบริเวณแปลงของสวนป่านักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 1 คือระดับควรปรับปรุง มากที่สุด ร้อยละ 90 เนื่องจากต้องนั่งท้ายรถกระบะเพื่อเข้าไปยังบริเวณแปลง ซึ่งมีความลำบากมากประกอบกับอากาศที่ร้อนอีกด้วย

ตารางที่ 9 พาหนะและเส้นทางที่ใช้เดินทางในการทำกิจกรรม

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								\bar{X}	ความหมาย
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
25. ความสะดวกของเส้นทางที่เข้าไปยังบริเวณแปลงของสวนป่า	-	-	-	-	1	10	9	90	1.10	ควรปรับปรุง
26. พาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้าไปในบริเวณแปลงของสวนป่า	-	-	-	-	1	10	9	90	1.10	ควรปรับปรุง
								X รวม =	1.10	ควรปรับปรุง

จากการศึกษาค้างตารางที่ 10 พบว่า ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณน้ำตกไทรโยคน้อยอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.25 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วได้ผลดังนี้ สิ่งแวดล้อมโดยรอบบริเวณน้ำตกไทรโยคน้อย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 60 เนื่องจากช่วงเวลาที่เดินทางไปเที่ยวเป็นช่วงฤดูร้อน ทำให้สภาพความอุดมสมบูรณ์ของน้ำตกลดน้อยลงไป อีกทั้งยังมีการทิ้งขยะที่เกลื่อนกลาดอีกด้วย ความประทับใจกับน้ำตกไทรโยคน้อย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 70 เนื่องจากอากาศที่ร้อน น้ำตกมีน้ำน้อยเกินไป และทิวทัศน์บริเวณรอบ ๆ น้ำตกไม่สวยงาม ความสนุกสนานเพลิดเพลินกับน้ำตกไทรโยคน้อย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 70 เนื่องจากกิจกรรมที่เดินไปดูตาน้ำตกกับการเก็บขยะนั้นไม่น่าสนใจเท่าไร ความรู้ที่ได้รับจากการแวะเที่ยวที่น้ำตกไทรโยคน้อย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 80 เนื่องจากทางคณะผู้จัดต้องการให้การแวะที่น้ำตกไทรโยคน้อยเป็นการผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทาง จึงไม่ได้ให้ความสำคัญไปที่การให้ความรู้มากนัก ระยะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เวลาที่ใช้ในการแฉะที่เขื่อนน้ำตกไทรโยคน้อย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้มากที่สุด ร้อยละ 70 เนื่องจากการแฉะที่เขื่อนน้ำตกไทรโยคน้อยใช้ระยะเวลาที่นานจนเกินไป อีกทั้งยังมีกิจกรรมให้ทำน้อยอีกด้วย ทางด้านความรู้สึกปลอดภัย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 60 เนื่องจากเส้นทางในการเดินชมน้ำตกไม่ได้มีอันตรายแต่อย่างใด นอกจากความลำบากในเรื่องของอากาศร้อนเท่านั้น

ตารางที่ 10 ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณน้ำตกไทรโยคน้อย

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								X	ความหมาย	
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง				
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%			
27. น้ำตกไทรโยคน้อย											
- สิ่งแวดล้อมโดยรวม	1	10	2	20	6	60	2	20	2.00	พอใช้	
- ความประทับใจ	-	-	1	10	7	70	1	10	2.10	พอใช้	
- ความสนุกสนาน	-	-	3	30	7	70	-	-	2.30	พอใช้	
- ความรู้ที่ได้รับ	-	-	8	80	8	80	-	-	2.20	พอใช้	
- ระยะเวลาที่ใช้	-	-	3	30	7	70	-	-	2.30	พอใช้	
- ความรู้สึกปลอดภัย	-	-	6	60	4	40	-	-	2.60	ดี	
									X รวม =	2.25	พอใช้

จากการศึกษาดังตารางที่ 11 พบว่า ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณแคมป์ไฟอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.53 และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อแล้วได้ผลดังนี้ สิ่งแวดล้อมโดยรวมบริเวณแคมป์ไฟ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 70 เนื่องจากเป็นตอนกลางคืนแล้ว ไม่เห็นว่าจะมีอะไรสวยเป็นพิเศษ ก็เหมือนแคมป์ไฟทั่วไป ความประทับใจกับกิจกรรมแคมป์ไฟ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 70 เนื่องจากกองไฟร้อนมากทำให้ความสนใจในการรับฟังลดลงไป แม้ว่าวิทยากรจะตั้งใจบรรยายความรู้ให้ฟัง ความสนุกสนานเพลิดเพลินกับกิจกรรมแคมป์ไฟ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 80 เนื่องจากการบรรยายความรู้ของวิทยากรไม่ดึงดูดใจเท่าที่ควร ความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมแคมป์ไฟ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 4 คือระดับดีมากมากที่สุด ร้อยละ 60 เนื่องจากได้รับความรู้จากวิทยากรในหลาย ๆ เรื่อง ทั้งเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การจัดการสวนป่า เป็นต้น ระยะเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมแคมป์ไฟ นักท่องเที่ยวลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 70 เนื่องจากกิจกรรมแคมป์ไฟไม่ได้ใช้ระยะเวลาที่นานเกินไป จนทำให้นักท่องเที่ยวเกิดอาการเบื่อ ด้านความรู้สึกปลอดภัย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 60 เนื่องจากต้องใช้น้ำมันราคาลงไปบนกองไม้เพื่อช่วยให้ไฟติดได้ง่าย เวลาจะเข้าไปจุดไฟจึงต้องระมัดระวังมาก เพราะกลัวไฟจะมาติดตัวเอง

ตารางที่ 11 ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณแคมป์ไฟ

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								X	ความหมาย
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
28. กิจกรรมแคมป์ไฟ										
- สิ่งแวดล้อมโดยรอบ	-	-	3	30	7	70	-	-	2.30	พอใช้
- ความประทับใจ	-	-	3	30	7	70	-	-	2.30	พอใช้
- ความสนุกสนาน	-	-	1	10	8	80	1	10	2.00	พอใช้
- ความรู้ที่ได้รับ	6	60	3	30	1	10	-	-	3.50	ดีมาก
- ระยะเวลาที่ใช้	-	-	7	70	3	30	-	-	2.70	ดี
- ความรู้สึกปลอดภัย	-	-	4	40	6	60	-	-	2.40	พอใช้
									X รวม = 2.53	ดี

จากการศึกษาดังตารางที่ 12 พบว่า ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณถ้ำค้างคาวคุณกิตติอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.83 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วได้ผลดังนี้ สิ่งแวดล้อมโดยรอบบริเวณถ้ำค้างคาวคุณกิตติ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 100 เนื่องจากถ้ำค้างคาวตั้งอยู่บนตัวภูเขา ซึ่งเมื่อเดินเข้าไปด้านในถ้ำจะพบกับสภาพถ้ำที่สวยงามตามธรรมชาติ ความประทับใจกับถ้ำค้างคาวคุณกิตติ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 60 เนื่องจาก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้สึกตื่นเต้นที่ได้เดินสำรวจภายในถ้ำและได้เห็นค้างคาวคุณกิตติอีกด้วย ความสนุกสนานเพลิดเพลินกับถ้ำค้างคาวคุณกิตติ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 50 เพราะการเดินภายในถ้ำมีความตื่นเต้น และเป็นประสบการณ์แปลกใหม่ที่ไม่ค่อยได้สัมผัสมากนัก ความรู้ที่ได้รับจากถ้ำค้างคาวคุณกิตติ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 50 เพราะ ทางวิทยากรมีความตั้งใจในการบรรยายความรู้ควบคู่กับการพาเดินชมภายในถ้ำ อีกทั้งสภาพบรรยากาศภายในถ้ำก็ดี ทำให้นักท่องเที่ยวมีความ ตั้งใจในการฟัง ระยะเวลาที่ใช้ในถ้ำค้างคาวคุณกิตติ นักท่องเที่ยวลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 80 เพราะว่าระยะทางที่เดินภายในถ้ำนั้นไม่ไกล จึงไม่เสียเวลาในการเดินมาก ด้านความรู้สึกปลอดภัย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 80 เนื่องจากการเดินภายในถ้ำต้องใช้ความระมัดระวังมากเพราะทั้ง ลื่นและมีหลุมอยู่เป็นระยะๆตลอดทางเดิน ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวหลายคนเกิดการลื่นล้มอยู่บ่อยครั้ง

ตารางที่ 12 ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณถ้ำค้างคาวคุณกิตติ

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								X	ความหมาย
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
29. ถ้ำค้างคาวคุณกิตติ										
- สิ่งแวดล้อมโดยรวม	-	-	10	100	-	-	-	-	3.00	ดี
- ความประทับใจ	3	30	6	60	1	10	-	-	3.20	ดี
- ความสนุกสนาน	4	40	5	50	1	10	-	-	3.30	ดีมาก
- ความรู้ที่ได้รับ	8	80	5	50	3	30	-	-	2.90	ดี
- ระยะเวลาที่ใช้	-	-	8	80	2	20	-	-	2.80	ดี
- ความรู้สึกปลอดภัย	-	-	-	-	8	80	2	20	1.80	พอใช้
							X รวม =	2.83	ดี	

จากการศึกษาดังตารางที่ 13 พบว่า ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณน้ำตกโปงกระดงง อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.93 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วได้ผลดังนี้ สิ่งแวดล้อมโดยรวมบริเวณน้ำตกโปงกระดงง นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 50 เพราะว่าสภาพของป่านั้นดูแห้งแล้งและไม่อุดมสมบูรณ์ จึงไม่ค่อยสวยงามเท่าไร ความประทับใจกับน้ำตกโปงกระดงง นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 80 เนื่องจากสภาพของน้ำตกที่มีน้ำน้อยมาก และทิวทัศน์โดยรอบก็ไม่สวยงาม ความสนุกสนานเพลิดเพลินที่ได้จากน้ำตกโปงกระดงง นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 1 คือระดับควรปรับปรุง มากที่สุด ร้อยละ 50 เพราะน้ำตกมีน้ำน้อยเกินไป จึงไม่สามารถลงเล่นได้ ทำให้แค่เพียงวิกน้ำมาล้างหน้า ล้างมือ ความรู้ที่ได้รับจากน้ำตกโปงกระดงง นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 1 คือระดับควรปรับปรุง มากที่สุด ร้อยละ 60 เพราะว่าทางคณะผู้จัดจะเน้นกิจกรรมนี้ไปที่ความสนุกสนานเป็นหลัก จึงไม่ได้คำนึงถึงการสอดแทรกความรู้เข้าไประหว่างการทำกิจกรรม ระยะเวลาที่ใช้ในการชมน้ำตกโปงกระดงง นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 90 เนื่องจากสภาพน้ำตกที่ไม่สวยงามทำให้ไม่เสียเวลาในการทำกิจกรรมที่น้ำตกนานนัก ด้านความรู้สึกปลอดภัย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 60 เนื่องจากในบริเวณน้ำตกนั้น ป่ากำลังผลัดใบจึงมีใบไม้แห้งปกคลุมผิวดินอยู่ตลอดทาง ทำให้นักท่องเที่ยวอาจจะมองเห็นสิ่งกีดขวางที่อยู่บนพื้น ไม่ชัดเจนนัก จึงมีบางคนต้องสะดุดราก ไม้บ้าง ถิ่นล้มบ้าง

ตารางที่ 13 ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณน้ำตกโป่งกระดังงา

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								X	ความหมาย
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
30. น้ำตกโป่งกระดังงา										
- สิ่งแวดล้อมโดยรวม	-	-	4	40	5	50	1	10	2.30	พอใช้
- ความประทับใจ	-	-	1	10	8	80	1	10	2.00	พอใช้
- ความสนุกสนาน	-	-	1	10	4	40	5	50	1.60	ควรปรับปรุง
- ความรู้ที่ได้รับ	-	-	-	-	4	40	6	60	1.40	ควรปรับปรุง
- ระยะเวลาที่ใช้	-	-	-	-	9	90	1	10	1.90	พอใช้
- ความรู้สึกปลอดภัย	-	-	4	40	6	60	-	-	2.40	พอใช้
								X รวม =	1.93	พอใช้

จากการศึกษาดังตารางที่ 14 พบว่า ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณแม่น้ำน้อยอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อแล้วได้ผลดังนี้ สิ่งแวดล้อมโดยรวมบริเวณแม่น้ำน้อย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 80 เนื่องจากน้ำมีความใสและเย็น อีกทั้งบรรยากาศโดยรวมก็ดีอีกด้วย ความประทับใจกับแม่น้ำน้อย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 4 คือระดับดีมาก มากที่สุด ร้อยละ 70 เพราะที่นักท่องเที่ยวได้ผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยจากการทำกิจกรรมอื่นๆด้วยการลงเล่นน้ำกัน ความสนุกสนานเพลิดเพลินกับกิจกรรมที่แม่น้ำน้อย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 4 คือระดับดีมาก มากที่สุด ร้อยละ 70 เพราะที่นักท่องเที่ยวรู้สึกพอใจที่ได้ลงเล่นน้ำ เนื่องจากอากาศที่ร้อน ความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมที่แม่น้ำน้อย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 80 เพราะว่ากิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรรมที่แม่นำน้อยจะเน้นที่ความสนุกสนานเป็นหลัก จึงไม่ได้จัดเตรียมในเรื่องของความรู้เอาไว้
ระยะเวลาที่ใช้ทำกิจกรรมที่แม่นำน้อย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด
ร้อยละ 80 เนื่องจากการได้ลงเล่นน้ำนานพอสมควรช่วยผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยได้มาก ด้าน
ความรู้ที่ปลอดภัย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 80 เพราะ
กิจกรรมที่แม่นำน้อยมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุุน้อยมากเพราะน้ำไม่ลึกและไหลเชี่ยวแต่อย่างใด

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณแม่นำน้อย

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								X	ความ หมาย	
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง				
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%			
31. แม่นำน้อย											
- สิ่งแวดล้อมโดยรอบ	2	20	8	80	-	-	-	-	3.20	ดี	
- ความประทับใจ	7	70	2	20	-	-	1	10	3.50	ดีมาก	
- ความสนุกสนาน	7	70	2	20	1	10	-	-	3.60	ดีมาก	
- ความรู้ที่ได้รับ	-	-	1	10	8	80	1	10	2.00	พอใช้	
- ระยะเวลาที่ใช้	-	-	8	80	2	20	-	-	2.80	ดี	
- ความรู้ที่ปลอดภัย	1	10	8	80	1	10	-	-	3.00	ดี	
									X รวม =	3.01	ดี

จากการศึกษาดังตารางที่ 15 พบว่า ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณพुरुปราชินีอยู่ในระดับ
ควรปรับปรุง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.15 และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อแล้วได้ผลดังนี้ สิ่งแวดล้อมโดย
รอบบริเวณพुरुปราชินี นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 1 คือระดับควรปรับปรุง มากที่สุด
ร้อยละ 100 เพราะเป็นฤดูร้อน สภาพของป่าพुरुจึงไม่อุดมสมบูรณ์ อีกทั้งทางเดินที่เป็นเส้นทาง
ศึกษาธรรมชาติของพुरुปราชินีนั้นทรุดโทรม และมีต้นไม้ล้มลงมาขวางทางอีกด้วย ความประทับใจ
กับพुरुปราชินี นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 1 คือระดับควรปรับปรุง มากที่สุด ร้อยละ 100
เนื่องจากไม่สามารถเห็นปูได้ อีกทั้งทางเดินยังชำรุดเสียหาย ไม่สะดวกต่อการเดินชมอีกด้วย
ความสนุกสนานเพลิดเพลินกับพुरुปราชินี นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 1 คือระดับควรปรับ
ปรุง มากที่สุด ร้อยละ 100 เนื่องจากนักท่องเที่ยวเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทางไปทำกิจกรรมในแต่
ละที่มาแล้ว ประกอบกับสภาพแวดล้อมที่ดูแห้งแล้งและร้อนอบอ้าวของพुरुปราชินีทำให้เกิดความรู้
สึกไม่ต้องการ ไปเดินชมอีก ความรู้ที่ได้รับจากพुरुปราชินี นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 1 คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับควรปรับปรุง มากที่สุด ร้อยละ 90 เนื่องจากไม่สามารถบรรยายความรู้ได้เต็มที่นัก เพราะทางเดินภายในพรุชำรุดเสียหาย ทำให้ต้องเดินกลับออกมา ซึ่งถ้าบรรยายไปถึงคงไม่สามารถเห็นภาพได้ ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินบริเวณพรุปราจีนนี้ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 1 คือระดับควรปรับปรุง มากที่สุด ร้อยละ 100 เนื่องจากทำกิจกรรมตรงจุดนี้น้อยมาก เพราะความไม่พร้อมของพรุปราจีนที่จะทำกิจกรรมได้เต็มที่ ด้านความรู้สึกปลอดภัย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 80 เพราะว่าเส้นทางศึกษาธรรมชาติภายในพรุปราจีนนี้เป็นสะพาน ไม่มีความสะดวกในการเข้าไปเดินชม แม้ว่าช่วงเวลาที่ไปทำกิจกรรมนั้นจะชำรุดเสียหายไปบ้างก็ตาม

ตารางที่ 15 ความพึงพอใจต่อกิจกรรมบริเวณพรุปราจีน

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								ความหมาย	
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			X
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
32. พรุปราจีน										
- สิ่งแวดล้อมโดยรอบ	-	-	-	-	-	-	10	100	1.00	ควรปรับปรุง
- ความประทับใจ	-	-	-	-	-	-	10	100	1.00	ควรปรับปรุง
- ความสนุกสนาน	-	-	-	-	-	-	10	100	1.00	ควรปรับปรุง
- ความรู้ที่ได้รับ	-	-	-	-	1	10	9	90	1.10	ควรปรับปรุง
- ระยะเวลาที่ใช้	-	-	-	-	-	-	10	100	1.00	ควรปรับปรุง
- ความรู้สึกปลอดภัย	-	-	-	-	8	80	2	20	1.80	ควรปรับปรุง
									X รวม =	1.15 ควรปรับปรุง

จากการศึกษาดังตารางที่ 16 พบว่า อาหาร เครื่องดื่ม และของขบเคี้ยวอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.11 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วได้ผลดังนี้ เรื่องอาหารมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 80 เนื่องจากอาหารที่เอกรสารนี้เป็นเอกรสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกรสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางคณะผู้จัดให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่นั่น จะคำนึงถึงความสะอาด ถูกสุขลักษณะเป็นอันดับแรก เพื่อป้องกันโรคภัยที่อาจจะเกิดกับนักท่องเที่ยวได้ อาหารมื้อเที่ยงวันแรก (ข้าวมันไก่) นักท่องเที่ยวได้ลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 60 เพราะว่าข้าวมันไก่เป็นอาหารที่ทานได้ง่าย และมีความรวดเร็วในการนำมาบริการ อีกทั้งรสชาติก็ดีด้วย อาหารมื้อเย็นวันแรก นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 4 คือระดับดีมาก มากที่สุด ร้อยละ 90 เพราะอาหารมีความหลากหลาย และทางร้านค้าก็ทำอาหารเพื่อไว้เยอะ สามารถรับประทานได้อย่างได้เต็มที่ อีกทั้งยังมีรสชาติอีกด้วย อาหารทานตอนกลางวัน (หมูย่าง+ข้าวต้ม) นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 4 คือระดับดีมาก มากที่สุด ร้อยละ 60 เนื่องจากพอถึงเวลากลางคืนนักท่องเที่ยวบางคนรู้สึกหิว อาหารมือนี้อาจเข้ามาทดแทนได้พอดี อาหารมื้อเช้าวันที่สอง (ข้าวต้ม+กาแฟ) นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 90 เพราะข้าวต้มเป็นอาหารที่ทานได้ง่ายและยังมีเครื่องดื่มร้อนๆ ไว้บริการอีกด้วย อาหารมื้อเที่ยงวันที่สอง นักท่องเที่ยวได้ลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 60 เพราะแม้ว่าจะเป็นข้าวกล่อง แต่ด้วยความหิวและการรับประทานในบรรยากาศที่ดี (แม่น้ำน้อย) ก็สามารถทดแทนความสะดวกสบายอื่นๆลงได้ ขนมและของขบเคี้ยว นักท่องเที่ยวได้ลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 80 เพราะว่าทางคณะผู้จัดได้จัดเตรียมขนมและของขบเคี้ยวต่าง ๆ ไว้คอยบริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ และทางด้านเครื่องดื่ม นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 60 เพราะทางคณะผู้จัดทำการจัดเตรียมเครื่องดื่มไว้คอยบริการนักท่องเที่ยวตลอดระยะเวลาของโปรแกรม

ตารางที่ 16 อาหาร เครื่องดื่ม และของขบเคี้ยว

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								X	ความหมาย
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
33. อาหารสะอาด ถูก สุขลักษณะ	2	20	8	80	-	-	-	-	3.20	ดี
34. อาหารมื้อเที่ยงวัน แรก (ข้าวมันไก่)	2	20	6	60	1	10	1	10	2.90	ดี
35. อาหารเย็นวันแรก	9	90	-	-	1	10	-	-	3.80	ดีมาก
36. อาหารทานตอน กลางวัน (หมูย่าง+ ข้าวต้ม)	6	60	4	40	-	-	-	-	3.60	ดีมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								X	ความหมาย
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
37. อาหารมือเช้าวันที่สอง (ข้าวต้ม+กาแฟ)	1	10	9	90	-	-	-	-	3.10	ดี
38. อาหารมือเที่ยงวันที่สอง (ข้าวกล้อง)	-	-	6	60	4	40	-	-	2.60	ดี
39. ขนم ของขมเคี้ยว	1	10	8	80	-	-	1	10	2.90	ดี
40. เครื่องดื่ม	1	10	6	60	3	30	-	-	2.80	ดี
X รวม =									3.11	ดี

จากการศึกษาดังตารางที่ 17 พบว่า ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.11 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วได้ผลดังนี้ ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 70 ความรู้เรื่องการจัดการสวนป่า นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 70 ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ ร้อยละ 50 ความรู้เรื่องพันธุ์พืช พันธุ์ไม้ต่าง ๆ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 80 สถานที่ที่ใช้ท่องเที่ยวมีความเหมาะสมต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 50 กิจกรรมต่าง ๆ มีการส่งเสริมให้เกิดจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 60 การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนต่อการจัดการกิจกรรมภายในสวนป่าของผาภูมิ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 1 คือระดับควรปรับปรุง มากที่สุด ร้อยละ 90 เหตุผลที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ลงความเห็นต่อเรื่องขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระดับพอใช้และควรปรับปรุงเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากขาดการเตรียมการของคณะผู้จัด ซึ่งไม่ได้นำแนวความคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาใช้เป็นหลักในการจัดการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง ซึ่งจริง ๆ แล้วการจัดการกิจกรรมทั้งหมดต้องนำแนวความคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาใช้เป็นหลักในการจัด

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								X	ความหมาย	
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง				
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%			
41. ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	-	-	3	30	7	70	-	-	2.30	พอใช้	
42. ความรู้เรื่องการจัดการสวนป่า	-	-	3	30	7	70	-	-	2.30	พอใช้	
43. ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1	10	4	40	5	50	-	-	2.60	ดี	
44. ความรู้เรื่องพันธุ์พืชพันธุ์ไม้ต่าง ๆ	-	-	2	20	8	80	-	-	2.20	พอใช้	
45. สถานที่ที่ใช้ท่องเที่ยวมีความเหมาะสมต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	-	-	2	20	5	50	3	30	1.90	พอใช้	
46. กิจกรรมต่าง ๆ มีการส่งเสริมให้เกิดจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2	20	1	10	6	60	1	10	2.40	พอใช้	
47. การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนต่อการจัดกิจกรรมภายในสวนป่าทองคำภูมิ	-	-	-	-	1	10	9	90	1.10	ควรปรับปรุง	
									X รวม =	2.11	พอใช้

จากการศึกษาคังตารางที่ 18 พบว่า นุคลิกลักษณะ ตลอดจนการดูแลเอาใจใส่ของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.13 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วได้ผลดังนี้ การดูแล เอาใจใส่ของทางคณะผู้จัด นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุด ร้อยละ 60 ซึ่งทางคณะผู้จัดมีความตั้งใจในการให้บริการอย่างเต็มที่ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจต่อการบริการของคณะผู้จัดให้มากที่สุด ส่วนในเรื่องเจ้าหน้าที่สวนป่ามีความยิ้มแย้มแจ่มใสและเป็นกันเอง นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 4 คือระดับดีมาก มากที่สุด ร้อยละ 60 เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของสวนป่าทุกท่าน ให้ความช่วยเหลือต่างๆและมีความเป็นกันเองกับทางคณะทัวร์มาก การให้บริการของแม่ครัวและพนักงานทำครัว นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 70 เนื่องจาก มีความตั้งใจในการให้บริการและมีใบหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใสตลอดเวลา เรื่องการดูแลรักษาความปลอดภัยของพนักงานรักษาความปลอดภัย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 70 ซึ่งตามความเป็นจริงพนักงานรักษาความปลอดภัยจะไม่เข้ามายุ่งกับนักท่องเที่ยว ยกเว้นในกรณีที่นักท่องเที่ยวขอความช่วยเหลือ การให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารของเจ้าหน้าที่ (วิทยากร) นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 60 เนื่องจากทางวิทยากรมีความตั้งใจในการให้ความรู้และมีการเตรียมตัวล่วงหน้าเป็นอย่างดี การเปิดโอกาสให้ซักถามตลอดจนอธิบายข้อสงสัย นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 60 เพราะเมื่อวิทยากรบรรยายจบจะเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวซักถามอยู่ตลอดเวลา

ตารางที่ 18 บุคลิกลักษณะ ตลอดจนการดูแลเอาใจใส่ของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								X	ความหมาย
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
48. การดูแล เอาใจใส่ของทางคณะผู้จัด	3	30	6	60	1	10	-	-	3.20	ดี
49. เจ้าหน้าที่สวนป่ามีความยิ้มแย้มแจ่มใสและเป็นกันเอง	6	60	4	40	-	-	-	-	3.60	ดีมาก
50. การให้บริการของแม่ครัวและพนักงานทำครัว	3	30	7	70	-	-	-	-	3.30	ดีมาก
51. การดูแลรักษาความปลอดภัยของพนักงานรักษาความปลอดภัย	-	-	2	20	7	70	1	10	2.10	พอใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								— X	ความ หมาย
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
52. การให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารของเจ้าหน้าที่	3	30	6	60	1	10	-	-	3.20	ดี
53. วิทยากรมีการเปิด โอกาสให้ซักถามตลอด จนอธิบายข้อสงสัยได้	4	40	6	60	-	-	-	-	3.40	ดีมาก
X รวม =									3.13	ดี

จากการศึกษาดังตารางที่ 19 พบว่า การบริการด้านความปลอดภัยอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.55 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วได้ผลดังนี้ ด้านความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตลอดระยะเวลาการร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ ร้อยละ 60 เนื่องจาก ทางคณะผู้จัดไม่ได้ติดต่อขออนุญาตจากบ้านพักกับทางสวนป่าไว้ จึงไม่สามารถปิดล็อกบ้านพักได้ ทำให้นักท่องเที่ยวบางคนเกิดความรู้สึกกังวล ประกอบกับทางคณะผู้จัด ไม่ได้มีการประกันชีวิตให้กับลูกทัวร์ด้วย เรื่องของความพร้อมและความเพียงพอเรื่องอุปกรณ์ปฐมพยาบาลตลอดการเดินทาง นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดีมากที่สุด ร้อยละ 60 เพราะหาอุปกรณ์ปฐมพยาบาลที่ได้จัดเตรียมไปนั้นมีเพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว แม้จะขาดยาบางชนิด เช่น ยาแก้เมารถ ไปก็ตาม

ตารางที่ 19 การบริการด้านความปลอดภัย

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								— X	ความ หมาย
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
54. ความรู้สึกปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดกิจกรรม	1	10	2	20	6	60	1	10	2.30	พอใช้
55. ความพร้อมและ ความเพียงพอเรื่อง อุปกรณ์ปฐมพยาบาล	1	10	6	60	3	30	-	-	2.80	ดี
X รวม =									2.55	ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงคุณเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ดูแลเห็นใช้ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาคังตารางที่ 20 พบว่า ภาพรวมของโปรแกรมอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.36 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วได้ผลดังนี้ ในเรื่องความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับการได้รับการบริการจากการจัดทัวร์ในครั้งนี้ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 50 เนื่องจากค่าใช้จ่ายที่เก็บนั้นจะเก็บในราคาที่นักท่องเที่ยวสามารถจ่ายได้ ประกอบกับการให้บริการอย่างเต็มที่ของทางคณะผู้จัดอีกด้วย ความเหมาะสมของระยะเวลาของโปรแกรมทัวร์ (2 วัน 1 คืน) นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 50 เพราะถ้าจะจัดให้นานกว่านี้ควรจัดให้ตรงตามฤดูกาลที่เหมาะสมกับการมาเที่ยวที่สวนป่าทองผาภูมิ เรื่องความเหมาะสมของจำนวนลูกทัวร์ นักท่องเที่ยวได้ลงความเห็นในระดับที่ 3 คือระดับดี มากที่สุด ร้อยละ 80 เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ชอบที่เป็นการท่องเที่ยวกลุ่มๆ เล็กๆ ซึ่งทำให้มีความคล่องตัวในการทำกิจกรรมต่างๆ เรื่องของสถานที่ที่ไปท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวได้ลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ มากที่สุด ร้อยละ 80 เพราะจัดการท่องเที่ยวในฤดูกาลที่ไม่เหมาะสมของสวนป่าทองผาภูมิจึงทำให้ความประทับใจในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ภายในสวนป่าลดน้อยลงไป การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามโปรแกรมที่ได้วางไว้ นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 1 คือระดับควรปรับปรุง ร้อยละ 70 เนื่องจากขาดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้าในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ดีพอ ส่วนการจัดกิจกรรมต่างๆ ยึดความต้องการของลูกทัวร์เป็นหลัก นักท่องเที่ยวลงความเห็นในระดับที่ 2 คือระดับพอใช้ ร้อยละ 50 เนื่องจากการจัดกิจกรรมของทางคณะผู้จัดนั้นจะพิจารณาว่า แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของทางสวนป่าทองผาภูมิมีอะไรบ้าง แล้วจึงทำการเลือกกิจกรรมที่จะจัดได้ในช่วงเวลานั้นมาสร้างเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยว

ตารางที่ 20 ภาพรวมของโปรแกรม

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								ความ หมาย	
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			\bar{X}
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
56. ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับการได้รับการบริการจากการจัดทัวร์ครั้งนี้	4	40	5	50	1	10	-	-	3.30	ดีมาก
57. ความเหมาะสมของระยะเวลาของโปรแกรมทัวร์	-	-	5	50	4	40	1	10	2.40	พอใช้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N = 10								X	ความหมาย
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ควรปรับปรุง			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
58. ความเหมาะสมของจำนวนลูกทัวร์	1	10	8	80	-	-	1	10	2.90	ดี
59. สถานที่ที่ไปท่องเที่ยว (สวนป่าทองผาภูมิ)	-	-	1	10	8	80	1	10	2.00	พอใช้
60. สามารถดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามโปรแกรมที่วางไว้	-	-	-	-	3	30	7	70	1.30	ควรปรับปรุง
61. จัดกิจกรรมต่างๆ ยืดความต้องการของลูกทัวร์เป็นหลัก	-	-	4	40	5	50	1	10	2.30	พอใช้
X รวม =									2.36	พอใช้

วิเคราะห์และวิจารณ์ผลการศึกษา

1. ขั้นตอนศึกษาหาความต้องการด้านลักษณะรูปแบบการท่องเที่ยว

ปัญหาที่พบในการทำงานตรงจุดนี้ก็คือ ความไม่เข้าใจในแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีมักจะกาคำตอบผิดจากคำสั่งที่ระบุไว้ในคำถามข้อนั้นๆ ซึ่งสาเหตุที่เกิดขึ้นเช่นนี้ก็เพราะแบบสอบถามที่ออกแบบมานั้น มีรูปแบบที่ไม่เป็นไปในทางเดียวกัน เช่น บางข้อให้เลือก คำตอบที่ต้องการเพียงคำตอบเดียว บางข้อก็ให้เรียงลำดับคำตอบที่สำคัญที่สุดไปหาน้อยที่สุด อีกทั้งจำนวนคำตอบที่ให้เลือกตอบในแต่ละข้อก็ไม่เท่ากัน บางข้อก็มีให้เลือก 2 ข้อ บางข้อก็ 4 ข้อ เป็นต้น ส่วนอีกปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นคือ การหาตัวของนักศึกษาเพื่อที่จะให้มาตอบแบบสอบถาม ทำได้ยาก เนื่องจากทำการเก็บข้อมูลในช่วงเวลาที่ใกล้จะสอบปลายภาคของนักศึกษานั้นเอง ซึ่งข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาคือ การออกแบบสอบถามนั้นควรจะออกแบบให้มีความเข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือ มีรูปแบบเป็นไปในทางเดียวกัน ส่วนข้อพึงระวังในการเก็บข้อมูลก็คือ ควรทำการเก็บข้อมูลในช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้เต็มที่ และควรรู้จักกาลเทศะ เวลาที่ต้องการจะเข้าไปขอความร่วมมือให้ทำการตอบแบบสอบถามให้ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การสำรวจสถานที่ท่องเที่ยว

ปัญหาที่พบจากการดำเนินงานขั้นนี้คือ ไม่สามารถทำการสำรวจระยะทางและสภาพเส้นทางจริงๆที่ใช้ไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆของทางสวนป่าทองผาภูมิได้ แม้ว่าจะทำการสำรวจสถานที่ถึง 2 ครั้งก็ตาม เนื่องจากงบประมาณจำกัดและสถานที่ที่จัดกิจกรรมของการจัดท่องเที่ยวมีระยะทางไกลและอยู่ในการดูแลของหน่วยงาน การขอการสนับสนุนเจ้าหน้าที่และยานพาหนะจากหน่วยงานสวนป่ามีข้อจำกัดไม่สามารถจัดให้บริการได้ในช่วงเวลานั้น เพราะต้องใช้ยานพาหนะในการทำงานของหน่วยงาน ทั้งนี้เนื่องจากการประสานงานในเวลากระชั้นชิดจนเกินไปทำให้หน่วยงานไม่สามารถจัดให้ได้ การสำรวจสถานที่ท่องเที่ยวควรทำการติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวให้ดีและพิจารณาเรื่องข้อจำกัดด้านเวลาในการเตรียมการเพื่อขอความร่วมมือในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยวนั้นมีความพร้อมมากที่สุดและมีข้อบกพร่องน้อยที่สุดนั่นเอง

3. การสร้างโปรแกรมการท่องเที่ยว

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานขั้นตอนนี้ คือ การเลื่อนการจัดการท่องเที่ยวจากเดิมเดือนมกราคมเป็นเดือนมีนาคม เนื่องจากติดขัดด้านเวลาช่วงเทศกาลปีใหม่ และการสำรวจข้อมูลความต้องการที่ล่าช้าเพราะเป็นช่วงสอบของนักศึกษา ทำให้กิจกรรมต้องเปลี่ยนแปลงไม่เหมาะสมที่จัดกิจกรรมตามฤดูกาล เช่น ที่พรุปุราณี น้ำตกโปงกระดงา เป็นต้น อีกทั้งเวลาในการประชาสัมพันธ์มีน้อย ทำให้ได้ลูกค้าไม่ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ ส่งผลกระทบในปรับเปลี่ยนโปรแกรม ทั้งในเรื่องของพาหนะ สถานที่พัก อาหาร ตลอดจนการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย อีกทั้งการจัดกิจกรรมเสริมโดยการพักผ่อนระหว่างการเดินทางที่น้ำตกไทรโยคน้อย ช่วยผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทางเป็นระยะเวลาาน แต่ขาดการวางแผนและเตรียมการล่วงหน้าที่ดีเนื่องจากขาดการสำรวจพื้นที่ในเรื่องของการทำกิจกรรม ไม่สามารถไปได้ทันเวลาเข้าชมทางศึกษาธรรมชาติที่วังบาดาลซึ่งเป็นสถานที่ทางประวัติศาสตร์ ซึ่งข้อควรพิจารณาในการสร้างโปรแกรมการท่องเที่ยวคือ การจัดการท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงฤดูกาลที่เหมาะสมกับสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ เพราะช่วงเวลาในการจัดที่เหมาะสมจะช่วยให้มีกิจกรรมที่มีอยู่ตามธรรมชาติได้ นักท่องเที่ยวควรได้รับการเข้าร่วมโปรแกรมได้ดี ควรกำหนดกิจกรรมในแง่ของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้ชัดเจน แบ่งสัดส่วนในเรื่องของความรู้และความสนุกสนานให้พอเหมาะและการจัดกิจกรรมเสริมระหว่างการเดินทางควรมีการวางแผนและการเตรียมการไว้ล่วงหน้าและสิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ เวลา งบประมาณค่าใช้จ่าย และการสำรวจพื้นที่แต่ละกิจกรรมรวมทั้งการเตรียมการสถานที่ให้พร้อมก่อนการดำเนินการ

4. การประชาสัมพันธ์และรับสมัครนักท่องเที่ยว

วิธีการประชาสัมพันธ์ที่ใช้เพียง 2 วิธี คือ การประชาสัมพันธ์แบบสนทนาตัวต่อตัวและการใช้แผ่นพับเพื่อบอกรายละเอียดของโปรแกรม อีกทั้งระยะเวลาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์นั้นมีน้อยเกินไป ทำให้นักท่องเที่ยวที่จะมาเข้าร่วมโปรแกรมได้ยาก ดังนั้นจึงต้องมาคำนึงถึงว่า ด้วยระยะเวลาการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่อย่างจำกัดนี้ ต้องหากลุ่มเป้าหมายที่จะสามารถประชาสัมพันธ์ได้ง่ายและมีความสะดวกมากที่สุด จึงได้ทำการเลือกกลุ่มคนรู้จัก เช่น เพื่อน รุ่นน้องเป็นกลุ่มเป้าหมายในการประชาสัมพันธ์ ได้ผลตอบรับที่ดีพอสมควรจนในที่สุดก็ได้นักท่องเที่ยวมาจำนวนหนึ่ง จึงมีข้อเสนอแนะที่จะช่วยแก้ปัญหาคือ ควรใช้ระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ให้นานขึ้น และควรพิจารณาถึงกลุ่มเป้าหมายที่จะทำการประชาสัมพันธ์ โดยอาจเลือกกลุ่มคนรู้จัก เช่น เพื่อน รุ่นน้อง ซึ่งเป็นกลุ่มที่น่าสนใจควรพิจารณาในการจัดเป็นกลุ่มแรกๆ เพราะมีความสะดวกที่สุด เลือกวิธีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทางและดึงดูดใจ ให้รายละเอียดกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการและควรมีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ทำการประชาสัมพันธ์ และค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการประชาสัมพันธ์

5. การประชุมกลุ่มนักท่องเที่ยว

จัดขึ้นเพื่อสร้างความคุ้นเคยและทราบความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อจัดเตรียมการให้บริการให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากที่สุด อีกทั้งเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการเตรียมตัวก่อนการไปท่องเที่ยว แต่การนัดหมายวันเวลาเพื่อทำการประชุมกลุ่มก่อนจะไปท่องเที่ยวที่กระชั้นเกินไป ทำให้นักท่องเที่ยวบางท่านไม่สามารถมาในวันนัดหมายได้ จึงไม่ทราบรายละเอียดของเรื่องที่ทำกรประชุมกัน เช่น การเดินป่าต้องเตรียมรองเท้าผ้าใบไปและควรแต่งกายให้รัดกุม การเตรียมสิ่งของที่จำเป็นเฉพาะบุคคล เช่น ยาประจำตัว การตกลงในเรื่องของอาหาร เป็นต้น ดังนั้นควรนัดหมายวันเวลาเพื่อทำการประชุมกลุ่ม อย่างน้อย 1 สัปดาห์ก่อนไปท่องเที่ยว หรืออาจจะใช้วิธีการแจ้งข้อมูลโดยการแจกเป็นเอกสารหรือโทรศัพท์ก็ได้ตามความเหมาะสม เพราะลูกค้าอาจจะไม่มีเวลาว่างจริงๆ ในการมาเข้าประชุม ซึ่งขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้จัดเองด้วย

6. การจัดหาพาหนะ

ปัญหาที่พบในการดำเนินงานขั้นนี้คือ การไม่ได้ทำสัญญาเช่าฮีมรดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นการตกลงสัญญาเพียงคำพูด ทำให้เกือบจะไม่สามารถเช่าฮีมรดได้ อีกปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นแต่แก้ไขได้คือ รถตู้ที่ใช้เดินทางเกิดขารั่วเมื่อไปถึงสวนป่าทองผาภูมิพอดี แต่ทางคนขับรถได้เตรียมยางอะไหล่ไว้พร้อมแล้วจึงแก้ปัญหาตรงนี้ได้ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคือ การตกลงทำสัญญาเช่าฮีมรดควรจะทำสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร ไม่ควรจะตกลงกันแค่เพียงคำพูดเท่านั้น และควรมีการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตรวจสอบสภาพความพร้อมของรถที่เราจำเป็นต้องใช้และเตรียมอุปกรณ์สำรองเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างทันท่วงที

7. การเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น

การเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลที่ขาดยาบางชนิดไปเป็นปัญหาตรงจุดนี้ เนื่องจากขาดความรอบคอบไม่ได้เตรียมยาแก้เมารถไป พอถึงเวลาจำเป็นต้องใช้ จึงไม่สามารถจัดหาให้กับนักท่องเที่ยวที่ต้องการได้ เพราะมีแค่แอมโมเนียไว้คอยแก้วิงเวียนเท่านั้น ดังนั้นข้อควรพึงระวังในการจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆก็คือ ควรมีความรอบคอบในการจัดเตรียมสิ่งของ โดยอาจจะทำเป็นบัญชีรายชื่อของสิ่งของที่จะเตรียมไปและทำการตรวจสอบสิ่งที่ต้องเตรียม ไปให้ลึก่อนจะออกเดินทางเสมอ

8. การเดินทาง

เพื่ออำนวยความสะดวกต่อลูกค้าให้มากที่สุด จุดนัดพบของการเดินทางนั้น ได้เปลี่ยนจากที่คณะเทคโนโลยีการเกษตรมาเป็นบริเวณลานจอดรถหอพักชัยพฤกษ์ เนื่องจากลูกค้าส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่หอพักใกล้ๆหอพักชัยพฤกษ์ซึ่งมีบริเวณลานจอดรถที่กว้าง จึงมีความสะดวกที่จะให้รถตู้มาคอยรับอีกทั้งยังไม่ต้องขนสัมภาระไปไกลถึงที่คณะอีกด้วย แต่ปัญหาที่ทำให้การเดินทางต้องล่าช้าในวันแรกของโปรแกรมก็คือ การมาไม่มาตรงตามเวลานัดหมายของลูกค้า การจราจรที่ติดขัดในกรุงเทพมหานคร และร้านข้าวมันไก่ที่แวะรับประทานอาหารในตอนกลางวันมีลูกค้าเยอะทำให้ต้องเสียเวลารอในการรับประทานอาหาร ส่วนในวันที่สองก็มีปัญหาของความล่าช้าเช่นกันคือ ลูกค้าใช้เวลาในการทำธุระส่วนตัวนานเกินไป รถของทางสวนป่าที่จัดไว้ให้ใช้ทำกิจกรรมเสียขึ้นมากระแทกกัน ต้องเสียเวลาในการเปลี่ยนรถ และความลำบากของเส้นทางในการเข้าไปทำกิจกรรม ทำให้การเดินทางมีความลำบากและใช้ระยะเวลาในการเดินทางนานด้วย จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขคือ ควรเผื่อเวลาในการออกเดินทางให้เร็วขึ้นเพราะอาจเกิดปัญหาการจราจรในกรุงเทพมหานครได้ เลือกสถานที่รับประทานอาหารเช้าในช่วงเวลาที่เหมาะสมและอยู่ในเส้นทางที่เดินทาง และร้านที่แวะรับประทานอาหารเช้าต้องสามารถรองรับลูกค้าได้ไม่ต้องเสียเวลารอนาน ควรเตรียมความพร้อมของพาหนะที่ใช้ในการทำกิจกรรมให้ดีและควรสำรองรถไว้อีก 1 คันเสมอเพื่อให้สามารถพร้อมใช้ได้ทันทีถ้าอีกคันหนึ่งเกิดเสีย และการสำรวจสภาพเส้นทางที่จะเข้าไปทำกิจกรรมในช่วงการสำรวจสถานที่ท่องเที่ยวก็เป็นสิ่งสำคัญที่ควรต้องทำ

9. อาหารและเครื่องดื่ม

ด้านการบริการอาหารและเครื่องดื่มนั้น มีการเตรียมพร้อมในการจัดการที่ดี มีข้อบกพร่องในการจัดการน้อยมาก จุดที่เป็นปัญหาก็คือ ในตอนแรกไม่ได้คำนึงถึงว่าควรจะมีอาหารทานตอนกลางวันอีก แต่เมื่อลูกค้าต้องการก็สามารถจัดหาให้ได้ ดังนั้นการจัดการเรื่องอาหารที่คืนั้น ถ้าสามารถ

ยึดเอาความต้องการของลูกทัวร์เป็นหลักได้ก็เป็นสิ่งที่ดี แต่การจัดการในเรื่องนั้นๆจะต้องไม่มีผลกระทบต่อการจัดการท่องเที่ยวของเราด้วย

10. สถานที่พัก

เรื่องของสถานที่พักนั้น ลูกทัวร์ทุกคนให้ความเห็นว่ามีความสะดวกสบายดี อีกทั้งบรรยากาศโดยรอบก็ดีมาก มีความเป็นธรรมชาติ แต่มีข้อบกพร่องตรงที่บ้านพักนั้นไม่มีกุญแจถือคียบประตูบ้านพัก ลูกทัวร์หลายคนมีความกังวลว่าสิ่งของที่อยู่ในบ้านพักอาจจะสูญหายได้ และอีกประการหนึ่งคือ เครื่องทำน้ำอุ่นในห้องน้ำไม่สามารถที่จะใช้ได้ทุกห้อง ซึ่งเกิดมาจากทางคณะผู้จัดไม่ได้ทำการตรวจสอบอุปกรณ์ทุกชิ้นภายในบ้านพักว่ามีสภาพการใช้งานที่สมบูรณ์ดีหรือไม่ เพราะทางคณะผู้จัดตรวจสอบอุปกรณ์แค่บางส่วนเท่านั้น ดังนั้นข้อเสนอแนะในการเตรียมสถานที่พักคือ ควรทำการประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ในเรื่องของที่พักว่าควรทำการตรวจสอบและเตรียมบ้านพักให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้ได้ทันที โดยที่ทางผู้จัดการท่องเที่ยวเองก็ควรระบุนวัน เวลาในการไปท่องเที่ยวสถานที่นั้น ๆ ให้ชัดเจนเพื่อให้ทางหน่วยงานที่รับผิดชอบได้เตรียมตัวเช่นกันอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้มีข้อบกพร่องในการทำงานให้น้อยที่สุด

11. ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดการท่องเที่ยว

ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ การจัดการท่องเที่ยวครั้งนี้ประสบภาวะขาดทุน เนื่องจากการจัดเก็บค่าใช้จ่ายที่ลูกทัวร์ต้องจ่าย เพื่อใช้ในการท่องเที่ยวถูกกว่าที่ต้องใช้จ่ายไปๆจริง เพื่อให้สามารถจัดการท่องเที่ยวขึ้นมาให้ได้ ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวก็คือ ควรเลือกสถานที่และกิจกรรมที่มีความน่าสนใจให้สัมพันธ์กับราคาที่เก็บจากนักท่องเที่ยว รวมทั้งการบริการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมีความสนใจและยินดีจ่ายเงินในจำนวนที่มากขึ้น เพื่อแลกกับความพึงพอใจของคน โดยที่ มนตรี เฉียบแหลม (2536) กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นต่อเมื่อ บุคคลได้รับในสิ่งที่ตนเองต้องการ หรือเป็นไปตามที่ตนเองต้องการ และความรู้สึกดังกล่าวนี้ จะลดลงหรือไม่เกิดขึ้นถ้าหากความต้องการหรือเป้าหมายนั้น ไม่ได้รับการตอบสนอง ซึ่งระดับความพึงพอใจจะแตกต่างกัน ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยองค์ประกอบของการบริการ

12. กิจกรรม

ในกิจกรรมต่างๆที่กำหนดไว้ในโปรแกรมการท่องเที่ยว นั้น ต่างก็มีเป้าหมายในการทำกิจกรรมที่แตกต่างกันไป กล่าวคือกิจกรรมที่น้ำตกไพรโยคน้อยซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมนั้น มีกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม นั่นคือการร่วมกันเก็บขยะ และทำความสะอาดบริเวณรอบๆตามทางที่เดินไปชมคาน้ำตก กิจกรรมแคมป์ไฟก็จะเป็นการให้ความรู้ในเรื่องของสถานที่ที่ไปท่องเที่ยว นั้น กิจกรรมชมถ้ำค้างคาวคุณกิตติก็เน้นไปที่การสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ มีความตื่น

เห็นควบคู่กับการได้รับความรู้อีกด้วย กิจกรรมที่น้ำตกโปงกระดิงจะเน้นที่ความสนุกสนานผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อย กิจกรรมที่แม่น้ำน้อยที่เป็นกิจกรรมเสริมกระตุ้นหันก็เน้นไปที่ผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยเช่นกัน และกิจกรรมสุดท้ายคือชมพรุราชินีนั้นจะให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องพันธุ์ไม้ต่างๆภายในป่าควบคู่กับการสร้างความสนุกสนานอีกด้วย ซึ่งผลของการดำเนินกิจกรรมต่างๆสรุปได้ว่า ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากมีปัญหาลุทธิหลายประการคือ การจัดการท่องเที่ยวในฤดูกาลที่ไม่เหมาะสมกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ทำให้การทำกิจกรรมกิจกรรมที่น้ำตกโปงกระดิงและที่พรุราชินีไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การจัดเตรียมสถานที่ทำกิจกรรมก่อนนำลูกทัวร์ไปทำกิจกรรมยังไม่ดีพอ ทำให้กิจกรรมที่แคมป์ไฟอาจเกิดอันตรายได้ในช่วงที่ช่วยกันจุดกองไฟและกองไฟที่ใหญ่เกินไปทำให้ร้อนมากอีกด้วย และอีกกิจกรรมหนึ่งคือที่ถ้ำค้างคาวคุณกิตตินันท์ บันไดที่ชันไปสู่อำนาจนั้นชำรุดเสียหายมากและการเตรียมไฟฉายไปไม่เพียงพอทำให้ลูกทัวร์หลายคนเกิดอาการตื่นล้มอยู่บ่อยครั้งเพราะมองไม่เห็นทาง การจัดกิจกรรมเสริมขาดการวางแผนและการเตรียมการไว้ล่วงหน้า ทำให้กิจกรรมที่น้ำตกโทรโขคน้อยทำได้ไม่เต็มที่ ส่วนที่แม่น้ำน้อยนั้นถือว่าเป็นความโชคดีที่นักท่องเที่ยวพอใจ ซึ่งถ้าที่แม่น้ำน้อยนั้นมีน้ำน้อยเหมือนกับที่น้ำตกโทรโขคน้อยกับน้ำตกโปงกระดิง ผลที่ออกมาก็คงไม่ประสบความสำเร็จเช่นกัน ส่วนการจัดกิจกรรมหลายกิจกรรมภายในวันเดียวเช่นที่จัดในโปรแกรมของวันที่สองนั้น ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความเหน็ดเหนื่อยมาก จนกิจกรรมต่างๆเช่นที่พรุราชินีนั้นเกือบจะไม่มีใครอยากลงไปเดินชมเลยแม้ว่าในตอนเช้าพรุราชินีจะมีความพร้อมของสถานที่ก็ตาม ก็คงจะไม่มีใครเดินลงไปชมเป็นแน่ การสำรวจสถานที่ท่องเที่ยวที่ทำได้ไม่เต็มที่ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเหน็ดเหนื่อยจากความลำบากในการเข้าไปชมสถานที่และทำให้ไม่สามารถทำกิจกรรมได้ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการนัก และกิจกรรมในแง่ของการติดตามแนวความคิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นบกพร่องไป เพราะจากปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นรวมกับการขาดความชัดเจนในกรอบความคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตั้งแต่การกำหนดกิจกรรมในตอนเริ่มต้น จึงทำให้การจัดการท่องเที่ยวครั้งนี้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ข้อควรพิจารณาในแก้ปัญหาดังกล่าวนี้คือ กำหนดกิจกรรมให้อยู่ในกรอบของแนวความคิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้ได้ ควรจัดการท่องเที่ยวให้ตรงกับฤดูกาลที่เหมาะสมของสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ จัดเตรียมสถานที่ทำกิจกรรมก่อนนำลูกทัวร์ไปทำกิจกรรมให้พร้อม การจัดกิจกรรมเสริมต้องมีการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้า ไม่จัดกิจกรรมใน 1 วันให้มากจนเกินไป และควรทำการสำรวจสถานที่ท่องเที่ยวให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้การเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น การกำหนดกิจกรรม เป็นต้น ให้มีความพร้อมและข้อบกพร่องให้น้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. ข้อมูลทั่วไปในแบบสอบถาม

1) นักศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้น้อย จึงมีความคิดเห็นว่าควรจัดการท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายในระดับราคา 500-1,000บาท ซึ่งการยอมจ่ายในระดับราคานี้แต่มีความต้องการที่จะท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 3 วัน 2 คืน ทำให้การจัดการท่องเที่ยวต้องมีการควบคุมงบประมาณในการจัดการให้ดี

2) วัตถุประสงค์ในการไปท่องเที่ยวสนใจความสนุกสนานเพลิดเพลินมากกว่าหาความรู้เพิ่มเติม อาจจะเป็นเพราะวัย และประเด็นความสนใจใกล้ชิดตัว

3) มีความสนใจแวะซื้อของฝากก่อนกลับน้อยถึงปานกลาง เพราะนักศึกษามีรายได้น้อย และอาศัยที่หอพัก ทำให้ไม่สนใจแวะซื้อไปบริโภคและฝากผู้อื่นมากนัก

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

(Conclusion and Recommendations)

การศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของคณะผู้วิจัย มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศึกษาถึงการดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษา ทางคณะผู้วิจัย ขอนำเสนอ ดังต่อไปนี้

การศึกษาถึงความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

คณะผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยเก็บจากนักศึกษา คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 205 คน ซึ่งผลที่ได้มีดังต่อไปนี้

นักศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน 3,001-4,000 บาท ร้อยละ 39.02 สนใจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด ร้อยละ 82.44 เดินทางท่องเที่ยวแบบเป็นหมู่คณะให้ความสำคัญกับเรื่องความน่าสนใจของสถานที่และกิจกรรมเป็นอันดับแรก ร้อยละ 53.66 เคยรับรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ร้อยละ 81.95 โดยส่วนใหญ่รับรู้จากทางโทรทัศน์ ร้อยละ 39.32 ระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุดคือ 3 วัน 2 คืน ร้อยละ 58.05 จำนวนคนที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากที่สุดคือ 10-15 คน ร้อยละ 42.44 เลือกร้านอาหารแบบเดินเท้า ร้อยละ 56.59 อาหารชอบที่จะทำกินเอง ร้อยละ 55.61 ในด้านกิจกรรมสนใจกิจกรรมเดินป่าศึกษา ธรรมชาติ เป็นอันดับที่ 1 ล่องแพเป็นอันดับที่ 2 เล่นน้ำตกเป็นอันดับที่ 3 ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมที่สุดคือ 501-1,000 บาท ร้อยละ 46.34

นักศึกษาส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะต่อทางคณะผู้วิจัย คือ ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มากที่สุด เพื่อดึงดูดความสนใจ เช่น ทำเอกสารเผยแพร่ การอบรม และการให้ข้อมูลอย่างละเอียด ร้อยละ 21.15

การดำเนินงานในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ทางคณะผู้วิจัยมีกระบวนการในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ดังนี้ คือ

หาความต้องการของนักท่องเที่ยว เพราะ ต้องการทราบรูปแบบ ลักษณะการท่องเที่ยวของกลุ่มนักศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบใช้ในการจัดการท่องเที่ยว กำหนดสถานที่ที่จะไปท่องเที่ยว โดยพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ในการจัดการท่องเที่ยวความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยว ความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวก สืบหาสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อตรวจสอบความพร้อม ศึกษาถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะทางและสภาพเส้นทางในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆในสวนป่าของผาภูมิ กำหนดเวลาในการเดินทางและเวลาที่จะทำกิจกรรม สร้างโปรแกรมการท่องเที่ยว โดยพิจารณาถึงความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยวที่จะมีกิจกรรมรองรับ ฤดูกาลที่เหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยว การคิดค่าใช้จ่ายในการจัดการท่องเที่ยว จะคำนึงถึงการคิดค่ายานพาหนะ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าชมสถานที่ หลังจากนั้นพอได้ข้อมูลครบถ้วนก็นำมาคิดเป็นค่าใช้จ่ายต่อหัว การประชาสัมพันธ์และรับสมัครนักท่องเที่ยว คำนึงถึงระยะเวลาและวิธีการที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ โดยดูจากกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการและงบประมาณที่จะใช้ในการประชาสัมพันธ์ การจัดหาพาหนะ คำนึงถึงจำนวนของนักท่องเที่ยวที่ไปเข้าร่วมโปรแกรม สภาพความพร้อมของรถ ความสะดวกสบายในการเดินทางและความน่าเชื่อถือของคนขับรถ การเตรียมสิ่งของที่จำเป็น เพื่อใช้ในการบริการนักท่องเที่ยว และใช้ในการทำกิจกรรม ต้องตรวจสอบให้มีความพร้อมอยู่เสมอ การประชุมกลุ่มเพื่อเตรียมตัวก่อนการเดินทาง เพื่อชี้แจงการเตรียมตัวและเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในการท่องเที่ยว การนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ในการออกเดินทาง การดำเนินกิจกรรมที่กำหนดไว้ ต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมนั้นๆ

ผลที่ได้จากการดำเนินงานมีดังนี้ การประชาสัมพันธ์โปรแกรมอยู่ในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ย 2.15 การเดินทางและพาหนะที่ใช้ในการเดินทางอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 2.30 ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่ในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ย 2.11 ภาพรวมของโปรแกรมอยู่ในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ย 2.36

ปัญหาอุปสรรคในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1. ความไม่เข้าใจในคำถามของผู้ตอบแบบสอบถาม และการหาตัวนักศึกษาเพื่อที่จะให้ตอบแบบสอบถามทำได้ยาก เพราะการเก็บข้อมูลในช่วงสอบปลายภาคของนักศึกษา
2. ไม่สามารถทำการสำรวจระยะทางและสภาพเส้นทางจริงๆ ที่ใช้ไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของทางสวนป่าของผาภูมิได้ เพราะขาดการประสานงานที่ดีกับทางสวนป่า
3. การเลื่อนการจัดการท่องเที่ยวจากเดิมเดือนมกราคมเป็นเดือนมีนาคม ทำให้กิจกรรมต้องเปลี่ยนแปลงไม่เหมาะสมที่จะจัดกิจกรรมตามฤดูกาล
4. นักท่องเที่ยวที่จะเข้าร่วม โปรแกรมได้ยาก เพราะความไม่หลากหลายของวิธีการและระยะเวลาที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มีน้อย
5. นักท่องเที่ยวเตรียมตัวก่อนการ ไปท่องเที่ยว ไม่พร้อม เพราะ การนัดหมายวันเวลาเพื่อทำการประชุมกลุ่มที่กระชั้นเกินไป
6. เกือบจะไม่สามารถเข้ายืมรถได้ เพราะ ไม่ได้ทำสัญญาเช่ายืมรถไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
7. ขาดความรอบคอบในการจัดเตรียมอุปกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. การควบคุมเวลาในการดำเนินงานต่าง ๆ บกพร่อง ทำให้เกิดความล่าช้าในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
9. บกพร่องเรื่องการตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในบ้านพักที่ดี
10. การจัดการท่องเที่ยวขาดทุน เพราะเก็บค่าใช้จ่ายจากนักท่องเที่ยวสูงกว่าที่ต้องใช้จ่ายไปจริง ๆ
11. การวางแผนและการเตรียมล่วงหน้าที่ไม่ดี กิจกรรมขาดความชัดเจนในกรอบความคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการจัดการท่องเที่ยวในช่วงฤดูกาลที่ไม่เหมาะสม ทำให้การทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ในขั้นของการหาความคิดเห็น

- 1.1) ควรออกแบบสอบถามให้มีความเข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือ
- 1.2) ทำการเก็บข้อมูลในช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างเต็มที่
1. ในขั้นของการดำเนินงาน
 - 2.1) พิจารณาเรื่องข้อจำกัดด้านเวลาในการเตรียมการเพื่อขอความร่วมมือในด้านต่างๆจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวของเรา
 - 2.2) การจัดการท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงฤดูกาลที่เหมาะสมกับสถานที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ
 - 2.3) เลือกวิธีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทางและดึงดูดใจ โดยคำนึงถึงระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์
 - 2.4) อาจจะแจ้งข้อมูลในการประชุมกลุ่ม โดยการแจกเป็นเอกสารหรือ โทรศัพท์ก็ได้ ถ้าไม่มีเวลาในการประชุมกลุ่มจริง ๆ
 - 2.5) การเข้าเยี่ยมชมพาหนะควรทำสัญญาไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
 - 2.6) มีความรอบคอบในการจัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ อาจจะทำเป็นบัญชีรายชื่อสิ่งของไว้ก็ได้
 - 2.7) ควรมีการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้าไว้ จะได้สามารถควบคุมเวลาในการดำเนินงานให้เป็นไปตามโปรแกรมได้
 - 2.8) ควรเลือกสถานที่และกิจกรรมที่มีความน่าสนใจ เพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวและยินดีจ่ายเงินในจำนวนที่มากขึ้น เพื่อแลกกับความพึงพอใจของคุณ
2. ในการทำงานวิจัยขั้นต่อไป

ควรคำนึงถึงอายุ เพศ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษาของกลุ่มเป้าหมายในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ต้องอยู่ในกรอบความคิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กรมการฝึกหัดครู. 2533. "การท่องเที่ยว". ตำรา-เอกสารทางวิชาการ ฉบับที่ 30. ภาคพัฒนาตำรา และเอกสาร ศึกษานิเทศก์.

กล้า วานิชย์บัญชา. 2539. หลักสถิติ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2538. "นโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco-Tourism)". เอกสารการท่องเที่ยว. 14(4).

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2529. อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2528. การสำรวจเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวลำปาง-ลำพูน. กองวางแผนโครงการ ฝ่ายวางแผน โครงการและพัฒนา.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2526. รายงานวิจัยเรื่องผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อประชาชนท้องถิ่น (จังหวัดภูเก็ต). กรุงเทพมหานคร : กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

จรัสวัฒน์ ภูพุด. 2543. ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการบริการหลังการขายจัดสรร : กรณีศึกษา บริษัท ชารา พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร.

ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. 2542. การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชาญชัย ดวงจิตต์. 2526. "การท่องเที่ยวกับปัจจัยด้านจิตวิทยา". เอกสารการท่องเที่ยว. 2 (เมษายน 2526) : 77-78.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชรีณี เดชจินดา. 2530. ความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อศูนย์บริหารกำจัดกากอุตสาหกรรม
แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพมหานคร.

ดุษฎี ชุมสาย, มล. 2518. หลักวิชาการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพิตยา.

นพรัตน์ สุรพฤกษ์. 2530. อุตสาหกรรมภาวะแวดล้อม. 6(6) : 13.

นพวงษ์ พิรุณ. 2527. "การท่องเที่ยวกับสิ่งแวดล้อม". อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. 4(สิงหาคม 2527) : 48.

นิคม จารุมณี. 2535. การท่องเที่ยวและการจัดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์การศาสนา.

แผนงานและโครงการพิเศษ, กอง. กรมส่งเสริมการเกษตร. 2526. การวิจัยการส่งเสริมการเกษตร
ของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมการเกษตร.

พิน คงพล. 2529. ความพึงพอใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาจังหวัดใน 14 จังหวัดภาคใต้. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

มนตรี เจียบแหลม. 2536. ความพึงพอใจในภาระหน้าที่และงานของเกษตรอำเภอในจังหวัดภาค
เหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กรุงเทพมหานคร.

มนัส สุวรรณ. 2530. อุตสาหกรรมภาวะแวดล้อม. 6(6) : 19.

มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด และคณะ. 2540. แผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย.
กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

ยุวดี นิรัตน์ตระกูล. 2538. "Eco-Tourism : การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์". อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. 11(3)
: 53-55.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราไพพรรณ แก้วสุริยะ. ม.ป.ป.. เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (เอกสารอัดสำเนา)

ลำพอง ศรีทับทิม. 2535. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.

วรรณ วลัยวานิช. 2539. ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิภาวดี วงษ์บริสุทธี. 2536. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาดจอมเทียน เมืองพัทยา. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.

วิมลสิทธิ หรขางกูร. 2526. พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2542. รายงานขั้นสุดท้าย การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : รายงานสรุป. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

สมเกียรติ วรรณวัฒน์. 2539. ความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : ศึกษากรณีนักศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพมหานคร.

สุจารี จันทรสข. 2541. ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาพเศรษฐกิจสังคมของประชาชนที่เคยย้ายถิ่นและไม่เคยย้ายถิ่น ในอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.

สร้อยดี อาสาสรรพกิจ. 2544. "สรุปผลการวิจัยเพื่อพัฒนาความพร้อมของธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน". จุลสารการท่องเที่ยว. 20(2) : 22.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สลักฤทัย เดียวตระกูล. 2539. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว : ศึกษารณีนักท่องเที่ยวเมืองพัทยา. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกริก กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานบริหารโครงการเงินกู้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้. ม.ป.ป.. การพัฒนาและการดำเนินงานสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. (เอกสารอัดสำเนา)

เสาวณิต ตั้งตระกูล. 2533. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาดหัวหิน. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร.

ศรีพร สมบุญธรรม. 2536. "Ecotourism : การท่องเที่ยวแนวอนุรักษ์สัญลักษณ์ใหม่แห่งทศวรรษ". จตุสารการท่องเที่ยว. 12(12) : 29.

หลุย จำปาเทศ. 2533. จิตวิทยาการจูงใจ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สามัคคีสาสน์ จำกัด.

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้. 2544. แผนการเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย. (เอกสารอัดสำเนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 1

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

แบบสำรวจนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็น ความต้องการ ข้อเสนอเพิ่มเติมต่อคณะจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ใน
กรณีที่ท่านสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทัวร์ด้วยว่าควรจะมีอะไรเพิ่มเติมอย่างไร

คำสั่ง ทำเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดหรือเติมคำอธิบาย
ประกอบความคิดเห็นเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ภาควิชา

☐ พืชสวน	☐ เทคโนโลยีการผลิตพืช
☐ ปฐพีวิทยา	☐ เทคโนโลยีการผลิตสัตว์
☐ วิทยาศาสตร์การประมง	☐ เทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืช
☐ อุตสาหกรรมเกษตร	☐ บริหารธุรกิจเกษตร
☐ เทคนิคเกษตร	

4. ชั้นปี (ในกรณีหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่อง ให้เทียบเป็น 4 ปี)

☐ 1	☐ 2
☐ 3	☐ 4

5. ภูมิลำเนาเดิม

- กรุงเทพฯ
- ต่างจังหวัด (โปรดระบุ).....
- เขตเมือง
- เขตชนบท

6. ที่พัก

- บ้าน หอพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน

- () ต่ำกว่า 2,000 บาท () 2,001-3,000 บาท
 () 3,001-4,000 บาท () 4,001-5,000 บาท
 () 5,001-6,000 บาท () 6,001-7,000 บาท
 () มากกว่า 7,000 บาท

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

8. ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจ

- () แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (เช่น ป่าไม้, น้ำตก, เขื่อน)
 () แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์โบราณคดี (เช่น วัด, พระราชวังโบราณ)
 () แหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตของท้องถิ่น (เช่น ชุมชนชาวพื้นเมือง, วิถีชีวิตชาวบ้าน)
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

9. ลักษณะการท่องเที่ยว

- () ส่วนตัว
 () ไปเป็นหมู่คณะทัวร์ (Group tour)

10. การเดินทาง

- () รถยนต์ส่วนตัว () รถไฟ
 () รถประจำทาง () รถของบริการนำเที่ยว
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

11. ช่วงเวลาที่สะดวกในการออกเดินทาง

- () 4.00-8.00 น. () 8.00-12.00 น.
 () 13.00-18.00 น. () 19.00-24.00 น.
 () 24.00-4.00 น.

12. ในการท่องเที่ยวแต่ละครั้ง ท่านคิดว่าระยะเวลาในการเดินทาง (บนพาหนะ) มากที่สุดควรอยู่ในช่วงใด

- () 1-2 ชั่วโมง () 2-4 ชั่วโมง
 () 4-6 ชั่วโมง () 6-8 ชั่วโมง

13. หากท่านตัดสินใจจะเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบเป็นหมู่คณะ (Group tour) ท่านให้ความสำคัญกับสิ่งใดเป็นอันดับแรก

- () ความน่าเชื่อถือของผู้จัด/บริษัททัวร์
 () ราคาเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- () ความน่าสนใจของสถานที่และกิจกรรม
- () ความบันเทิง
- () ความรู้/ประสบการณ์ใหม่ๆ
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

14. ท่านคิดว่าช่วงการเดินทางควรมีกิจกรรมบนรถหรือไม่

- () ควร
- () ไม่ควร

ถ้าควรน่าจะมีกิจกรรมใดบ้าง

- () เกมส์
- () ร้องเพลง
- () ให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

15. วัตถุประสงค์ในการเดินทางไปท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ

- () เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน
- () เพื่อหาประสบการณ์ใหม่ๆ
- () เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
- () เพื่อใช้เวลาพักผ่อนร่วมกับเพื่อน และ/หรือ สมาชิกในครอบครัว
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

16. ท่านสนใจกับการแวะซื้อของฝากก่อนกลับหรือไม่ อย่างไร

- () สนใจมาก
- () สนใจปานกลาง
- () สนใจน้อย

17. ท่านเคยได้รับรู้เรื่องของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism) หรือไม่

- () เคย
- () ไม่เคย

(กรณีเคย) ท่านได้รับรู้เรื่องของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จากสิ่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () โทรทัศน์
- () วิทยุ
- () Internet
- () สื่อสิ่งพิมพ์
- () ป้ายประกาศ
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

18. ระยะเวลาที่ท่านคิดว่าเหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

- () ไป-กลับ
- () 2 วัน 1 คืน
- () 3 วัน 2 คืน
- () มากกว่า 3 วัน 2 คืน

19. ท่านคิดว่าคนจำนวนเท่าใดจึงจะเหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

- () น้อยกว่า 10 คน () 10 - 15 คน
 () 15 - 20 คน () 25 - 30 คน
 () มากกว่า 30 คน

20. ท่านจะเลือกที่พักแบบใด

- () บ้านพัก
 - () ห้องเดี่ยว - () ห้องรวม
 () เต็นท์
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

21. ในลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ท่านจะเลือกอาหารแบบใด

- () ทำกินกันเอง (ปิ้ง ๆ ย่าง ๆ)
 () ผู้จัดทัวร์ทำให้บ้าง ทำกินกันเองบ้าง
 () ผู้จัดทัวร์ทำให้ทั้งหมด
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

22. ท่านมีความสนใจในกิจกรรมใดต่อไปนี้ (เลือกตอบ 3 ข้อ)

- () เดินป่าศึกษาธรรมชาติ
 () ส่องสัตว์ (รวมไปถึงการดูนก/ผีเสื้อ)
 () เล่นน้ำตก
 () แคมป์ไฟ
 () ชี่ช้า
 () ส่องแพ
 () จักรยานเสือภูเขา
 () เล่นเกมส์
 () Walk Rally
 () บรรยายพิเศษ/วิชาการพิเศษ
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

23. หากท่านมีความสนใจจะเข้าร่วมกิจกรรมทัวร์ ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมสำหรับท่านควรจะเป็นในช่วงใด

- () ต่ำกว่า 500 บาท () 501-1,000 บาท
 () 1,001-1,500 บาท () 1,501-2,000 บาท
 () 2,001-2,500 บาท () 2,500 บาทขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 **ความคิดเห็น ความต้องการ ข้อเสนอเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในกรณี**
ที่ท่านสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทัวร์ด้วยว่าควรจะมีอะไรเพิ่มเติมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 2

แบบประเมิน

การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ณ สวนป่าทองพูนภูมิ อ. ทองพูนภูมิ จ. กาญจนบุรี

แบบประเมินนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อองค์ประกอบในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ก. การประชาสัมพันธ์

ข. การเดินทางและพาหนะที่ใช้เดินทางไป-กลับ

ค. สถานที่ที่พัก

ง. การบริการด้านกิจกรรม

จ. การบริการด้านอาหาร&เครื่องดื่ม

ฉ. ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ช. บุคลากร&เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ซ. การบริการด้านความปลอดภัย

ณ. ภาพรวมของโปรแกรม

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ที่อยู่ปัจจุบัน จังหวัด.....

4. การศึกษาสูงสุด

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย

อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า

อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

5. รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน

ต่ำกว่า 5,000 บาท

5,001-10,000 บาท

10,001-20,000 บาท

20,001-40,000 บาท

40,001-60,000 บาท

สูงกว่า 60,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อองค์ประกอบในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
(ทำเครื่องหมาย / ในช่องขวามือตามความคิดเห็นของท่าน)

ก. การประชาสัมพันธ์

	ระดับความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
1. มีการประชาสัมพันธ์โปรแกรมอย่างต่อเนื่อง 2. มีการให้ข้อมูลล่วงหน้าถึงการเตรียมของใช้ส่วนตัวและอุปกรณ์ที่จำเป็น 3. มีการให้ข้อมูลล่วงหน้าถึงรายละเอียดของเส้นทางและกิจกรรม 4. มีการแจกเอกสารแนะนำโปรแกรมและสถานที่ให้แก่ลูกทัวร์ (ใบปลิว, แผ่นพับ, โบรชัวร์)				

ข. การเดินทางและพาหนะที่ใช้เดินทางไป-กลับ

	ระดับความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
5. ความเหมาะสมของพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง (รถตู้) 6. ความสะดวกสบายในการเดินทาง 7. ความรู้สึกลดค้อในการเดินทาง 8. ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง 9. ความน่าเชื่อถือของคนขับรถ				

ค. สถานที่ที่พัก

	ระดับความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
10. ความเหมาะสมของขนาดบ้านพัก (บ้านราชพฤกษ์) ต่อจำนวนนักท่องเที่ยว 11. ความสะอาดของบ้านพัก 12. ปริมาณ/ความเพียงพอของถังขยะ 13. ความเพียงพอของเครื่องนอน 14. ความเพียงพอของห้องน้ำภายในบ้านพัก 15. ความสะอาดของห้องน้ำ 16. อุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในห้องน้ำ				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	ระดับความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
17. บรรยากาศของสถานที่รับประทานอาหาร (ครัวเรือนแก้ว)				
18. ความสะอาดของสถานที่รับประทานอาหาร				
19. ความสะอาดสุขสบายของสถานที่รับประทานอาหาร				
20. ความร่มรื่นของต้นไม้บริเวณศูนย์ศึกษารวมชาติ				
21. ทางเดินภายในบริเวณศูนย์ศึกษารวมชาติ				
22. ปริมาณ/ความเพียงพอของโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน				
23. ความเพียงพอของแสงสว่างภายในบริเวณที่พัก (ศูนย์ศึกษารวมชาติ)				
24. การแบ่งพื้นที่ใช้สอยและการคมนาคมภายในบริเวณศูนย์ศึกษารวมชาติสำหรับนักท่องเที่ยว				

ง. การบริการด้านกิจกรรม

	ระดับความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
25. ความสะอาดของเส้นทางที่ใช้เข้าไปยังบริเวณแปลงของสวนป่า				
26. พาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้าไปในบริเวณแปลงของสวนป่า (รถปิคอัพ&รถคัมพ์)				
27. น้ำตกไทร โขคน้อย				
- สิ่งแวดล้อมโดยรอบ				
- ความประทับใจ				
- ความสนุกสนานเพลิดเพลิน				
- ความรู้ที่ได้รับ				
- ระยะเวลาที่ใช้				
- ความรู้สึกล้นหล้น				
28. แคมป์ไฟ				
- สิ่งแวดล้อมโดยรอบ				
- ความประทับใจ				
- ความสนุกสนานเพลิดเพลิน				
- ความรู้ที่ได้รับ				
- ระยะเวลาที่ใช้				
- ความรู้สึกล้นหล้น				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	ระดับความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
29. ถ้าจ้างควบคุมกิตติ (ถ้า 28) <ul style="list-style-type: none"> - สิ่งแวดล้อมโดยรอบ - ความประทับใจ - ความสนุกสนานเพลิดเพลิน - ความรู้ที่ได้รับ - ระยะเวลาที่ใช้ - ความรู้สึกปลอดภัย 				
30. นำคอกโปงกระดิงงา <ul style="list-style-type: none"> - สิ่งแวดล้อมโดยรอบ - ความประทับใจ - ความสนุกสนานเพลิดเพลิน - ความรู้ที่ได้รับ - ระยะเวลาที่ใช้ - ความรู้สึกปลอดภัย 				
31. แม่น้ำน้อย <ul style="list-style-type: none"> - สิ่งแวดล้อมโดยรอบ - ความประทับใจ - ความสนุกสนานเพลิดเพลิน - ความรู้ที่ได้รับ - ระยะเวลาที่ใช้ - ความรู้สึกปลอดภัย 				
32. พรุประาซีนี <ul style="list-style-type: none"> - สิ่งแวดล้อมโดยรอบ - ความประทับใจ - ความสนุกสนานเพลิดเพลิน - ความรู้ที่ได้รับ - ระยะเวลาที่ใช้ - ความรู้สึกปลอดภัย 				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ. การบริการด้านอาหาร&เครื่องดื่ม

	ระดับความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
33. อาหารสะอาด ถูกสุขลักษณะ				
34. อาหารมือที่เชยวันแรก (ข้าวมัน ไข่)				
35. อาหารมือเชยวันแรก				
36. อาหารทานตอนกลางวัน (หมูย่าง+ข้าวต้ม)				
37. อาหารมือเช้าวันที่สอง (ข้าวต้ม+กาแฟ)				
38. อาหารมือที่เชยวันที่สอง (ข้าวกล่อง)				
39. ขนม&ของขบเคี้ยว				
40. เครื่องดื่ม				

ฉ. ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

	ระดับความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
41. ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์				
42. ความรู้เรื่องการจัดการสวนป่า				
43. ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
44. ความรู้เรื่องพันธุ์พืช พันธุ์ไม้ต่าง ๆ				
45. สถานที่ที่ใช้ท่องเที่ยวมีความเหมาะสมต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์				
46. กิจกรรมต่าง ๆ มีการส่งเสริมให้เกิดจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
47. การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนต่อการจัดกิจกรรมภายในสวนป่าทองผาภูมิ				

ช. บุคลากร&เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

	ระดับความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
48. การดูแล เอาใจใส่ของทางคณะผู้จัด				
49. เจ้าหน้าที่สวนป่ามีความยิ้มแย้มแจ่มใสและเป็นกันเอง				
50. การให้บริการของแม่ครัวและพนักงานทำครัว				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	ระดับความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
51. การดูแลรักษาความปลอดภัยของพนักงานรักษาความปลอดภัย 52. การให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารของเจ้าหน้าที่ 53. วิทยากรมีการเปิดโอกาสให้ซักถามตลอดจนอธิบายข้อสงสัยของ ลูกทัวร์ได้				

ซ. การบริการด้านความปลอดภัย

	ระดับความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
54. ความรู้สึกลปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตลอดระยะเวลาการร่วม กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 55. ความพร้อมและความเพียงพอเรื่องอุปกรณ์ปฐมพยาบาลตลอด การเดินทาง				

ฉ. ภาพรวมของโปรแกรม

	ระดับความคิดเห็น			
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
56. ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับการได้รับบริการจากการจัดทัวร์ครั้งนี้ 57. ความเหมาะสมของระยะเวลาของโปรแกรมทัวร์ (2 วัน 1 คืน) 58. ความเหมาะสมของจำนวนลูกทัวร์ (10 คน) 59. สถานที่ที่ไปท่องเที่ยว (สวนป่าทองผาภูมิ) 60. สามารถดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามโปรแกรมที่ได้วางไว้ 61. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ชี้คความต้องการของลูกทัวร์เป็นหลัก				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 4

ใบสมัคร

โครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ณ สวนป่าทองผาภูมิ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

ชื่อ-สกุล.....

เพศ หญิง ชาย ภาควิชา.....ชั้นปี.....

อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....สัญชาติ.....

ที่อยู่ เลขที่.....ซอย.....ถนน.....

หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

ข้าพเจ้ามีความประสงค์ที่จะเข้าร่วมโครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พร้อมกันนั้นได้จ่ายเงิน
จำนวน 500 บาท แนบมากับเอกสารนี้ด้วยแล้ว

ลงชื่อผู้สมัคร.....

(.....)

...../...../.....

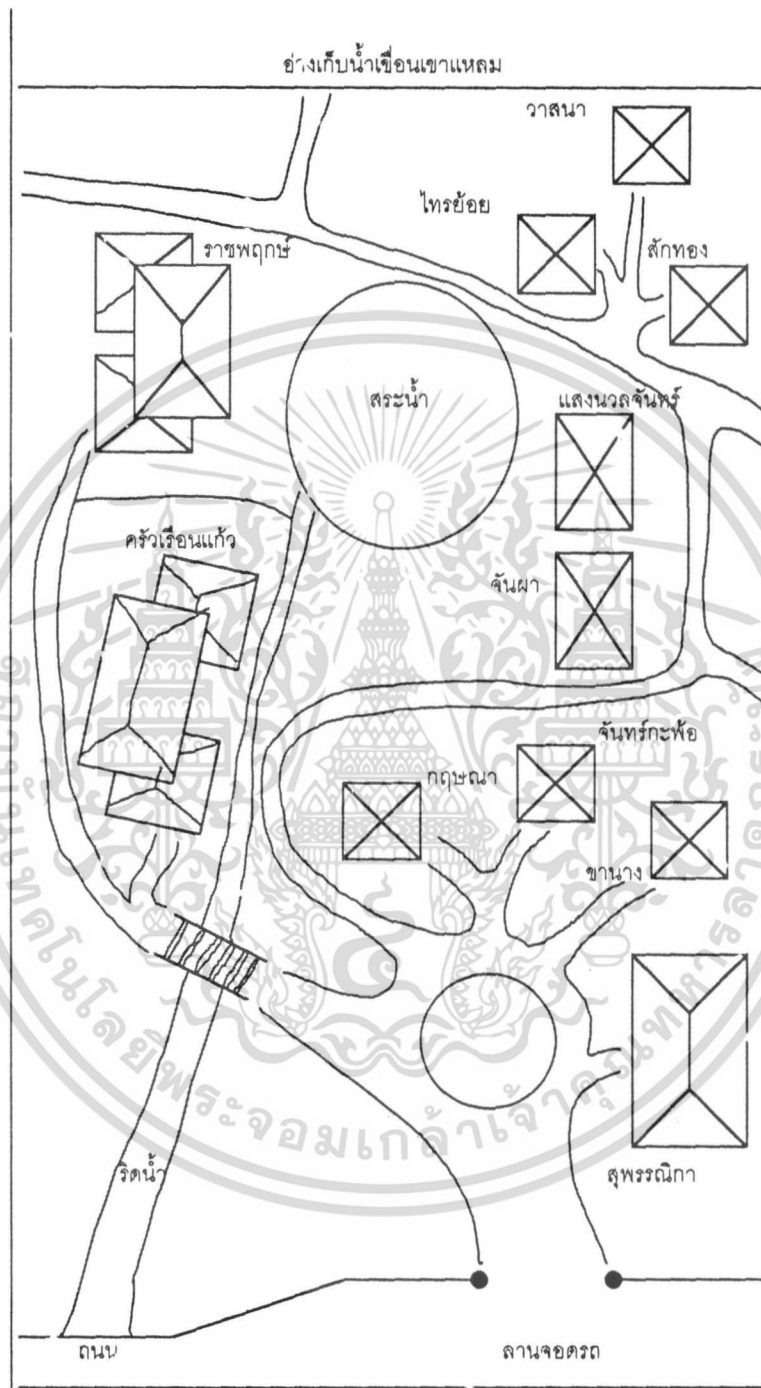
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วันอังคารที่ 5 มีนาคม 2545

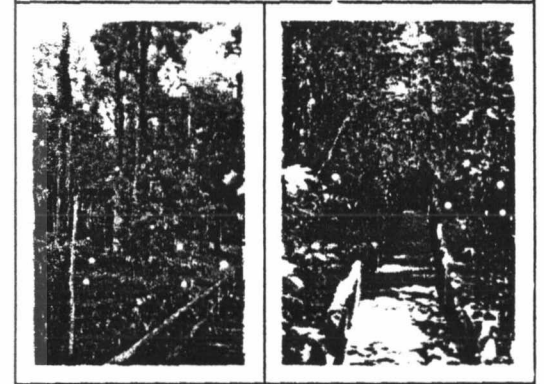
- 08.30 ผู้ร่วมเดินทางพร้อมกัน ณ คณะเทคโนโลยีการเกษตร
- 09.00 รถออกเดินทาง
- 12.00 แวะรับประทานอาหารกลางวัน ที่บ้านโป่ง
- 15.00 ผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทางที่น้ำตกไทรโยคน้อย
- 17.00 ถึงศูนย์ศึกษาธรรมชาติ สวนป่าทองผาภูมิ
 - เก็บของเข้าที่พัก
 - เล่นน้ำ เดินเล่น ถ่ายรูป
- 18.00 รับประทานอาหารเย็นที่ "ครัวเรือนแก้ว"
- 20.00 กิจกรรมรอบกองไฟ สมควรแก่เวลาพักผ่อนตามอัธยาศัย

วันพุธที่ 6 มีนาคม 2545

- 07.00 เดินเล่นชมบริเวณสวนป่า (ป่าพรุน้ำจืด)
- 08.00 รับประทานอาหารเช้า (ข้าวต้ม+กาแฟ)
- 09.00 ออกเดินทางเข้าไปยังบริเวณแปลงของสวนป่า
 - เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ชมป่าพรุน้ำจืด ถิ่นที่อยู่ปูราชนิ (ปูสามสี) ถ้ำค้างคาวคุณกิตติ และน้ำตกโป่งกระดังงา
- 12.00 รับประทานอาหารกลางวันท่ามกลางธรรมชาติ
- 14.00 เดินทางกลับมายังสำนักงานสวนป่า
- 15.00 ออกเดินทางกลับถึงกรุงเทพมหานครเวลาประมาณ 19.00 น.

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism)

**ณ สวนป่าทองผาภูมิ
อ. ทองผาภูมิ จ. กาญจนบุรี**

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 จนถึงปัจจุบัน แต่เดิมสวนป่าภายในความรับผิดชอบขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้ถูกใช้ประโยชน์ในลักษณะของป่าเศรษฐกิจ (economic forest) เพื่อผลิตไม้ออกมาสนองความต้องการใช้ประโยชน์ในประเทศแต่เพียงด้านเดียว ภายหลังจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้เล็งเห็นศักยภาพของสวนป่าที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่อยู่ระหว่างกลาง (intermediate) ของป่าธรรมชาติกับแหล่งพักผ่อนของเอกชน จึงได้กำหนดให้สวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นพื้นที่หนึ่งในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่เป็นพื้นที่สีเขียว เพื่อลดแรงกดดันที่มีต่อป่าธรรมชาติและพื้นที่อุทยาน ซึ่งสวนป่าของผาภูมิก็เป็นหนึ่งในสวนป่าที่ถูกพัฒนาให้รองรับกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว แทนที่จะทำไม้เพียงอย่างเดียว

สภาพพื้นที่

สวนป่าของผาภูมิ มีพื้นที่ประมาณ 16,300 ไร่ สภาพสวนป่ามีความสมบูรณ์และหลากหลายในด้านชนิดพันธุ์ไม้ อีกทั้งภายในบริเวณสวนป่ายังประกอบไปด้วย กลุ่มหินธรรมชาติ และป่าพรุน้ำจืด ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นเส้นทางเดินป่าเพื่อศึกษาธรรมชาติได้ นอกจากนั้นภายในบริเวณสวนป่ายังมีสัตว์ป่าหายาก เช่น นกชนิดต่าง ๆ ปูราชนิ และค้างคาวคุณกิตติ ซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยวลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลก พื้นที่สวนป่าล้อมรอบด้วยอุทยานแห่งชาติของผาภูมิ และอุทยานแห่งชาติเขาแหลม ซึ่งสามารถรองรับกิจกรรมได้หลาก

หลักการ/เหตุผล

จากสภาพพื้นที่ดั้งเดิมที่มีความสวยงาม และการเปลี่ยนแปลงของสวนป่าของผาภูมิที่ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อรองรับความต้องการด้านการท่องเที่ยว อีกทั้งการได้เข้าไปสัมผัสกับสวนป่าตั้งแต่ในระยะแรก ๆ ของทางผู้จัด ที่ทางผู้จัดได้เห็นถึงความพัฒนาที่ต่อเนื่อง และพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ความผูกพัน บวกกับความประทับใจในสถานที่ ทำให้ทางผู้จัดหวังเอาไว้ว่าจะได้กลับมาอยู่ที่สถานที่แห่งนี้สักครั้ง ด้วยเหตุนี้เอง เมื่อมีการคิดที่จะจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว สถานที่จึงเป็นที่ใดไปไม่ได้ นอกจากสวนป่าของผาภูมิ ทางผู้จัดหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การมาท่องเที่ยวในครั้งนี้คงสร้างประโยชน์ให้กับทางสวนป่าได้ไม่มากนักน้อย อยู่น้อยที่สุด ก็สามารถทำให้สวนป่าเป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้นในหมู่นักท่องเที่ยว อีกทั้งทางผู้จัดยังได้รับประสบการณ์ตรงจากการเป็นผู้จัดการท่องเที่ยว ได้รับทราบถึงสิ่งสำคัญต่าง ๆ ที่จำเป็นในการจัดการท่องเที่ยว และได้รับทราบถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาของกิจกรรม ด้วยเหตุนี้ ทางผู้จัดจึงได้จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขึ้น

การเดินทาง

การเดินทางตามกำหนดการจะใช้รถยนต์ตู้ขนาด 15 ที่นั่ง โดยกำหนดออกเดินทางในวันที่ 5 มีนาคม 2544 เวลา 09.00 น. ณ อาคารเจ้าคุณทหาร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และคาดว่าจะกลับถึงสถาบันฯ ในวันที่ 6 มีนาคม 2544 เวลาประมาณ 19.00 น.

- มือเที่ยงวันแรก (แวะรับประทานอาหารที่บ้านโป่ง)
 - มือเย็นวันแรก
 - มือเช้าวันที่สอง (ข้าวต้ม+กาแฟ)
 - มือเที่ยงวันที่สอง (อาหารกล่อง)
- * น้ำดื่มบริการตลอดการเดินทาง *

สถานที่พัก

บ้านพักปึกไม้สักทองสวนป่า บริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติสวนป่าของผาภูมิ หลังใหญ่(3 นอน 3 น้ำ)1 หลัง และหลังเล็ก(1 นอน 1 น้ำ)1 หลัง พักห้องละ 3 คน บ้านพักทุกหลังมีตู้เย็น พัดลม โทรทัศน์ และเครื่องทำน้ำอุ่น

ลักษณะการแต่งกาย และอุปกรณ์ที่ต้องเตรียมไป

ผู้ร่วมเดินทางควรแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่รัดกุม ถ้าเป็นไปได้ควรสวมเสื้อ + กางเกงขายาว และรองเท้าผ้าใบ และมีอุปกรณ์ที่ต้องเตรียมไปดังนี้

- ของใช้ส่วนตัว (สบู่ แชมพู แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ผ้าเช็ดตัว โฟมล้างหน้า ฯลฯ) ไฟฉาย (4-5 คน ต่อ 1 กระบอกก็ได้)
- ยาประจำตัว (ถ้ามี)
- ไฟฉาย (4-5คน ต่อ 1 กระบอก)

ภาคผนวกที่ 6

ภาพที่ 6.1 ตำแหน่งและที่ตั้งของสวนป่าทองผาภูมิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 7

ภาพที่ 7.1 บรรยากาศบริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติ สวนป่าทองผาภูมิ

ภาพที่ 7.2 บ้านพักหลังใหญ่ (บ้านราชพฤกษ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.3 บ้านพักหลังเล็ก (บ้านจันทร์กะพ้อ)

ภาพที่ 7.4 น้ำตกโทรโขคน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.5 การเก็บขยะเพื่อรักษาความสะอาด

ภาพที่ 7.6 การแปรรูปสมุนไพรพื้นบ้าน (ฟ้าทะลายโจร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.7 การนำทรัพยากรที่หาได้จากท้องถิ่นมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์

ภาพที่ 7.8 บรรยากาศขณะเดินทางถึงยังสวนป่าทองผาภูมิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.9 การเตรียมอุปกรณ์ให้แสงสว่างเพื่อใช้ภายในถ้ำ

ภาพที่ 7.10 ค้างคาวคุณกิตติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.11 การบรรยายความรู้ระหว่างการทำกิจกรรม

ภาพที่ 7.12 บรรยากาศบริเวณลำธารแม่น้ำน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.13 การรับประทานอาหารกลางวันท่ามกลางธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้